

ANEKORAMA

#27

ΕΚΔΟΣΗ
EDITION 2025

lost in
SUMMER

**ΔΟΝΟΥΣΑ ΜΑΓΙΣΣΑ
ALLURING DONOUSA**

TRAVEL GUIDE

**AROUND
CHANIA**

27 **ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ
SIGHTS, ROUTES, EXPERIENCES**

 ANEK LINES

Modern info screens

Μοντέρνες οθόνες πληροφόρησης

Shop

Κατάστημα

Εστιατόριο

Restaurant

CRET Aquarium
thalassokosmos

Το μεγαλύτερο ενυδρείο στην Ελλάδα

The largest aquarium in Greece

Virtual reality

Εικονική πραγματικότητα

Gourmes, Chersonissos, Crete • T. +30 2810 331788

62 δεξαμενές, 1.800.000 λίτρα, 1.200+ θαλάσσιοι οργανισμοί, σε ένα μοναδικό ταξίδι στο βυθό!

62 tanks, 1800.000 liters of sea water 1.200+ marine species, explore the wonders of the under water world!

Welcome to Crete

Στις πρώτες εβδομάδες μιας νέας τουριστικής χρονιάς, τα επικαιροποιημένα στοιχεία επιβεβαιώνουν πως «ο προορισμός είναι η Κρήτη». Μια συνθήκη που επιβεβαιώνει την πολιτική μας, η οποία ανταποκρίνεται στις μεγάλες προκλήσεις της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς. Είναι, παράλληλα, βέβαιο ότι ύστερα από την περιπέτεια της πανδημίας, οι ευθύνες είναι ακόμα μεγαλύτερες. Οι φορείς του τουρισμού και βεβαίως η Περιφέρεια και οι Δήμοι του τόπου μας οφείλουν να κεφαλαιοποιήσουν την ελκυστικότητα και την αυθεντικότητα του brand name της Κρήτης, ως δημοφιλούς και βιώσιμου προορισμού.

Ανταποκρινόμενοι σε αυτή την πρόκληση, ως Περιφέρεια Κρήτης, και αξιοποιώντας τα ποιοτικά και τα ποσοτικά δεδομένα του Στρατηγικού Σχεδίου «Ελληνικός Τουρισμός 2030», εξειδικεύουμε και ταυτόχρονα επικαιροποιούμε τους επιχειρησιακούς μας στόχους με βάση τις ανάγκες μιας δυναμικής αγοράς.

Υλοποιούμε, μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μια Περιφερειακή Πολιτική για τον τουρισμό, σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού, τον ΕΟΤ, τους Δήμους και τους Φορείς του Τουρισμού, η οποία στοχεύει στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, είναι βιώσιμη, δίκαιη και ισόρροπη, διαφυλάττει και προβάλλει την πολιτιστική κληρονομιά, τη φυσική ομορφιά του νησιού μας και τη μοναδικότητα της κρητικής γαστρονομίας αναδεικνύοντας τα ιδιαίτερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής και προορισμού. Όμως, μέσα από μια ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση, προσπαθούμε να αναδείξουμε την Κρήτη ως έναν τουριστικό προορισμό που είναι ιδανικός για όλη τη διάρκεια του χρόνου και μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες εξειδικευμένων ομάδων τουριστών, αθλητών, ερευνητών, επιστημόνων, μαθητών. Ανθρώπων που αναζητούν αυθεντικές εμπειρίες. Ο δρόμος που επιλέξαμε αποδίδει μετρήσιμα αποτελέσματα. Οι συνεχείς βραβεύσεις για την τουριστική προβολή του νησιού μας, η αποτελεσματική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η διαρκής αναβάθμιση της Κρήτης στις μεγαλύτερες ταξιδιωτικές ιστοσελίδες του κόσμου είναι μόνο η αρχή.

Τα δεδομένα και τα στατιστικά στοιχεία επιβεβαιώνουν την πεποίθηση ότι η Κρήτη έχει καθιερωθεί πλέον στον τουριστικό χάρτη της Μεσογείου ως μεγάλος «παίκτης». Αυτό το κεκτημένο οφείλουμε να το διαφυλάξουμε. Να του δώσουμε προοπτική. Για τον λόγο αυτό, ως Περιφέρεια Κρήτης, θα συνεχίσουμε σε συνεργασία με όλους τους φορείς την προσπάθεια μέχρι να καταστήσουμε τον τουρισμό της Κρήτης ως πρότυπο ανάπτυξης για όλη την Ελλάδα και τη Μεσόγειο.

Σταύρος Αρναουτάκης
Περιφερειάρχης Κρήτης

In the first weeks of this new tourism year, the updated data confirm a resounding truth: “the destination is Crete”. This reality stands as a powerful confirmation of our policy, demonstrating our strong will and high skills to meet the formidable challenges of the global tourism market. Furthermore, in the wake of the pandemic's upheaval, our responsibilities have only magnified. It is incumbent upon all tourism stakeholders – especially the Region of Crete and the Municipalities across our land – to capitalize on the inherent allure and authenticity of the brand name Crete, solidifying its position as a premier and sustainable destination.

In response to this challenge, the Region of Crete is utilizing the qualitative and quantitative data of the Strategic Plan for “Greek Tourism 2030”, tailoring and simultaneously updating our operational objectives based on the needs of a dynamic market.

Within this framework, we are implementing a Regional Tourism Policy, forged in close collaboration with the Ministry of Tourism, the Greek National Tourism Organization, our Municipalities, and all key tourism bodies. This policy aims to extend the tourism season, fostering a model of tourism that is sustainable, equitable, and balanced. It reinforces the preservation and promotion of our island's rich cultural heritage, its breathtaking natural beauty, and the unparalleled uniqueness of Cretan gastronomy, highlighting the distinct competitive advantages of each region and destination within Crete. Beyond these foundational pillars, our comprehensive strategic approach is designed to elevate Crete as an ideal year-round tourist destination, capable of catering to the diverse needs of specialized groups – from athletes and researchers to scientists and students, individuals who seek authentic experiences. The path we have chosen is yielding measurable results. The continuous awards for our island's tourism promotion, the effective integration of cutting-edge technologies and Crete's consistent rise in prominence on the world's leading travel websites are merely the beginning.

The compelling data and statistics unequivocally affirm our conviction that Crete has established its status as a major “player” on the Mediterranean tourism map. This hard-won achievement is a treasure we are committed to safeguarding and more importantly to propelling forward with unwavering determination. Therefore, as the Region of Crete, we pledge to continue our collaborative efforts with all stakeholders until we establish Crete's tourism as a benchmark for development across Greece and the entire Mediterranean region.

Stavros Arnaoutakis
Governor of Crete

This year you deserve
**THE
AUTHENTIC**

Be part of the dream. Indulge in the splendor of a unique island. Treat all your senses with powerful experiences.

www.incrediblecrete.gr

Photographer MARINA VERNICOS

**CRETE.
SENSE
THE
AUTHENTIC.**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

REVITHIS & PARTNERS

REAL ESTATE GROUP OF COMPANIES EST 1989

real estate specialists since 1989

Offices:

Athens: Sofokleous 13A

Drosia: Marathonos Avenue 2

Mykonos: New Region Drafaki Rd, (Above Piraeus Bank)

Arachova: Old Nation Rd

Vouliagmeni: Apollonos 77, Astir Marina Vouliagmenis

Chios: Archermou 4

Representatives:

Santorini, Volos, Crete, Thessaloniki, Corfu

Mykonos
real estate

Parnassos
real estate

Chios real estate

GREEK TOP VILLAS

VILLAS - HOTELS - LANDS - RESIDENTIAL, COMMERCIAL & INDUSTRIAL BUILDINGS
PRIVATE ISLANDS - RENEWABLE ENERGY SOURCES - PROPERTY MANAGEMENT

REVITHIS
est 1989
real estate

www.revithis.com

info@revithis.com

+30 210 81 35 181

ALEXANDROS, GIANNIS, AKIS REVITHIS

Αγαπητές και αγαπητοί επιβάτες,

Η Ελλάδα, και για το καλοκαίρι του 2025, παραμένει αδιαμφισβήτητα, ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς παγκοσμίως. Η Ελληνική Ακτοπλοία αποτελεί σταθερά τον κρίσιμο κρίκο συνδεσιμότητας για την οικονομική ανάπτυξη, τη μετακίνηση των τουριστικών ροών, την κοινωνική συνοχή αλλά και την καθημερινή ζωτικότητα των νησιών μας. Με στόλο 38 πλοίων, συνδέουμε, 365 ημέρες τον χρόνο, περισσότερους από 55 προορισμούς και 70 λιμάνια μέσα από τη δραστηριοποίηση των 4 δημοφιλών, εμπορικών σημάτων μας - Blue Star Ferries, Superfast Ferries, Hellenic Seaways και Anek Lines. Στον Όμιλο Attica, σταθερή μας προτεραιότητα παραμένει διαχρονικά η στήριξη των κοινωνιών στα νησιά μας, η έμφαση στην αξία της πελατοκεντρικότητας και η επένδυση σε ένα βιώσιμο μέλλον.

Με επίκεντρο τον άνθρωπο, θεωρούμε την Υπεύθυνη και Βιώσιμη ανάπτυξη ως μια σχέση αλληλεπίδρασης που καθιστά το περιβάλλον το «κοινό μας σπίτι». Προς αυτή την κατεύθυνση, έχουμε εκπονήσει και υλοποιούμε σταδιακά, ένα φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα το οποίο θα θέσει σε νέα πορεία την ελληνική επιβατηγό ναυτιλία, προς όφελος του ταξιδιωτικού κοινού και των νησιών μας.

Στο πλαίσιο αυτό, προχωρήσαμε στην υπογραφή συμφωνίας για τη ναυπήγηση δύο υπερσύγχρονων πλοίων τύπου E-Flexer, η πρώτη παραγγελία ναυπήγησης επιβατηγών πλοίων από ελληνική εταιρεία μετά από 15 περίπου χρόνια. Τα νέα πλοία, τα οποία αναμένονται να παραδοθούν τον Απρίλιο και τον Αύγουστο του 2027, συνδυάζουν υψηλή ενεργειακή απόδοση με καινοτόμες τεχνολογίες και μοντέρνο σχεδιασμό, ενισχύοντας το αποτύπωμα βιωσιμότητας της Attica Group.

Κάθε πρωτοβουλία μας έχει στόχο να διευκολύνει και να αναβαθμίσει την ταξιδιωτική εμπειρία όσων επιλέγουν τον Όμιλό μας για τα ταξίδια τους. Το 2025, προχωρήσαμε στη δημιουργία ενιαίου ψηφιακού περιβάλλοντος για τα sites όλων των εταιρειών μας, ανταποκρινόμενοι στις σύγχρονες ανάγκες των επιβατών μας. Οι εγγεγραμμένοι χρήστες έχουν πλέον τη δυνατότητα χρήσης ενιαίου προφίλ και πρόσβασης σε όλους τους λογαριασμούς τους, καθώς και στο πρόγραμμα πιστότητας και επιβράβευσης Seasmiles, διευκολύνοντας σημαντικά την εμπειρία κράτησης και παρακολούθησης των ταξιδιών τους. Επιλέγουμε και επενδύουμε σε στρατηγικές συνεργασίες που φέρουν την υπογραφή αξιοπιστίας κορυφαίων εταιρειών όπως η Orbyt Global και η Telenor Maritime, για σταθερή και υψηλής ταχύτητας πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής στο πλοίο, ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές.

Σε όλη την πορεία μας και τις προσπάθειές μας, οι άνθρωποι μας είναι η δύναμή μας. Η ομάδα εθελοντών του Ομίλου μας δυναμώνει και ενισχύεται. Το 2024, 328 εθελοντές μας έδωσαν το «παρών» σε μία σειρά ενεργειών, συμβάλλοντας στο έργο επιλεγμένων οργανισμών και προσβέυνοντας με τον καλύτερο τρόπο τις αξίες και την κουλτούρα προσφοράς του Ομίλου. Με τη δική τους συμβολή, 2 ακόμα περιβαλλοντικές αποδράσεις ολοκληρώθηκαν με επιτυχία στην Κρήτη (τον Νοέμβριο του 2024) και τα νησιά της Ρόδου και της Χάλκης (8η στη σειρά, τον Μάιο του 2025) με καθαρισμούς λιμένων και βιωματικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε μαθητές δημοτικών σχολείων, σε συνεργασία με τις ΜΚΟ Aegean Rebreath και «Πράκτορες του Πλανήτη», δυναμώνοντας ακόμα περισσότερο το πρόγραμμα Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης «Πλέουμε Μαζί».

Πάνος Δικαίος
Διευθύνων Σύμβουλος,
Attica Group

Σταθερά δίπλα στους πιο γενναίους συμπολίτες μας. Από τον Μάρτιο του 2023, ανοίξαμε μια νέα σελίδα δράσης και αλληλεγγύης με τα Special Olympics Hellas (SOH). Μια εμβληματική συνεργασία που έχει στο επίκεντρο τη συμπερίληψη μέσω του αθλητισμού για τους κατοίκους των νησιών, με δράσεις στήριξης των αθλητών και ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινωνιών.

Επιπλέον, από το 2018, στηρίζουμε εμπράκτως το έργο της HOPEgenesis, που δραστηριοποιείται ενεργά για την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας στην Ελλάδα βοηθώντας γυναίκες που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές. Είναι χαρά μας να βρισκόμαστε στο πλευρό κάθε μέλλουσας μητέρας, παίρνοντας από επάνω της το άγχος της μετακίνησης, με τη δωρεάν μετάβαση τους στα αστικά κέντρα ώστε να λάβουν την απαραίτητη ιατρική φροντίδα και να φέρουν στον κόσμο υγιή μωρά. Συνολικά, οι προσπάθειές μας φιλοδοξούν να ανοίξουν δρόμους έμπνευσης για όλους και χαίρομαστε ιδιαίτερα που επιβραβεύονται σταθερά τα τελευταία χρόνια. Το 2025, ο Όμιλός μας απέσπασε συνολικά 21 διακρίσεις στα Tourism Awards & Travel Marketing Awards 2025, για την προώθηση της βιωσιμότητας και την αναβάθμιση της εμπειρίας των ταξιδιωτών, καθώς και 9 βραβεία στα Health & Safety Awards 2025, επιβεβαιώνοντας τη σταθερή και μακροχρόνια δέσμευσή του στην Υγεία & Ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και των επιβατών του.

Συγχρόνως, αφουγκραζόμενοι την κοινωνία και αναγνωρίζοντας τις ανάγκες του επιβατικού κοινού διατηρούμε και διαρκώς ανανεώνουμε, ένα ευέλικτο πρόγραμμα εκπτώσεων και παροχών. Συνολικά, το 42% των εισιτηρίων μας είναι εκπτώτικα (με εκπτώσεις που κυμαίνονται από 20% έως 50%) ενώ μέσω του Seasmiles, του μεγαλύτερου προγράμματος πιστότητας και προνομιακών εκπτώσεων της ελληνικής ακτοπλοΐας, πάνω από 788.000 επιβάτες - μέλη απολαμβάνουν σημαντικές εκπτώσεις για τη μετακίνησή τους στα νησιά έως και 40%. Η μεγαλύτερη ικανοποίηση όμως πηγάζει από την εμπιστοσύνη και την αγάπη που μας δείχνετε εσείς, οι επιβάτες μας.

Μαζί, συνεχίζουμε να πλέουμε μπροστά, με γνώμονα τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και τον σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Καλό σας ταξίδι!

cosmo+clinic

Βραβευμένοι για τις Υπηρεσίες μας • Αφοσιωμένοι στη **Φροντίδα Σας**
Awarded for our Services • Dedicated to **Your Care**

📍 Αιτωλικού 55-57, Πειραιάς 185 45 ☎ Τηλ. κέντρο 210 46 11 204-206

🌐 www.cosmoclinic.gr ✉ info@cosmoclinic.gr 📘 [cosmoclinicgr](https://www.facebook.com/cosmoclinicgr) 📷 [cosmoclinicgr](https://www.instagram.com/cosmoclinicgr)

Dear passengers,

Greece remains, once again in the summer of 2025, one of the world's most popular destinations. Greek coastal shipping continues to be a critical link for economic growth, the movement of tourist flows, social cohesion, and the everyday vitality of our islands. Our fleet of 38 vessels offers connections 365 days a year to more than 55 destinations and 70 ports, through the operations of our 4 popular brands – Blue Star Ferries, Superfast Ferries, Hellenic Seaways, and Anek Lines. At Attica Group, supporting the communities on our islands, focusing on our customer-oriented values, and investing in a sustainable future continue to be our steadfast priorities. From our people-centred perspective, we view Responsible and Sustainable development as an interactive relationship that makes the environment our shared home. To this end, we have prepared and are gradually implementing an ambitious investment plan that aspires to chart a new course for Greek passenger shipping – a course to benefit the travelling public and our islands.

As part of this initiative, we signed an agreement for the construction of two state-of-the-art E-Flexer vessels – the first passenger shipbuilding order by a Greek company in nearly 15 years. The new vessels, expected to be delivered in April and August 2027, combine high energy efficiency with innovative technologies and modern design, strengthening Attica Group's sustainability footprint. Every initiative we undertake aims to enhance and upgrade the travel experience of those who choose our Group for their journeys. In 2025, we launched a unified digital platform for all our companies' websites, meeting the evolving needs of our passengers. Registered users can now access all of their accounts – including the Seasmiles loyalty and reward programme – through a single profile, which makes booking and tracking their travel much easier. We select and invest in strategic partner vessels that bring with them the credibility of leading companies such as Orbyt Global and Telenor Maritime, ensuring stable, high-speed internet and telecommunications access throughout the voyage – even in the most remote areas.

Our people have always powered our journey and our efforts. Our Group's volunteer team is growing stronger and stronger. In 2024, 328 volunteers participated in a series of actions, contributing to the work of select organisations, exemplifying the Group's values and culture of giving. Thanks to their contribution, two more environmental actions (in the context of our apoDrasis initiative) were successfully carried out – in Crete (November 2024) and on the islands of Rhodes and Halki (the 8th in a row, May 2025) – including port cleanups and experiential educational programmes in primary schools, in cooperation with the NGOs Aegean Rebreath and Planet Agents, further strengthening our 'Sailing Together' Responsible and Sustainable Development programme. We consistently support our most courageous fellow citizens. In March 2023 we started a new chapter of action and solidarity with Special Olympics Hellas (SOH). This emblematic partnership focuses on inclusion for islanders through sports, with actions supporting athletes and raising awareness among local communities.

Panos Dikaïos
CEO
Attica Group

Moreover, since 2018, we have actively supported the work of HOPEgenesis, which works to address low birth rates in Greece by helping women living in remote areas. We are proud to stand by every mother-to-be, relieving the stress of travel by offering free transportation to urban centres for the medical care they need to bring healthy babies into the world. Altogether, our efforts aim to inspire and lead by example – and we are especially proud that they have been consistently recognised in recent years. In 2025, our Group won a total of 21 awards at the Tourism Awards & Travel Marketing Awards 2025, for promoting sustainability and enhancing the traveller experience, and 9 awards at the Health & Safety Awards 2025, reaffirming our long-term commitment to the Health & Safety of our workers and our passengers.

At the same time, paying close attention to society and recognising passenger needs, we have maintained and are constantly renewing a flexible discount and benefit plan. Overall, 42% of our tickets are discounted (with reductions ranging from 20% to 50%) while through Seasmiles – the largest loyalty and discount programme in Greek coastal shipping – more than 788,000 members enjoy significant discounts of up to 40% when travelling to the islands. But the greatest satisfaction stems from the trust and love shown by you, our passengers.

Together, we continue to sail forward – guided by sustainability, innovation and respect for people and the environment.

Bon voyage!

A UNIQUE WINE EXPERIENCE FROM THE SEMELI ESTATE IN NEMEA

• SEMÉLI •
ESTATE

ONE ESTATE. TWO LEGENDARY PDO REGIONS.

Amidst the noble terroirs of the Semeli Estate
nestled in the highlands of Nemea and the mountainous slopes of Mantinia,
the expert Vintner prunes the vines at dawn with devotion and care
in preparation for the precious new vintages.

Agiorgitiko from Nemea and Moschofilero from Mantinia.
Two exceptional wines. Two Protected designations of Origin.
The choice is yours. The pleasure unforgettable.

#SEMELIWINEEXPERIENCE

WWW.SEMELIESTATE.GR

TABLE OF CONTENTS

HIGHLIGHTS

- 20 CULTURE** Κυκλαδίτισσες: Η ιστορία των Κυκλάδων μέσα από τα μάτια των γυναικών / Cycladic Women: The history of the Cyclades through the eyes of women
- 24 TOURS** Ορέα Κρήτη: Η νέα εποχή του αγροτουρισμού στο νησί / Orea Kriti: The new era of agrotourism in Crete
- 28 FOCUS** Ένα πανόραμα της ελληνικής ζωγραφικής στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων / A panorama of Greek painting at the Municipal Art Gallery of Chania
- 30 EVENTS** Chaniartoon International Comic & Animation Festival
- 32 MEDIA** Η Βάλλια και η Ελίτα μάς συστήνουν την «παρεξημένη» γενιά Gen Z
- 34 BOOKS** Τα βιβλία που θα γεμίσουν άμμο

A LIST

- 88 WINE & DINE** Τα top της γαστρονομίας
- 96 SIPPING & SNACKING** Έξοδος στην πόλη
- 104 SHOPPING SPREE** Αγορές με στυλ
- 108 HOTEL LIVING** Πού θα μείνουμε

ROAD TRIP

- 36 AROUND CHANIA** Εμπειρίες, Αξιοθέατα, Διαδρομές / Experiences, Sights, Routes

TRAVEL

- 58 ΔΟΝΟΥΣΑ** Ταξίδι στη Νοσταλγία / DONOUSA Back to Nostalgia

CULTURE

- 72 50 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΠΕΘΕΚ** – 50 Χρόνια Θέατρο / 50 YEARS OF CRETE'S MUNICIPAL REGIONAL THEATER

PEOPLE

- 110 JULIEN GRIVEL** Μια υπέροχη ιστορία που έγινε ντοκιμαντέρ / A wonderful life story that became a documentary

PLANET

- 118 CARETTA CARETTA** Σώζοντας τα κελωνάκια / Saving the baby turtles

INTERVIEW

- 122 AEGEAN REBREATHE** Οι δράσεις της και η συνεργασία με τον Όμιλο Attica / The NGO's activities and its cooperation with Attica Group

TA NEA THΣ ANEK

- 128** Your favorite company's news

Παραγωγή – Έκδοση:
The Media Workshop ΜΕΠΕ

Διευθύντρια Έκδοσης:
Σοφία Κιντή

Υπεύθυνοι Όλης ANEK LINES:
Χριστίνα Γρηγορά
Marketing Director

Ασπασία Νικολακάκη
Marketing Department

Εμπορικός Διευθυντής:
Νίκος Παπαβασιλείου

Υπεύθυνη Διαφήμισης:
Ευγενία Χατζοπούλου

Σχεδιασμός:
Θανάσης Μερκούρης

Συντακτική Ομάδα:
Κάλλια Καστάνη, SteMaJourneys,
Ελίνα Γιαννουλοπούλου

Διόρθωση Κειμένων:
Αθηνά Καρατζογιάννη

Υπεύθυνος Μεταφράσεων:
Αργύρης Αργυρόγλου

Φωτογράφος:
Σπύρος Ζαχαράκης

Φωτογραφικά Πρακτορεία:
SHUTTERSTOCK

Εκτύπωση:
Χαϊδεμένος ΑΕΒΕ

The Media Workshop ΜΕΠΕ
Ιονίων Νήσων 1 & Αγίας Παρασκευής,
19023 Μαρκόπουλο Μεσογαίας
Instagram: @workshop_themedia
e-mail: anekoramamag@gmail.com

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ / COVER PHOTO
ΛΟΥΤΡΟ / LOUTRO, © MARIOS VESTAKIS
IG: @mv_droneography

ΟΙ ΓΝΩΜΕΣ ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΕΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΤΡΕΦΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΝΑΓΚΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ANEK LINES ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ. ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ, ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ Ή Η ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΟΛΟΥ Ή ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΤΟΥΣ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΕΧΕΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΧΑΡΤΙ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ FSC®

ΚΟΥΝΑΕΙ; ΜΗ "ΜΑΣΑΣ"! Μάσησε μια Travelgum!

Η φαρμακευτική τσίχλα
κατά της ναυτίας των ταξιδιωτών.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ:
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕΙΤΕ ΤΟ ΓΙΑΤΡΟ Ή ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ ΣΑΣ

Δε χορηγείται κατά την περίοδο της κύησης και της γαλουχίας, κατά τη διάρκεια θεραπείας και 1 έως 2 εβδομάδες μετά τη θεραπεία με αναστολείς της ΜΑΟ (αντικαταθλιπτικούς παράγοντες). Αντενδείκνυται σε ασθενείς με: υπερευαισθησία σ' ένα από τα συστατικά, φαινυλκετονουρία (λόγω του συστατικού ασπαρτάνη), γλαύκωμα κλειστής γωνίας, συμπτωματική υπερτροφία προστάτου, οξεία ασθματική κρίση, στένωση του γαστρεντερικού σωλήνα. Η διμενυδρίνη μπορεί να μειώσει την ικανότητα αντίδρασης λόγω της ελαφρώς ηρεμιστικής της επίδρασης κι επομένως απαιτείται προσοχή κατά την οδήγηση ή χρήση μηχανημάτων.

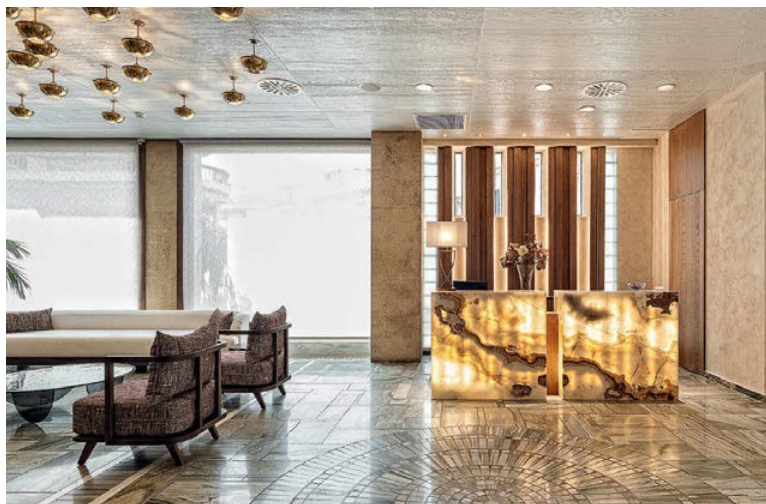
Μόνο στα φαρμακεία

Κισσάμου 55, Χανιά, Κρήτη / 55 Kissamou street, Chania, Crete, Greece
T: +30 28210 92872 - 5, F: +30 28210 92876 | E: reservations@akali-hotel.gr

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ / THE NEW FACE OF HOSPITALITY

CIVITEL[®]
Hotels & Resorts

Μέλος του ομίλου
Part of the Group

ΓΟΥΝΑΔΑΚΗΣ

Η ΠΙΟ ΝΟΣΤΙΜΗ ΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

Στην καρδιά του Αποκόρωνα, πάνω στον κεντρικό δρόμο Χανίων-Ρεθύμνου, η Φάρμα Γουναδάκη δεν είναι απλώς ένα ακόμα τυροκομείο. Είναι μια πολυαισθητηριακή εμπειρία γεύσης, φιλοξενίας και αισθητικής, που αξίζει να εντάξετε στο ταξίδι σας. Με βαθιά γνώση και αγάπη για την τέχνη της τυροκομίας, η οικογένεια Γουναδάκη δημιουργήσει έναν χώρο που παντρεύει το deli με το cafe – και την παράδοση με το σήμερα.

Στο κατάστημα θα βρείτε το εξαιρετικό τους μέλι, το δικό τους παγωτό από πρόβριο γάλα και τα βραβευμένα τους τυριά: ώριμες γραβιέρες, κρεμώδη ανθότυρα, μεστά κεφαλοτύρια, στάκα. Δίπλα τους, επιλεγμένα προϊόντα από αξιόλογους Κρητικούς παραγωγούς: εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα, ετικέτες τοπικών οινοποιεών, παραδοσιακά αλλαντικά, παξιμάδια, βότανα, γλυκά του κουταλιού και εποχικά καλούδια. Όλα παρουσιάζονται με γούστο και μεράκι σε έναν φωτεινό χώρο που δελεάζει τόσο το μάτι όσο και τον ουρανίσκο.

Και αν θέλετε ένα διάλειμμα από τη διαδρομή, μπορείτε να καθίσετε για καφέ ή κάτι ελαφρύ, με υλικά κατευθείαν από τη φάρμα. Γιαούρτι με μέλι; Πλατό τυριών και αλλαντικών; Ό,τι τραβάει η όρεξή σας... Το περιβάλλον είναι φιλικό, η εξυπηρέτηση προσωπική και η αίσθηση ζεστασιάς μοναδική.

Είτε πάτε για βουτιές είτε επιστρέφετε στο χωριό, η Φάρμα Γουναδάκη είναι η στάση που αξίζει να ξέρετε – και να αναζητάτε. Είναι ένα κάλεσμα να γευτείτε την Κρήτη αυθεντικά – και ο τόπος συνάντησης όσων αγαπούν τις όμορφες γεύσεις, ακόμη και καθ' οδόν.

GOUNADAKIS FARM A TASTE WORTH THE DETOUR

Right on the Chania-Rethymno national road, in the rolling hills of Apokoronas, Gounadakis Farm is more than a dairy – it's a multi-sensory experience worth planning into your journey. Run by a local family with generations of cheesemaking expertise, this modern deli-café blends tradition with contemporary style, bringing Crete's rich culinary culture to life with every bite, every sip, and every glance.

On the shelves, you'll discover their delicious honey, their own sheep milk ice cream and their award-winning signature cheeses: aged graviera, silky anthotyro, bold kefalotyri, and rich staka. Alongside, a curated selection of artisanal goods from local producers: extra virgin olive oils, Cretan wines, handmade charcuterie, rusks, mountain herbs, spoon sweets and seasonal treasures – all beautifully presented in a bright, welcoming space that tempts the eye as much as the palate.

Need a break? Grab a seat in the café corner and enjoy a perfectly brewed coffee or light dish made from ingredients straight from the farm: think yogurt with honey, cheese and charcuterie platters, or fresh, rustic bites. Every detail speaks of genuine hospitality and a love for quality.

Whether you're heading to the beach or back from the mountains, Gounadakis Farm is a pit stop you'll want to make again. A little sanctuary of flavour where Crete greets you – authentically, deliciously, and on its own terms.

Γουναδάκης

Παραδοσιακά Κρητικά Προϊόντα – Delicatessen – Café
Βρύσες Αποκωρώνου (Π.Ε.Ο. Χανίων-Ρεθύμνου)
Τηλ.: +30 28250-51850

Gounadakis

Traditional Cretan Products – Delicatessen – Café
Vrisses Apokoronou (Chania-Rethymno National Road) Tel.: +30 2825051850

www.gounadakisfarm.gr

One Group Four Leading Brands A Shared Vision

With a longstanding presence in Greek and international seas, Attica Group is a leader in the Greek passenger shipping industry and ranks among the world's largest ferry companies.

Thirty-eight (38) modern ships connect, daily, more than 55 destinations, delivering premium transport services across Greece and on Greece-Italy routes, ensuring a pleasant journey for our passengers.

Driven by a steadfast commitment to incorporating the principles of responsible and sustainable development across all business operations, Attica Group invests in practices that minimize its environmental impact while creating value for shareholders, employees and local communities.

We support the Greek economy and society, invest in the passenger shipping sector, and contribute to the growth and vitality of our islands.

www.attica-group.com

NEWS | PEOPLE | EVENTS | HISTORY | SIGHTS | CULTURE | BOOKS

HIGH LIGHTS 2025

YOUR SUMMER AGENDA

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Τι κάνουμε, τι βλέπουμε, τι περιμένουμε,
τι απολαμβάνουμε το καλοκαίρι του 2025

Μαρμάρινο σύμπλεγμα Άρτεμης και ελαφιού (150 – 100 π.Χ., Αρχαιολογικό Μουσείο Δήλου),
από την έκθεση «Κυκλαδίτισσες: Άγνωστες Ιστορίες Γυναίκων» / Marble cluster of Artemis and a deer
(150 - 100 B.C., Archaeological Museum of Delos), from the exhibition "Cycladic Women: Their Unknown Stories".

CYCLADIC WOMEN: THEIR UNKNOWN STORIES

ΚΥΚΛΑΔΙΤΙΣΣΕΣ: ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥΣ

Η πρώτη πανκυκλαδική έκθεση που έχει διοργανωθεί ποτέ παρουσιάζει την ιστορία των Κυκλάδων μέσα από τα μάτια των γυναικών.

/ The first pan-Cycladic exhibition ever organized presents the history of the Cyclades through the eyes of women.

Οι Κυκλάδες αποτέλεσαν διαχρονικά το λίκνο ενός αιγαιακού πολιτισμού που ύμνησε τη γυναίκα όσο λίγοι. Η Κυκλαδίτισσα δεν είναι μία, έχει πολλές μορφές. Είναι οι προϊστορικές θεές, είναι οι γυναίκες που περιθωριοποιούνται στα πρώιμα ιστορικά χρόνια και οι άλλες που αποκτούν κυρίαρχη θέση στην ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδο. Είναι οι ταξιδιώτισσες από μέρη μακρινά, οι αγίες των νησιών που υπόσχονται ανακούφιση και γιατρειά, οι προστάτιδες των ναυτικών. Και, τέλος, οι δυναμικές γυναίκες που επηρέασαν τη διαμόρφωση του σύγχρονου ελληνικού κράτους συμβάλλοντας και στην Επανάσταση του 1821.

Η έκθεση «Κυκλαδίτισσες. Άγνωστες ιστορίες γυναικών των Κυκλάδων» (που διοργανώθηκε από το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων) τιμά όλες

αυτές τις γυναίκες φωτίζοντας τις ζωές και τον ρόλο τους στις κοινωνίες των νησιών του Αρχιπελάγους, από τη νεολιθική περίοδο μέχρι και τον 19ο αιώνα. Ζωές που μες στα χρόνια παρουσιάζουν ενδιαφέρουσες ομοιότητες και διαφορές. Σύμφωνα με τον Παναγιώτη Π. Ιωσήφ, επιστημονικό διευθυντή του ΜΚΤ, «αφαιρέσαμε τα φίλτρα των ανδρών για να φτάσουμε στον πυρήνα και να δούμε τι μας λένε οι γυναίκες των Κυκλάδων, που σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν μελετηθεί καθόλου».

Συνολικά, πάνω από 180 εκθέματα δίνουν φωνή στις σιωπηλές γυναίκες, οι οποίες βγαίνουν από την αφάνεια και διηγούνται τις άγνωστες ιστορίες τους. Έργα μοναδικής καλλιτεχνικής αξίας σκιαγραφούν την πολλαπλή υπόσταση της Κυκλαδίτισσας: πότε θεά, ιέρεια, λατρεύτρια, πότε μπτέρα, σύζυγος, έμπορος, αγωνίστρια, διανοούμενη και άλλοτε εικόνα φόβου, θύμα

culture

HISTORICALLY, the Cyclades constituted the cradle of the Aegean civilization which greatly praised women. The multifaceted Cycladic woman is a prehistoric goddess, downgraded during the early historic eras, who rises to a dominant position during the Hellenistic and Roman periods. She is a traveler, an island saint promising relief and curing, a protector of sailors, and a dynamic person who influenced the restructuring of the modern Greek state, also contributing to the 1821 Revolution. The exhibition "Kykladitisses. Un-

ΚΑΛΛΙΑ ΚΑΣΤΑΝΗ / KALLIA KASTANI

❶ Μαρμάρινο αγαλμάτιο Αφροδίτης στον τύπο της Αναδυόμενης 2ος-1ος αι. π.Χ. / Aphrodite's marble statuette in her Rising from the Sea style, 2nd-1st cent. B.C. ❷ Γενική άποψη της έκθεσης. Στο κέντρο το περίφημο μαρμάρινο σύμπλεγμα Άρτεμις και ελαφιού, 150-100 π.Χ. / General view of the exhibition with the famous marble cluster of Artemis and a deer, in the center, 150-100 B.C. ❸ Μαρμάρινο άγαλμα κολοσσικής Κόρης από τη Θήρα, 600-575 π.Χ. / Marble statue of a colossal Kore, 600 – 575 B.C. (?) ❹ Γενική άποψη της έκθεσης. / General view of the exhibition ❺ Τοιχογραφία με «Γυναίκες στο Άδυτο» («Λατρεύτριες») περ. 1600 π.Χ., από το Ακρωτήρι Θήρας / Fresco of Women in the "sanctuary" ("Worshippers"), about 1600 B.C., from Thira

INFO

Η έκθεση –αφού ολοκλήρωσε τον κύκλο της στην Αθήνα– φιλοξενείται έως 31/10/25 στο ανακαινισμένο Αρχαιολογικό Μουσείο Θήρας / Venue: Archaeological Museum of Thira Duration: until October 31, 2025

❶ Η Κυκλαδίτισσα στη θρησκευτική λατρεία / The Cycladic woman in the religious worship ❷ Τα διάφορα πρόσωπα των Κυκλαδιτισσών από την προϊστορική έως και τη βυζαντινή περίοδο / The various faces of Cycladic women from the prehistoric to the Byzantine period

έμφυλης βίας ή αντικείμενο πόθου. Μεταξύ αυτών, ξεχωρίζουν τρία έργα λόγω μοναδικότητας και μεγέθους: η κολοσσιαία «Κόρη της Θήρας» των αρχαϊκών χρόνων, η οποία εκτίθεται για πρώτη φορά στο κοινό, η εμβληματική τοιχογραφία των «Γυναικών στο Άδυτο» από το Ακρωτήριο της Θήρας και η «Άρτεμις Ελαφηβόλος» από τη Δήλο, ένα άγαλμα της ελληνιστικής περιόδου, το οποίο εκτίθεται πρώτη φορά εκτός νησιού.

Πιστός στον προσανατολισμό του για τη στήριξη των νησιών και την προβολή του ελληνικού πολιτισμού, ο Όμιλος Attica Group είχε την τιμή να «ταξιδέψει» τις υπέροχες «Κυκλαδίτισσες» αρχικά στην Αθήνα και κατόπιν στη Σαντορίνη με τα πλοία της Blue Star Ferries.

❶

❷

❸ Μαρμάρινο άγαλμα της θεάς Άρτεμις 2ος αι. μ.Χ. / Marble statue of goddess Artemis, 2nd c. A.D. ❹ Οι αρχαίες θεές της θάλασσας βρίσκουν τη συνέχεια τους στην Παναγία προστάτιδα των ναυτικών / The ancient goddesses are succeeded by the Virgin Mary

told Stories of Women in the Cyclades" (organized by the Museum of Cycladic Art and the Ephorate of Cycladic Antiquities) honors those women, highlighting their lives in the Archipelago's islands since the Neolithic period till the 19th century. Panagiotis P. Iossif, MCA's Academic Director, declares: "We removed the men's filters to get to the core and see what the Cycladic women tell us." More than 180 exhibits reveal their unknown stories and outline the multiple nature of the Cycladic woman: goddess, priestess, worshipper, mother, wife, merchant, fighter, intellectual, sometimes an image of fear, a victim of gender-based violence or an object of desire. Among them, three works stand out: the colossal Kore of Thera from the archaic period, the emblematic fresco of the "Women in the Sanctuary" from Thera and Artemis Elaphebolos from Delos.

True to its mission of empowering and supporting the islands while promoting Greek culture, Attica Group had the distinct honor of transporting the magnificent "Cycladic Women", first to Athens and then to Santorini, by its Blue Star Ferries fleet.

culture

❷

❹

Feel the **care,** embrace the sun

Cien Sun
**Kids ultra
sensitive sun
protect cream
SPF 50+**

75 ml

4,49€

1 L = 59,87€

Quality starts here.

1

OREA KRITI

ΟΡΕΑ ΚΡΗΤΗ

Μια πρωτοβουλία για τη νέα εποχή του αγροτουρισμού στο νησί, που μας συστήνει την τοπική παραγωγή μέσα από υπέροχες διαδρομές και βιωματικές εμπειρίες. / An initiative of the island's agritourist new era introduces us to the local production through beautiful routes and experience-related events.

2

Το ξέρετε ότι ο μοναδικός εκτροφέας βασιλισσας μελισσών ζει στην Κρήτη; Ότι υπάρχει ένα υπόσκαφο κελάρι οινοποιείου που ξέρουν μόνο λίγοι από όσους επισκέπτονται το νησί; Τι σημαίνει να ζει και να τυροκομεί κανείς σε μιπάτο της Μαδάρας και να παράγει το λάδι σε μυλόπετρες εν έτει 2025; Πώς είναι να διαφεντεύεις βιολογικά έναν από τους λόφους της πεδιάδας της Μεσαράς, κοντά στις αρχαιότητες της Φαιστού και στο γραφικό λιμανάκι των Ματάλων; Γνωρίζατε ότι υπάρχει ένα σπορείο λίγο έξω από την πόλη του Ηρακλείου που ανθίζει ακολουθώντας την

πορεία της Σελήνης, ότι υπάρχουν τόσο πολλά φροντισμένα κτήματα που σε μαθαίνουν πώς να μαγειρεύεις κρητικά φαγητά, σε ταΐζουν το πιο φρέσκο ρυζόγαλο και την πιο τέλεια ξινομυζήθρα; Ή ότι κάποιοι Κρητικοί έχουν καταφέρει να δημιουργήσουν βιολογικά καλλυντικά σε πρωτοποριακές βιοδιασπώμενες συσκευασίες που θάβονται στο χώμα και «γεννούν» αρωματικά βότανα και οπωροφόρα δέντρα; Το νησί της Κρήτης δεν είναι απλώς ένας ταξιδιωτικός προορισμός. Είναι ένας τόπος ζωντανός, ένα σχολείο καθημερινής συνύπαρξης, μια τεράστια πολιτισμική

1 Βιντεοπροβολή-αφιέρωμα στον φυσικό πλούτο της κρητικής γης στο εργαστήριο-κατάστημα της Bioaroma / Video-projection-tribute to the Cretan land's wealth in Bioaroma's laboratory/shop
2 Η τυροκόμηση της μυζήθρας στο Σπίτι του Βοσκού στον Ψηλορείτη / Mizithra cheese-making at Shepherd's Shelter in Psiloritis

σκηνή όπου άνθρωποι και τοπική παραγωγή ενώνονται σε έναν κοινό ρυθμό, γεμάτο συναίσθημα, αγώνες και παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές. Αυτό το συναίσθημα ήταν και η αφετηρία για το όραμα των τοπικών Αναπτυξιακών της Κρήτης: οι δημιουργοί να μην κρύβονται στα καταλύματα, τις μονάδες παραγωγής και τις φάρμες τους, αλλά να «ανοίγονται» στο ευρύ κοινό, να συνυπάρχουν και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους για τη βελτιστοποίηση και την ανάδειξη των υπηρεσιών και των προϊόντων τους. Όχι γιατί η τοπική παραγωγή είναι θέαμα, αλλά ως ένα «κλειδί»

3

6

3 Αυθεντικές κρητικές γεύσεις μαγειρεμένες με τον παλιό τρόπο (στη φωτιά) στο Αγρόκτημα Πεσκέσι / Genuine Cretan flavors cooked in the old way (on fire) at Peskesi Farm
4 Μαθήματα κρητικής κουζίνας από τη γλυκύτατη Μαριάννα του Cretan Vibes στο αγρόκτημα των παππούδων της / Cretan cuisine lessons by sweet Marianna of Cretan Vibes at her grandparents' farm

4

7

5

5, 7 Ξενάγηση και δοκιμή χαρουπόμελου στο πρώτο μελισσοκομείο Τσιγκένης στην Τύλισσο Ηρακλείου, το μοναδικό στην Κρήτη που εκτρέφει βασίλισσες / Carob syrup guided tour and tasting at Tsigenis Model Apiary, in Tylissos, Heraklion, the only one in Crete which raises queen bees 6 Μαθαίνοντας για την αναγεννητική και βιολογική αμπελουργία στο υπόσκαφο κελάρι του Οινοποιείου Ντουράκι στον Αποκόρωνα Χανίων / Learning about the regenerative and biological viticulture in the rock-hewn cellar of Dourakis Winery in Apokoronas, Chania

Did you know that the unique queen bee breeder in Greece lives in Crete? That a rock-hewn winery cellar unknown to most of the island's visitors exists? How does it feel to make cheese in a Madara "mitato" (shepherd's dwelling) and produce oil by millstones in 2025? How can you ecologically dominate a hill in Messara plain, close to the Phaistos archaeological site and the legendary Matala beach? Did you know that there is a seed farm, just outside Heraklion, where blooms follow the course of the Moon and that so many well-kept farms teach Cretan cooking? Or that some Cretans have created organic cosmetics in innovative biodegradable

1, 2 Αναβίωση παραδοσιακών τεχνικών στο αγρόκτημα Πεσκέσι: φυσικές ζυμώσεις με τη βοήθεια του ήλιου και βότανα σε πήλινα κούπια / Revival of traditional techniques in the farm of Peskesi restaurant: Natural fermentations and clay pots for herbs

που αναβαθμίζει την ταξιδιωτική εμπειρία. Η καλλιέργεια και η κάθε είδους τοπική παραγωγή γίνεται αφήγημα, μόνο που σε αυτό το «ταξίδι» ο ταξιδιώτης θα εμπνευστεί τα δικά του οδοιπορικά, με στόχο την αναζήτηση της γεύσης σε βουνά, ελαιώνες και μιτάτα της Κρήτης. Με οδηγό τη δράση Ορέα Κρήτη, που σκοπεύει να χαρτογραφήσει ειδικές διαδρομές για ταξιδιώτες και παραγωγούς, ο επισκέπτης αποκτά πρόσβαση σε μια σειρά από βιωματικές αγροτουριστικές εμπειρίες, όπου μπορεί να μυρίσει, να αγγίξει και φυσικά να γευτεί την Κρήτη απ' άκρη σ' άκρη, με τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα σαν case studies να παρουσιάζονται σε διεθνή συνέδρια που αφορούν τη γαστρονομία, τη βιωσιμότητα και την ευεξία. Με συντονιστές και δημιουργούς τις τοπικές Αναπτυξιακές [Αναπτυξιακή Ηρακλείου

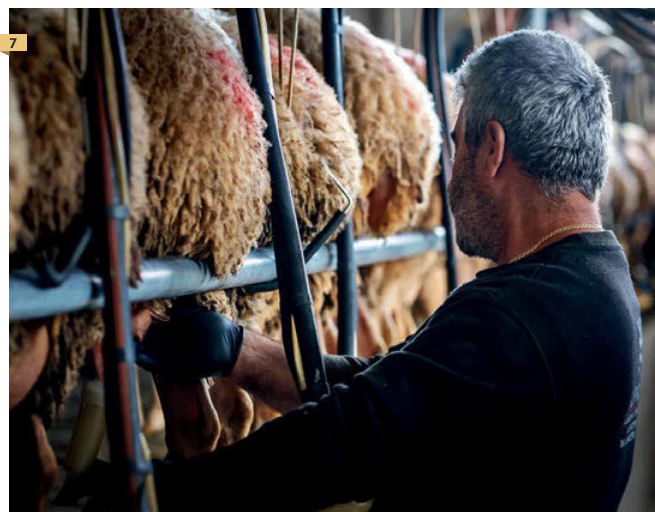
ΑΑΕ ΟΤΑ (συντονιστής εταίρος), Αναπτυξιακή Λασιθίου ΑΑΕ ΟΤΑ, Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε., Αναπτυξιακό Κέντρο Ορεινού Μυλοποτάμιου – Μαλεβιζίου ΑΑΕ ΟΤΑ και ΟΤΔ Μεσαράς της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ], η δράση με τίτλο Ορέα Κρήτη πετυχαίνει ακριβώς αυτό: τη διασύνδεση των παραγωγών μεταξύ τους ώστε να ανταλλάξουν απόψεις, ιδέες και μεθόδους παραγωγής, να παρουσιάσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματά τους, να συζητήσουν τις δυσκολίες που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής τους, μα, πάνω από όλα, να ανοίξουν –ακόμα περισσότερο– τις πόρτες τους σε όλους μας και να αναδείξουν τις υπηρεσίες και τα προϊόντα τους στη νέα εποχή του αγροτουρισμού που αναδύεται. Η Κρήτη δεν χαρακτηρίζεται άδικα μια μικρή, αυτάρκης ήπειρος που όχι μόνο παράγει για την ίδια, αλλά

tours

packaging which is buried in the ground and “gives birth” to aromatic herbs and fruit trees? Crete is a lively place of coexistence, a cultural scene where people and local producers unite to create a heritage for future generations. This feeling initiated the vision of Crete's local Development Agencies: creators must not hide, but they must “open up” to the public, and coexist and interact with each other to optimize and promote their services and products, aiming to upgrade travel experiences and attract higher quality tourists. In this “trip”, travelers will discover their own routes to Crete's flavors in its mountains, olive groves and “mitata”. Guided by the Orea Kriti initiative of the island's Development Agencies which will map special

3 Πρώτες ύλες για τα φυσικά καλλυντικά του Bioaroma / Raw materials for Bioaroma's natural cosmetics 4 Τυροκομώντας στο Κρανιώτικο Αόρι του Ψηλορείτη / Cheese making at Kraniotiko Aori of Psiloritis 5 Μαθαίνοντας πώς φτιάχνουμε κρητικά καλιτσούνια με φρέσκια μυζήθρα / Learning how to make Cretan kalitsounia with fresh mizithra cheese

εξάγει, ταΐζοντας και την υπόλοιπη Ελλάδα. Πλέον, περνώντας στη νέα εποχή, και με πολύτιμο εργαλείο το Ορέα Κρήτη, χαράζει ένα νέο μονοπάτι στον τουρισμό για τους ταξιδιώτες που αναζητούν παραγωγούς και επιχειρήσεις σε όλη την Κρήτη για να δοκιμάσουν και να αγοράσουν ό,τι καλύτερο παράγει αυτός ο τόπος. Μέσα από το Ορέα Κρήτη και τον χάρτη του, ο ταξιδιώτης βρίσκει φάρμες, τυροκομεία, μελισσοκομεία, ελαιοτριβεία, οινοποιεία και μπορεί όλα αυτά να τα επισκεφτεί, έχοντας μπροστά του πράξεις που κανονικά κρύβονται, τις παρακολουθεί και τις απολαμβάνει ως μέρος μιας τελετουργίας, όντας πλέον και ο ίδιος μέλος της παραγωγικής διαδικασίας. Τελικά, η Κρήτη είναι Ορέα, με όμικρον όπως τα όρη και τα βουνά της, καθώς εκεί κρύβονται ο πλούτος και τα κάλλη της.

6 Η είσοδος του εστιατορίου στη φάρμα Πεσκέσι / The restaurant's entry at Peskesi farm 7 Άρμεγμα στη σύγχρονη Φάρμα Αρκαδιανός στον Λατζμά, λίγο έξω από την πόλη του Ρεθύμνου / Milking in the modern Arkadianos Farm in Latzimas, just outside the city of Rethymno

Ορέα Κρήτη
/ Orea Kriti
www.oreakriti.gr

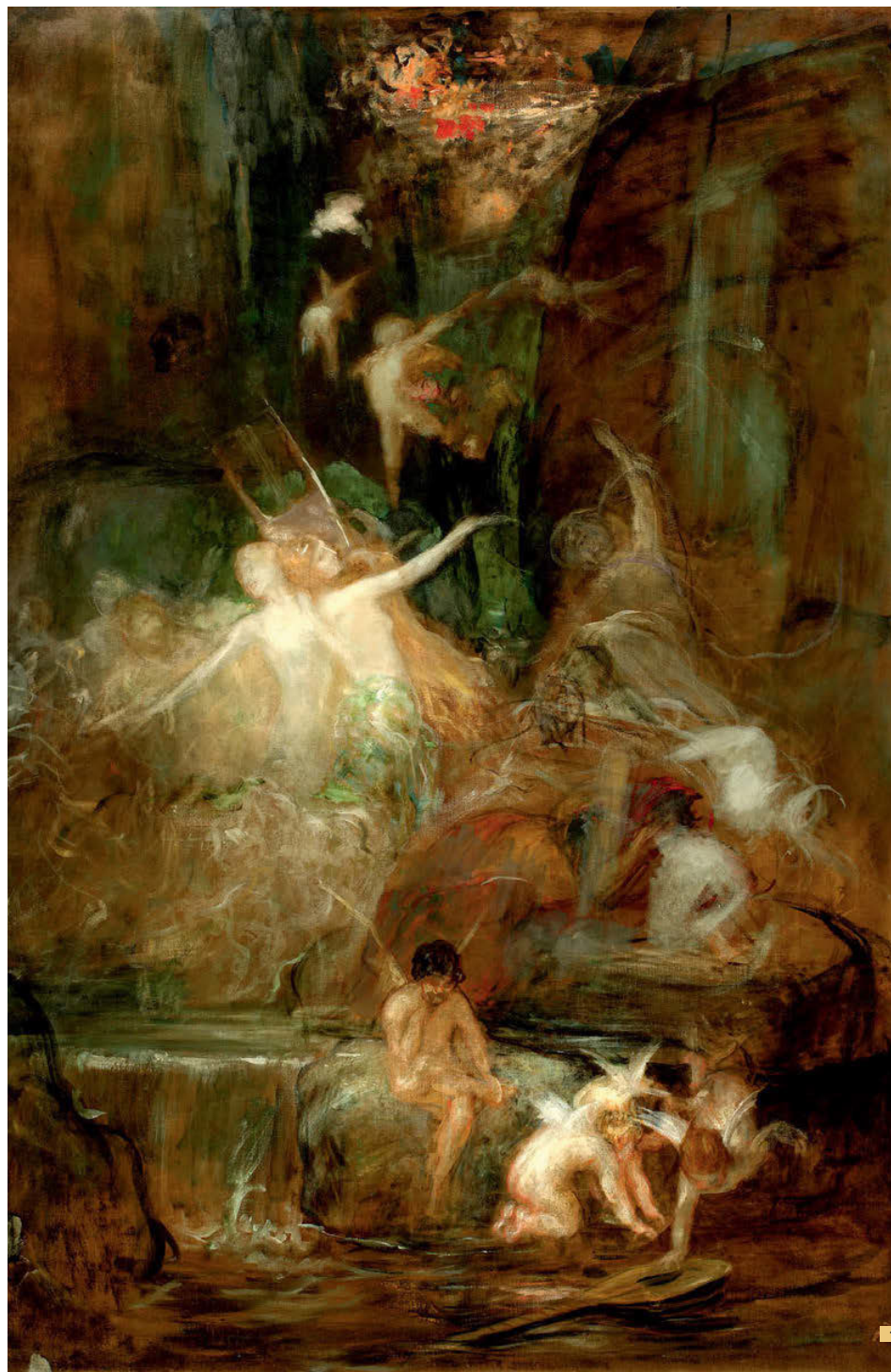
routes for travelers and producers, visitors gain access to a wide range of agritourism-related experiences, where they can smell, touch and taste Crete; businesses participating in the program as case studies, participate in international conventions of gastronomy, sustainability and well-being. With local Development Agencies [Heraklion Development Agency (coordinating partner), Lasithi Development Agency, Crete's Development Agency, Development Center of Mountainous Mylopotamos-Malevizi and Messara Organization of Heraklion Development Agency] as coordinators and creators, activities of Orea Kriti achieve the following: they connect producers to exchange views, ideas and production methods, present their comparative advantages,

discuss difficulties arising during their development but, most of all, open their doors – more – to all and promote their services and products in the new agritourist era which emerges on the Mediterranean's fifth largest island. Crete is not unfairly characterized as a small, self-sufficient continent which not only produces for its own needs, but also exports, feeding the rest of Greece. Moving into a new era, with Orea Kriti as a valuable tool, it opens a new tourist path for travelers who search for producers in Crete in order to taste and buy the best of the island's products. Through Orea Kriti and its map, travelers find farms, dairies, apiaries, olive presses, wineries which they can visit and watch activities that normally are confidential, as part of a ritual in which they participate.

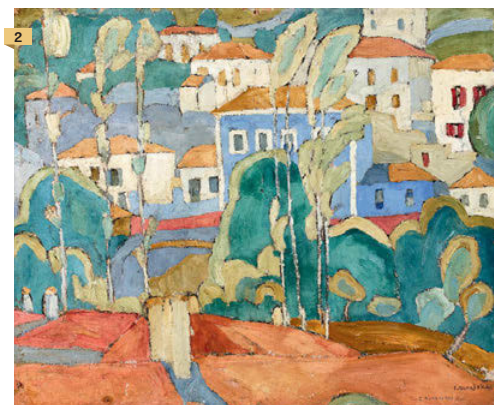
JOURNEYS TO ART

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Ένα «πορτρέτο» της ελληνικής τέχνης, πολύχρωμο, πολυδιάστατο και ιστορικά ενδιαφέρον συνθέτουν τα 99 έργα της νέας έκθεσης, η οποία φιλοξενείται στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων. / The 99 works of the new exhibition which is accommodated by the Municipal Gallery of Chania create a "portrait" of Greek art, multicolored, multidimensional and historically interesting.

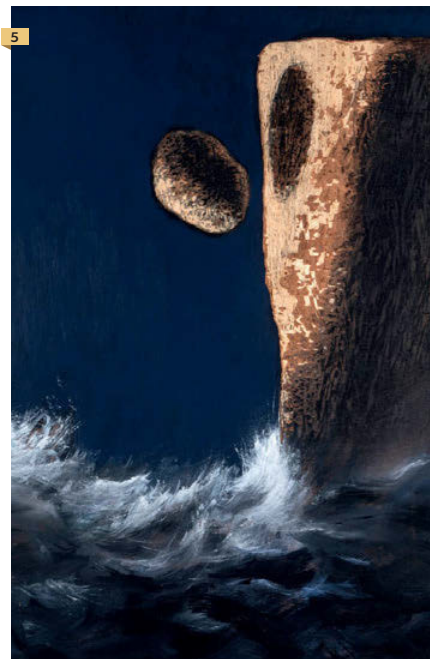
Τα έργα που εκτίθενται αποτυπώνουν τη διαχρονική εξέλιξη της νεοελληνικής τέχνης, μιας και καλύπτουν μια περίοδο 150 χρόνων (1870-2024). Στο σύνολό τους, υπογράφονται από ιστορικά εμβληματικούς δημιουργούς, αλλά και νεότερους καταξιωμένους ή ανερχόμενους καλλιτέχνες, προσφέροντας μια αντιπροσωπευτική εικόνα της σπουδαίας συλλογής της Τράπεζας της Ελλάδος. Η έκθεση (την επιμέλεια της οποίας έχει η ιστορικός τέχνης Χάρης Κανελλοπούλου) οργανώνεται σε τρεις διαδρομές-ενότητες, που αναπτύσσονται στους αντίστοιχους ορόφους της: η πρώτη ενότητα καλύπτει την περίοδο από τη ζωγραφική της Σχολής του Μονάχου έως τα μέσα του 20ού αιώνα. Η δεύτερη ενότητα ξεκινά τη δεκαετία του '20 και καταλήγει στις αναζητήσεις πρωτοπόρων εικαστικών που ξεκίνησαν τη δράση τους τις δεκαετίες του '60 και του '70. Τέλος, η τρίτη ενότητα έχει ως αφετηρία τη δεκαετία του '70 και την παραστατική διαχείριση του τοπίου και της ανθρώπινης μορφής και φτάνει ως την τρέχουσα δεκαετία. Σε αυτές τις διαδρομές, οι επισκέπτες θα απολαύσουν έργα των Γύζη, Λύτρα, Βολανάκη, Αλταμούρα, Βυζάντιου, Παρθένη, Τέση, Πρέκα, Ζούνη, Λαζόγκα, Τσαρούχη, Κεσανλή, Ρόρη, Σακαγιάν κ.ά.

INFO

Χάλιδων 98-102
/ Chalidon St. 98-102
T. +30 2821 341680
www.pinakothiki-chania.gr
FB & IG: @MunicipalArtGalleryChania
Έως 2 Νοεμβρίου / Till November 2

THE EXHIBITED works reflect the everlasting evolution of modern Greek art, covering a period of 150 years (1870-2024). They are signed by historically symbolic artists, as well as younger, prestigious and promising ones, offering to visitors a representative image of the Bank of Greece's great collection. The exhibition (curated by art historian Charis Kanellopoulou) is organized in three sections spread on respective floors: the first sec-

tion covers the period from the Munich School's painting to the mid-20th century. The second section begins in the 1920s and ends with the quests of pioneering artists who started their activities in the '60s and '70s. Finally, the third section begins in the 1970s with a representational management of landscapes and human forms till the current decade. Visitors will admire works by Gyzis, Lytras, Volanakis, Parthenis, Tetsis, and others.

- 1 Νικόλαος Γύζης: Ο ποιητής στην πηγή, περ. 1875-1880 / Nikolaos Gyzis: The poet at the spring, c. 1875-1880
- 2 Σπύρος Παπαλουκάς: Χωριό στη Λέσβο / Spyros Papaloukas: A village on Lesbos, 1924
- 3 Γιώργος Λαζόγκας: Παλίμψηστο ολόκαυστο / Yorgos Lazongas: Palimpsest holocaust, 1992
- 4 Γιάννης Ψυχοπαίδης: Τοπίο Κεφαλονιάς / Jannis Psychopedis: Landscape from Cephalonia, 2016
- 5 Μιχάλης Μανουσάκης: Άπυλο / Michalis Manoussakis: Untitled, 2023
- 6 Μίλτος Γκολέμας: Χωράφι με στάχυα / Miltos Golemas: Wheat field, 2010

events

INTERNATIONAL COMIC & ANIMATION FESTIVAL

CHANIARTOON

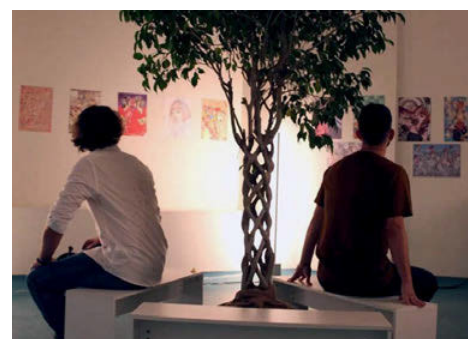
Από εκθέσεις και προβολές μέχρι εργαστήρια και συναυλίες, το σημαντικότερο περιφερειακό φεστιβάλ κόμικ έχει όλα όσα φαντάζεστε και ακόμη περισσότερα!
/ Find everything you can imagine at the leading regional comic festival: from exhibitions to screenings and gigs!

INFO

Ακολουθήστε το φεστιβάλ στο επίσημο event στα social media στο Facebook
FB: @chaniartoon και στο Instagram
IG: @chaniartoon
/ Follow the festival page on Facebook
FB: @chaniartoon and on Instagram
IG: @chaniartoon

Το ετήσιο διεθνές φεστιβάλ Chaniartoon μας δίνει ραντεβού κάθε Σεπτέμβριο στα Χανιά με μια φιλόδοξη διοργάνωση που έχει εξελιχθεί σε θεσμό και μ' ένα πολυθεματικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει κυριολεκτικά τα πάντα: σκίτσο, εικονογράφηση, κόμικ, animation, game design, αλλά και τεχνολογικές καινοτομίες (είναι το πρώτο φεστιβάλ που εισήγαγε την τεχνολογία της επαυξημένης πραγματικότητας το 2019, στη μεγάλη έκθεση των Ελλήνων καλλιτεχνών, και της εικονικής πραγματικότητας το 2020 με την παραγωγή του πρώτου ελληνικού Virtual Reality Music Clip), διαδραστικά εκθέματα και projection mapping.

Το 9ο Chaniartoon θα πραγματοποιηθεί από τις 20 έως τις 28 Σεπτεμβρίου και μεταξύ άλλων ο επισκέπτης θα μπορεί να παρακολουθήσει προβολές ταινιών κινουμένων σχεδίων μικρού και μεγάλου μήκους από όλο τον κόσμο, θεματικές εκθέσεις, πλήθος εργαστηρίων, παρουσιάσεων και ομιλιών για το σκίτσο και το animation, ενώ το φεστιβάλ θα κλείσει με ένα μεγάλο Artist Alley με περισσότερους από 60 καλλιτέχνες από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, συναυλίες και πολλές παράλληλες δράσεις. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν προφεστιβαλικές δράσεις στον πεζόδρομο της Τσουδερών καθώς και το τριήμερο 12-14/9 στον Δημοτικό Κινηματογράφο Χανίων Κήπος.

Οι συναυλίες του τριημέρου του Artist Alley είναι:
 / The 3-day gigs at the Artist Alley are:
26/9 Babis Batmanidis (Ας περιμένουν οι γυναίκες)
27/9 Social Waste
28/9 Σπύρος Γραμμένος / Spiros Grammenos

Το φεστιβάλ πραγματοποιείται με τη συνδιοργάνωση του Δήμου Χανίων, της Περιφέρειας Κρήτης και τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.

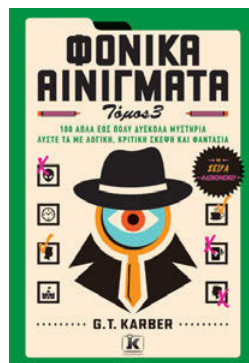
THE ANNUAL CHANIARTOON festival which takes place every September in Chania has become an international event with a wide-ranging program: sketching, illustration, comics, animation, game design, technological innovations (it's the first festival which introduced augmented reality technology in 2019 at the Greek artists' exhibition, and virtual reality technology in 2020), interactive exhibits and projection mapping. The 9th Chaniar-toon will take place on September 20-28 and visitors will be able to watch screenings of short and feature-length animated films from the entire world, thematic exhibitions, many workshops, presentations and talks about sketching and animation, whereas the festival will end with a big Artist Alley with more than 60 artists from Greece and abroad, concerts and many parallel activities. Also, pre-festival activities will take place at Tsouderon walkway and at KIPOS, the Municipal Cinema of Chania on September 12-14

Ένα βιβλίο για κάθε ταξίδι

Stephen King
Πιο σκοτεινό κι απ' το σκοτάδι
 Τρόμου

Guillaume Musso
Κάποια άλλη
 Μυστηρίου

G.T. Karber
Φονικά αινίγματα: Τόμος 3
 Ελεύθερος χρόνος

Nina George
Το πλωτό βιβλιοπωλείο του κυρίου Περντί
 Κοινωνικό

Yuval Zommer
Το βιβλίο της μικρής χελώνας για τη θάλασσα
 Παιδικό

40 χρόνια

διαβάζουμε μαζί βιβλία που αξίζουν τον χρόνο σας!

www.klidarithmos.gr

ΧΡΟΝΙΑ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

media

ΒΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΕΛΙΤΑ

WE ARE GEN Z(EN)

Το πρώτο ελληνικό podcast για την πιο «παρεξηγημένη» γενιά από όλες είναι γυναικεία υπόθεση.

Η Βάλλια (Σταφυλαράκη) και η Ελίτα (Σφακιωτάκη), δύο άγνωστες μεταξύ τους genzers, γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στα Χανιά. Σπούδασαν στην Αθήνα, αλλά παρέμειναν άγνωστες ως τον Σεπτέμβριο του 2022, οπότε βρέθηκαν και οι δύο στο Λονδίνο για μεταπτυχιακά στο London School of Economics, σε διαφορετικά αντικείμενα – η Βάλλια στη Διοίκηση Τεχνολογίας, η (νομικός) Ελίτα στα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Συγκάτοικοι από τύχη, σύντομα κατάλαβαν πως μοιράζονταν κοινούς προβληματισμούς με τα άλλα παιδιά της γενιάς τους: άγχη και αβεβαιότητες για τον high tech μετά-Covid κόσμο, τα επιδραστικά social media, την κρίση, την εργασιακή ρευστότητα, την κλιματική αλλαγή κ.λπ. Οι φιλικές συζητήσεις τους και οι παθιασμένες ανταλλαγές απόψεων έγιναν, μετά τον Νοέμβριο

του 2023, εβδομαδιαία podcasts – πάντα με φιλική πρόθεση, αλλά με επαγγελματική συνέπεια και αρτιότητα. Εξήντα επεισόδια αργότερα, το «We are Gen Z(έν)» μπορεί πλέον να μιλάει με στατιστικές: πάνω από 1 εκατομμύριο λεπτά ακρόασης, ένα επιτυχημένο podcast, που «μίλησε» κυρίως σε genzers (52%), αλλά και σε millennials (35%), γυναίκες κατά κύριο λόγο (60%). Η πιο διάσημη από τους 40 (και βάλε) καλεσμένους των κοριτσιών ήταν η Κατερίνα Στεφανίδη, η χρυσή Ολυμπιονίκης και παγκόσμια πρωταθλήτρια στο άλμα επί κοντώ. Τα πιο δημοφιλή τους pods αφορούσαν θέματα σχέσεων (όπως π.χ. το επεισόδιο με τις Σκιαδαρέσες), όμως στην κορυφή της λίστας με τα πιο πολυπαιγμένα επεισόδια παραμένει αυτό με καλεσμένο τον business mentor Κωνσταντίνο Κίντζιο, ο οποίος ασχολείται συστηματικά με τις εργασιακές προοπτι-

INFO

Το «We are Gen Z(έν)» εδώ και λίγο καιρό φιλοξενείται στο pod.gr

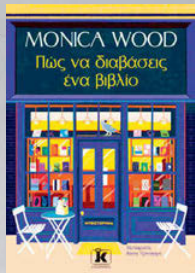
κές και «δυσλειτουργίες» της Gen Z. Που, τελικά, δεν είναι καθόλου «ζεν». Διότι όταν τις ρωτάς «ποια είναι η μεγαλύτερη παρεξήγηση γύρω από τη γενιά σας;», η Βάλλια και η Ελίτα απαντούν με ένα στόμα: «Ότι είμαστε τεμπέληδες. Κι αυτό σαφώς δεν ισχύει. Απλώς, επειδή είμαστε μια γενιά που έχει περάσει κρίση, Covid, κλιματική αλλαγή, απειλές πολέμου, δεν είμαστε σίγουροι για πόσο ακόμα θα είμαστε σε αυτόν τον κόσμο. Οπότε δεν μας είναι εύκολο να θυσιάζουμε το παρόν μας δουλεύοντας 12ωρα και 14ωρα για να ζήσουμε, ίσως, κάποτε, καλύτερα στο μέλλον...».

A woman with long brown hair is standing against a backdrop of draped light blue and white fabric. She is wearing a white resortwear set with a bold, abstract black and blue line-art pattern. The set includes a long-sleeved open jacket and wide-leg trousers. Underneath, she wears a bright blue tube top and a matching blue beaded necklace. Her accessories include black strappy sandals. The overall aesthetic is modern and artistic.

John P.®

resortwear
wholesale

www.johnp.gr

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ Monica Wood ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Τρεις αλησμόνητοι χαρακτήρες αναμετρώνται με τον θάνατο, τη λύτρωση, τη συγκώρεση και τις αποφάσεις που καθορίζουν τη ζωή τους. Η 22χρονη Βάιολετ Πάουελ αποφυλακίζεται έχοντας εκτίσει ποινή φυλάκισης είκοσι δύο μηνών για οδήγηση υπό την επήρεια μέθης, που προκάλεσε ένα μοιραίο ατύχημα με θύμα μια νηπιαγωγό.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΚΑΙ Ο ΠΕΙΡΑΤΗΣ- ΜΑΓΕΙΡΑΣ SUSAETA

Στην περιπλάνησή τους στο σύμπαν, ο μικρός πρίγκιπας και η φίλη του η αλεπού φτάνουν σε έναν αστεροειδή όπου ζει ένας αλλιώτικος πειρατής, ο καπετάν Κουτάλας, ο φόβος και ο τρόμος των πλανητών, όπως λέει, μαζί με τη μαϊμού και τον παπαγάλο του. Άραγε θα αποδειχτεί τόσο τρομακτικός όσο θέλει να δείχνει;

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΓΝΩΣΗ – ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ SUSAETA

Όταν όλο το διάστημα χωράει σε ένα κουτί! Στο εσωτερικό του θα βρείτε ένα βιβλίο με πολλά συναρπαστικά στοιχεία για το ηλιακό σύστημα, τους γαλαξίες, τα άστρα και το σύμπαν, καθώς και 40 εικονογραφημένες κάρτες για ένα εκπληκτικό παιχνίδι ερωτήσεων και απαντήσεων, μέσα από το οποίο τα παιδιά ανακαλύπτουν ακόμα περισσότερες ενδιαφέρουσες πληροφορίες για το διάστημα και το σύμπαν!

Η ΟΨΗ ΤΗΣ ΘΥΕΛΛΑΣ Πήτερ Καλλιφίδας MEMENTO

Αθήνα 1942. Ιταλία 1943. Δύο χώρες, ένας πόλεμος, μια συγκλονιστική ιστορία. Μέσα στη δίνη της

Κατοχής και της Αντίστασης, η ζωή του Στέφανου και της Κατερίνας διασταυρώνεται με γεγονότα που σημάδεψαν την Ιστορία. Ένα καθηλωτικό μυθιστόρημα για το τίμημα της ελευθερίας και τις ανθρώπινες σχέσεις στις πιο σκοτεινές στιγμές του 20ού αιώνα.

ΟΔΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣ Έφη Φωτεινού MEMENTO

Μια γυναίκα χωρίς φωνή. Δύο άντρες που διεκδικούν την ψυχή της. Ένα παρελθόν που επιστρέφει για απαντήσεις. Από τη Μάνη ως τη Βοστώνη, η Μέλια διασχίζει τον χάρτη της ζωής της αναζητώντας την αλήθεια, τον έρωτα και τη λύτρωση. Ένα καθηλωτικό μυθιστόρημα για τη δύναμη της σιωπής και τις επιλογές που καθορίζουν το πεπρωμένο μας.

Τα βιβλία που θα επιστρέψουν στη βιβλιοθήκη μας γεμάτα άμμο.

books

CRETAN KNIVES.gr

Skalidakis

Εργαστήριο Χειροποίητων Μαχαιριών - Εξοπλισμός Σεφ
Traditional Handmade Cretan Knives - Chefs' Equipment

Κάντε ηλεκτρονικά τις αγορές σας στο ανανεωμένο e-shop / Shop online at
www.cretanknives.gr

Επαγγελματικός Εξοπλισμός - Μαχαίρια Επώνυμων Οίκων - Παραδοσιακά Κρητικά Αντικείμενα -
Δημιουργήστε το Μαχαίρι σας / Professional Equipment - Branded Knives - Traditional Cretan Objects -
Create Your Own Knife

Facebook: Skalidakis Cretan Knives

E-mail: info@cretanknives.gr

• Καραϊσκάκη 13-15, Χανιά, Κρήτη / 13-15, Karaiskaki St., Chania, Crete, Greece
Τηλ./Tel.: 28210 98827

ΑΠΟ ΤΟ 1938

SINCE 1938

ROAD TRIP

around

CHI

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ,
ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ,
ΓΕΥΣΕΙΣ,
ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ,
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
EXPERIENCES,
ROUTES,
ATTRACTIONS,
FLAVORS,
ACTIVITIES

ΧΑΝΙΑ

27 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΤΑ ΧΑΝΙΑ

Στα καταπράσινα μονοπάτια του Βοτανικού Κήνου / Along the green paths of the Botanical Garden of Crete

© STEMA JOURNEYS

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΚΡΗΤΗΣ BOTANICAL GARDEN OF CRETE

Μια θλιβερή πυρκαγιά το 2003 έγινε η αφετηρία για το πιο πρόσφατο αξιοθέατο του νομού Χανίων. Στη θέση της καμένης γης δημιουργήθηκε ένα υπέροχο πάρκο, μοναδικό σε ποικιλία σε ολόκληρη την Ευρώπη, όπου χάρη στο μικροκλίμα της περιοχής συνυπάρχουν από σπάνια δείγματα της τοπικής χλωρίδας και πανίδας μέχρι τροπικές και υποτροπικές ποικιλίες από όλο τον κόσμο. Οι κήποι απλώνονται σε μια έκταση 200 περίπου στρεμμάτων στους πρόποδες των Λευκών Ορέων, με πανέμορφα σηματοδοτημένα μονοπάτια που οδηγούν στα τέσσερα επιμέρους τμήματα (τροπικά δέντρα, οπωροφόρα, εσπεριδοειδή, βότανα και αμπέλια), ενώ το θεαματικό σκηνικό ολοκληρώνει η γραφική λιμνούλα και το εξαιρετικό εστιατόριο με αυθεντικές τοπικές γεύσεις.

A fire in 2003 became the starting point for this charming garden of Chania prefecture. A beautiful park, unique in its diversity, covered the site of the scorched earth where, thanks to the region's microclimate, rare specimens of the local flora and fauna coexist with global tropical and subtropical varieties. The gardens spread on approximately 200,000 sq. m. at the foot of the White Mountains, with marked paths leading to four sections (tropical trees, fruit trees, citrus trees, herbs and vines), and the spectacular setting contains a picturesque pond and a fine restaurant where genuine local flavors are served.

02

ΦΑΡΑΓΓΙ ΣΑΜΑΡΙΑΣ SAMARIA GORGE

Την Τρίτη 6 Μαΐου, πρώτη ημέρα της επαναλειτουργίας του για τη φετινή σεζόν, το δίδεξαν, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, 1.251 επισκέπτες – στις υψηλές περιόδους το αντίστοιχο νούμερο φτάνει τις 3.000 καθημερινά. Το διασημότερο πεζοπορικό φαράγγι της Ευρώπης αποτελεί προορισμό από μόνο του και ένα προσωπικό στοίχημα για πολλούς λόγω του μήκους του, που αγγίζει τα 15 χλμ. Η κατάβαση από τη βόρεια είσοδο του Ξυλόσκαλου στον Ομαλό, στα 1.227μ., μέχρι την παραλία της Αγίας Ρουμέλης στο Λιβυκό πέλαγος

διαρκεί, αναλόγως του ρυθμού, 5 έως 7 ώρες και επιφυλάσσει μια μαγική εναλλαγή εικόνων, με highlight τις περίφημες και πολυφωτογραφημένες Πόρτες, όπου τα τοιχώματα απέχουν μόλις 4 μ., ενώ το ύψος τους ξεπερνάει τα 500 μ.

1,251 visitors crossed it on Tuesday, May 6, first day of its reopening for the current season – in high seasons, visitors reach 3,000. Europe's most famous hiking gorge is a destination of its own and a personal challenge for many, due to its length of 15 km. The descent from the northern entrance, at 1,227 m., to Agia Roumeli beach, lasts 5-7 hours in a beautiful setting, with the much-photographed Portes as highlight; there the cliffs are just 4 m. apart, whereas their height exceeds 500 m.

© ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΥΜΕΤΗΣ / GIANNIS TSUMETIS

DISCOVER SCALAREA ESTATE

BREATH TAKING VIEW

CRETAN WINE EXPERIENCE

AUTHENTIC CRETAN HOSPITALITY

SCALAREA
CRETE

CULTIVATING EXPERIENCES

Skalani, 70 100 Heraklion, Crete

T. +30 2810 731617

E. info@scalareaestate.gr

www.scalareaestate.gr

03

ΣΤΑΥΡΟΣ
STAVROS

Ο γραφικός κολπίσκος, που ταυτίστηκε με το περίφημο συρτάκι του Anthony Quinn στην ταινία «Αλέξης Ζορμπάς» βρίσκεται στο Ακρωτήριο, 17 χλμ. βορειοανατολικά των Χανίων. Η απότομη πλαγιά που πρωταγωνιστεί στη σκηνή ανήκει στο βουνό Βάρδιες με το εντυπωσιακό Σπήλαιο Πανός ή Λερά που «φιλοξένησε» το λιγνιτωρυχείο της ταινίας. Μπροστά της σχηματίζεται η κεντρική παραλία του Σταυρού, μια μικρή ημικυκλική λιμνοθάλασσα με λευκή άμμο και γαλαζοπράσινα ρηχά νερά, ιδανικά για οικογένειες με παιδιά.

The steep slope reminding of Anthony Quinn's famous syrtaki dance in the "Alexis Zorbas" movie exists in Akrotiri, 17 km. northeast of Chania. In front of it, spreads Stavros' central beach, a small semicircular lagoon with white sand and shallow turquoise waters, ideal for families with children.

©EVAN POSSLEY

04 ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΤΖΑΓΚΑΡΟΛΩΝ MONASTERY OF AG. TRIADA TZANGAROLON

Χτισμένη στις αρχές του 17ου αιώνα από τους αδερφούς Ιερεμία και Λαυρέντιο της βενετοκρητικής οικογένειας των Τζαγκαρόλων, θεωρείται ένα από τα ομορφότερα και πλουσιότερα μοναστήρια της Κρήτης, προσελκύοντας επισκέπτες τόσο για την αρχιτεκτονική της όσο και για τα εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα της (ελαιόλαδο, κρασί, μέλι), με έμφαση στις βιολογικές καλλιέργειες. Παρά τις μεταγενέστερες προσθήκες, η μονή διατηρεί σε μεγάλο βαθμό την αρχική μορφή της, που δανείστηκε στοιχεία από σχέδια του γνωστού αρχιτέκτονα Sebastiano Serlio. Πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα, το πρότυπο της μεγαλοπρεπούς κεντρικής πύλης και η αξιοποίηση της κλίσης του εδάφους με την

τεχνητή επίπεδη αυλή, κάτω από την οποία υπάρχει μεγάλη δεξαμενή, και οι κύριες αγροτικές εγκαταστάσεις.

Built in the early 17th century by brothers Jeremiah and Lavrentios of the Venetian-Cretan Tzagarolo family, it's one of Crete's most beautiful and richest monasteries; visitors admire its architecture and taste its fine products (olive oil, wine, honey). Despite later additions, the monastery mostly retains its original form, which borrowed elements from designs of the famous architect Sebastiano Serlio. Most characteristic examples: the model of the magnificent central gate and the utilization of the ground's slope by the artificial flat courtyard.

©EVAN POSSLEY

05 ΣΕΪΤΑΝ ΛΙΜΑΝΙΑ SEITAN LIMANIA

Το όνομα της περιοχής σημαίνει στα τούρκικα «Καταραμένα Λιμάνια» λόγω των επικίνδυνων νερών της, αλλά η παραλία του Στεφάνου που κρύβεται σε ένα από τα μικροσκοπικά χανιώτικα фиорδ είναι βγαλμένη από τις ωραιότερες καλοκαιρινές φαντασιώσεις μας: μια προστατευμένη λωρίδα θάλασσας με αμμουδιά και καταγάλανα νερά ανάμεσα στους μαρμαρίνους βράχους.

The name means "Cursed Ports" in Turkish due to the dangerous waters, but Stefanos beach, hidden in a tiny fjord, is a protected picturesque strip of sea with sand and turquoise waters among marble rocks.

06

ΕΛΑΦΟΝΗΣΙ ELAFONISSI

Η κορυφαία παραλία στον κόσμο για το 2025, σύμφωνα με την ετήσια λίστα του Tripadvisor, δεν μπορεί να περιγραφεί με λόγια. Βρίσκεται στο νοτιοδυτικότερο σημείο της Κρήτης, 76 χλμ. από τα Χανιά, και τυπικά πρόκειται για μια σειρά από εξωτικές παραλίες με μια μικρή χερσόνησο ανάμεσά τους που συχνά «σπάει» και μεταμορφώνεται σε νησάκι, δημιουργώντας μια ρηχή λιμνοθάλασσα. Στην πραγματικότητα μιλάμε για ένα υπερθέαμα εικόνων και χρωμάτων –λευκή άμμος με ροζ αποχρώσεις από τα χιλιάδες σπασμένα κοχύλια και εκτυφλωτικά γαλαζοπράσινα νερά–, ένα θαύμα της φύσης που, όπως λέει και η επίσημη περιγραφή στο Tripadvisor, «πρέπει να το δείτε live για να το πιστέψετε». Το νησί μαζί με τις απέναντι ακτές έχει ενταχθεί στο δίκτυο με τις προστατευόμενες περιοχές Natura, καθώς αποτελεί οικοσύστημα εξαιρετικής οικολογικής σημασίας, και απαγορεύεται αυστηρά να κόψετε φυτά ή να πάρετε άμμο μαζί σας. The world's top-level beach for 2025, according to the annual Tripadvisor list, is a sequence of exotic beaches at the southwesternmost part of Crete, with a small peninsula among them which often “breaks” and becomes an islet, creating a shallow lagoon. Admire the spectacular images and colors – white-pink sand, dazzling turquoise waters –, a miracle of nature which, according to Tripadvisor, “you have to see it live to believe it”. Please note that it is strictly forbidden to remove any plants, shells or sand from the area.

ΦΑΛΑΣΣΑΡΝΑ FALASSARNA BEACH

Το αγαπημένο daytrip για μπάνιο από την πόλη των Χανίων είναι αυτές οι πέντε συνεχόμενες παραλίες στη δυτική ακτή της χερσονήσου της Γραμβούσας, με πιο δημοφιλείς τις δύο κεντρικές, που φιγουράρουν διαχρονικά στο top 10 του νησιού – συχνά και της Ευρώπης. Η αχανής αμμουδιά που δεν «μοιάζει» ποτέ γεμάτη, ακόμη και στα οργανωμένα σημεία της, εκπέμπει μια μοναδική ζεν ενέργεια και το κολύμπι στα κρυστάλλινα νερά με το τροπικό χρώμα είναι πραγματικά μαγικό. Περιμένοντας το ηλιοβασίλεμα –το ωραιότερο της Κρήτης–, αξίζει να επισκεφθείτε τα ερείπια της αρχαίας Φαλάσαρνας, στο βόρειο άκρο της

παραλίας, με την εντυπωσιακή εικόνα του λιμανιού της που έχει ανυψωθεί έως και 9 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας. The popular swimming daytrip from Chania consists of these five consecutive beaches on the west coast of Gramvousa peninsula, which constantly figure among the island's (and often Europe's) top 10. The vast sandy beach emits a unique Zen energy and swimming in its crystal-clear waters is delightful. Make sure to stay until the amazing sunset and visit the ruins of Ancient Falassarna at the beach's northern end, with the impressive image of the harbor that has been raised up to 9 m. from the sea surface.

PUBLIC BUS SERVICE transportation IN CRETE

Enjoy your trips with

- Quality
- Comfort
- Economy
- Safety

© EVAN POSSLEY

08

ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ
LEFKÁ ORI (WHITE MOUNTAINS)

Η μεγαλύτερη σε έκταση οροσειρά του νησιού, με μήκος 60 και πλάτος 35 χλμ., έχει 50 κορυφές πάνω από τα 2.000 μ., με υψηλότερη τις Πάχνες στα 2.453 μ., και ένα εκπληκτικό ανάγλυφο με πανέμορφα οροπέδια (γνωστότερα, του Ομαλού και του Ασκούφου), 20 φαράγγια, αναρίθμητες χαράδρες, ρήγματα, σπήλαια, dolines και τα βαθύτερα σπηλαιοβάραθρα της Ελλάδας. Στην καρδιά της οροσειράς δημιουργείται ένα απόκοσμο τοπίο, μοναδικό σε ολόκληρο το Βόρειο Ημισφαίριο: ένα σεληνιακό υψίπεδο, η Ορεινή Έρημος, με μια θάλασσα από γυμνές κορυφές πάνω από τα 2.000 μ. που μοιάζουν με κώνους.

Crete's greatest mountain range contains 50 peaks above 2,000 m., with Pachnes, the highest, at 2,453 m., and a marvelous relief with beautiful plateaus, 20 gorges, countless ravines, faults, caves, sinkholes and the deepest cave-gorges in Greece. In the mountain range's heart, an eerie landscape, unique in the Northern Hemisphere, exists: a lunar plateau, the Mountainous Desert, with numerous bare peaks.

09

ΚΕΔΡΟΔΑΣΟΣ
KEDRODASOS

Όταν στις υψηλές περιόδους οι επισκέπτες γεμίζουν ασφυκτικά το περίφημο Ελαφονήσι, οι Κρητικοί το προσπερνούν και κατευθύνονται μόλις 1 χλμ. δυτικότερα, στη δεύτερη καταπληκτική παραλία της περιοχής. Το τοπίο με τη λευκή άμμο και τις τρκουάζ αποχρώσεις των νερών παραμένει και εδώ εξωτικό, με extra bonus τους θαλασσόκεδρους και τις αμμοθίνες που καλύπτουν μια έκταση 110 στρεμμάτων και φτάνουν μέχρι τη θάλασσα!

While visitors are jammed in famous Elafonissi during peak periods, Cretans go 1 km. west to the second wonderful beach of the region. The landscape with the white sand and turquoise shades of water remains exotic, with extra bonus the sea cedars and sand dunes which cover an area of 110,000 sq.m. till the sea!

© STEMAJOURNEYS

10

ΜΠΑΛΟΣ – ΓΡΑΜΒΟΥΣΑ BALOS – GRAMVOUSA

Ο σημαντικότερος λόγος για να επισκεφθείτε τη διάσημη λιμνοθάλασσα του Μπάλου με τα εκδρομικά καραβάκια από την Κίσσαμο και όχι οδικώς είναι η ενδιάμεση στάση στο νησάκι της Ήμερης Γραμβούσας, στο βορειοδυτικότερο άκρο της Κρήτης, με το ενετικό φρούριο του 16ου αιώνα. Σκαρφαλωμένο στα 137 μ., στην πιο απόκρημνη πλευρά του νησιού, εποπτεύει όλο το πέρασμα μεταξύ Κρήτης και Πελοποννήσου –σε μέρες με πολύ καθαρή ατμόσφαιρα, η θέα φτάνει μέχρι τα Κύθηρα και την κορυφή του Ταΰγετου– και κρύβει στα τείχη του ιστορίες με πειρατές και ηρωικούς Κρήτες επαναστάτες που το κατέλαβαν από τους Οθωμανούς το 1825.

The most important reason to visit the famous Balos lagoon by the excursion boats from Kissamos and not by car, is the stopover at Gramvousa islet, with its 16th century Venetian fortress, in Crete's northwesternmost tip; perched at 137 m., on the island's steepest side, it oversees the passage between Crete and Peloponnisos, hiding stories of pirates and heroic Cretan rebels within its walls.

©EVAN POSSLEY

11

ΜΟΝΗ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ KATHOLIKO MONASTERY

Στην έξοδο του ομώνυμου φαραγγιού, το αρχαιότερο μοναστήρι της Κρήτης (11ος αι.) που εγκαταλείφθηκε υπό τον φόβο των πειρατών αντιστέκεται στον χρόνο. Αναζητήστε το υποβλητικό σπήλαιο όπου ασκήτευσε ο Ιωάννης ο Ερημίτης και ακολουθήστε το σύντομο μονοπάτι που οδηγεί σε ένα μικρό γαλαζοπράσινο φιορδ με ίχνη από το παλιό λιμανάκι της μονής!

At the exit of the gorge with the same name, stands Crete's oldest monastery (11th century), which had been abandoned due to fear of pirates. Look for the imposing cave where John the Hermit practiced asceticism and follow the short path which leads to a small blue-green fjord!

13

ΑΠΟΚΟΡΩΝΑΣ ΑΡΟΚΟΡΟΝΑΣ

12

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΤΕΡΑΣ ANCIENT THEATER OF ΑΡΤΕΡΑ

Αν είστε τυχεροί και πετύχετε κάποια από τις παραστάσεις που φιλοξενεί τα τελευταία χρόνια, ετοιμαστείτε να ζήσετε μια μυσταγωγική εμπειρία. Το μοναδικό αναστηλωμένο θέατρο του νησιού βρίσκεται στη μέση ενός ελαιώνα, στον μοναδικής φυσικής ομορφιάς αρχαιολογικό χώρο της Απτέρας, και είναι κατασκευασμένο σε φυσική κοιλότητα του εδάφους με προσανατολισμό που χαρίζει στους θεατές την πιο μαγική θέα στα Λευκά Όρη. If you watch one of its performances, you will live a sacramental experience. The island's unique restored theatre stands in an olive grove, in the beautiful archaeological site of Apta, with its "koilon" offering to the spectators a magical view of the White Mountains.

Αμπέλια και ασημένιοι ελαιώνες, τοπία που θυμίζουν Τοσκάνη και βουνά που κρύβουν εντυπωσιακά φαράγγια και (περισσότερα από 200) σπήλαια, ενετικά κάστρα και θρησκευτικά μνημεία-αξιοθέατα, η αρχαία Απτέρα –από τις σπουδαιότερες πόλεις-κράτη της Κρήτης– και διατηρητέοι παραδοσιακοί οικισμοί που πρωταγωνιστούν στον αγροτουρισμό του νησιού. Ένας τόπος ευλογημένος, πνιγμένος στα νερά που κατεβαίνουν από τα βουνά και τα μικρά ποτάμια που διασχίζουν τις πεδιάδες για να καταλήξουν στις παραλίες με τα δημοφιλή θέρετρα. Μια ανάσα από τα Χανιά και με 75(!) συνολικά χωριά, ο Αποκόρωνας είναι κυριολεκτικά ανεξάντλητος και ο απόλυτος προορισμός για village-hopping. Αν παρ' όλα αυτά πρέπει να επιλέξετε, συγκρατήστε τα επτά πιο hot ονόματα: Βάμος, Κεφαλάς, Γαβαλοχώρι, Αρμένιοι, Βαφές, Φρες και Πλάκα.

Vineyards and olive groves, landscapes reminding of Tuscany and mountains hiding impressive gorges and caves, Venetian castles and religious monuments, ancient Apta –one of Crete's most important city-states – and preservable traditional settlements, very important to the island's agrotourism. A blessed place, drowned in waters descending from the mountains to beaches with popular resorts. Very close to Chania, with 75(!) villages totally, Apokoronas is actually inexhaustible and the ultimate destination for village-hopping.

14

ΦΑΡΑΓΓΙ ΣΑΡΑΚΙΝΑΣ SARAKINA GORGE

Κρυμμένο σε μια καταπράσινη ρεματιά με πυκνό δάσος από πλατάνια και κυπαρίσσια, είναι ένα από τα μικρότερα σε μήκος φαράγγια της Κρήτης αλλά, ταυτόχρονα, από τα πιο εντυπωσιακά, με τα ασβεστολιθικά πετρώματα να δημιουργούν μοναδικά γλυπτά της φύσης. Το μονοπάτι που διασχίζει όλο το φαράγγι έχει αφετηρία και κατάληξη το χωριό Μεσάκλα και συνολική διάρκεια κάτι παραπάνω από μία ώρα, ενώ είναι διαμορφωμένο με σκαλοπάτια, παγκάκια και στέγαστρα κατά μήκος της κοίτης του ποταμού.

Hidden in a green ravine with plane trees and cypress trees, it is one of Crete's shortest gorges but also one of the most impressive, with limestone rocks creating unique natural sculptures. The laid-out path along the riverbed, with steps, benches and canopies is circular, starting and ending in Meskla village; the walk takes a little more than one hour.

15

Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΙΑ THE ANCIENT OLIVE TREE

Ο κορμός της με το εντυπωσιακό ανάγλυφο έχει διάμετρο 4,5 μ. και περίμετρο 12,5 μ., η ηλικία της σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ξεπερνά τα 3.000 χρόνια –φανταστείτε το, έχει ζήσει όλη την ιστορία της Κρήτης από την ακμή του Μινωικού πολιτισμού– και συνεχίζει να καρποφορεί μέχρι σήμερα! Το μνημειακό ελαιόδεντρο βρίσκεται στις Άνω Βούβες, δίπλα στο μικρό αλλά ενδιαφέρον Μουσείο Ελιάς.

Its trunk has a diameter of 4.5 m. and a perimeter of 12.5 m.; its age is estimated to exceed 3,000 years but it still bears fruit. This historic olive tree is in Ano Vouves, next to the small but well-equipped Olive Museum.

©STEMAJOURNEYS

16

TABERNA NTOYNIAS, NTOUNIAS TAVERN

Ένα εργαστήριο κουζίνας με «παρασιές» (ειδικές κεραμικές κατασκευές που στη βάση τους μπαίνουν τα ξύλα) και ξυλόφουρνο, βιολογικοί κήποι με μπουστάνια φυτεμένα με παλιούς σπόρους, αμπέλια, ελαιώνας και μελίσσια, στάβλοι με ζώα ελεύθερης βοσκής – πρόβατα, κατσίκες, κότσες, γαλοπούλες, κουνέλια μέχρι γιδομούσκα, μια σπάνια αυτόχθονη φυλή βοοειδών. Η μικρή κιβωτός που έχει στήσει ο Στέλιος Τριλυράκης στη Δρακώνα Κεραμειών, στους πρόποδες των Λευκών Ορέων, είναι ένα ολοκληρωμένο concept όπου οι έννοιες «farm to table» και «slow food» αποκτούν την πραγματική τους διάσταση. Εδώ, στην ταβέρνα που οι «New York Times» συμπεριέλαβαν στις 25 κορυφαίες ταξιδιωτικές εμπειρίες στον κόσμο, το μαγείρεμα γίνεται χωρίς ρεύμα. Τα φαγητά ψήνονται μέσα σε πηλοτσίκαρα (παραδοσιακά πήλινα σκεύη) σε ανοικτή ή

κωνεμένη φωτιά από ξύλα στον προαύλιο χώρο, μέρος κι αυτό του τελετουργικού. Μη φύγετε αν δεν δοκιμάσετε τις περίφημες τηγανιτές πατάτες.

A kitchen workshop with an oven heated by wood and “parasities” (ceramic structures where wood is placed), organic gardens, vineyards, an olive grove, beehives, and a small farm with free-range animals. The small ark which Stelios Trilyrakis has set up in Drakona, Keramia, at the foot of the White Mountains, is a comprehensive concept where the terms “farm to table” and “slow food” reach their true meaning. In this tavern which the New York Times included in the top 25 travel experiences worldwide, cooking is carried out without electricity in clay pots over a wood fire in the courtyard, which is also a part of the ritual. Don’t leave before you try their famous French fries.

17

ΘΕΡΙΣΟΣ THERISSOS

Μόλις 15 χλμ. από τα Χανιά, το ηρωικό χωριό απ’ όπου ξεκίνησε η Επανάσταση του 1905 αποτελεί έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς, και μια βασική αιτία, πέρα από την ιστορική σημασία του και τις παραδοσιακές ταβέρνες του, είναι η υπέροχη διαδρομή μέσα στο επιβλητικό φαράγγι του Θερίσου με τις κατακόρυφες πλαγιές και την οργιώδη βλάστηση. Only 15 km far from Chania, the heroic village where the 1905 Revolution began is one of the most popular destinations due to its historical importance and its traditional taverns. A third equally important reason is the wonderful route through the impressive Therissos Gorge with its steep slopes and lush vegetation.

© MANOS KOUTRAS / UNSPLASH

18

ΓΙΟΡΤΕΣ ΡΟΚΚΑΣ
ROKKAS FESTIVAL

Μια συνάντηση κοινωνίας και πολιτισμού, μια μεγάλη γιορτή των τεχνών, που διοργανώνεται από τους ίδιους τους κατοίκους στα χωριά Ρόκκας και Κεράς στην Κίσσαμο και προσελκύει επισκέπτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Δώδεκα χρόνια μετά την πρώτη δειλή απόπειρα, το 2013, οι Γιορτές Ρόκκας έχουν εξελιχθεί σε ένα από τα πιο αγαπημένα πολιτιστικά γεγονότα του καλοκαιριού. Το ραντεβού ανανεώνεται και φέτος –30 Ιουλίου έως 9 Αυγούστου–, με αποκορύφωμα την ημέρα της πανσελήνου και με μια έκπληξη που φιλοδοξεί να γίνει σημείο αναφοράς. A meeting of people and culture, an important feast of arts organized by the inhabitants of Kissamos’ Rokka and Kera villages which attracts visitors from Greece and abroad. Twelve years after the first timid attempt of 2013, Rokkas Festival has evolved into one of the favorite cultural events of the summer. This year it will take place since July 30 to August 9 with a climax on the full moon day, promising a new initiative which aspires to become a popular reference point.

19

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ
ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ
MANOUSAKIS
WINERY

Σε έναν τόπο με οινική παράδοση 4.000 χρόνων (σ.σ. στην Κρήτη βρέθηκαν το αρχαιότερο καλλιεργούμενο αμπέλι και το αρχαιότερο πατητήρι, ηλικίας άνω των 3.500 ετών), το κρασί είναι συνυφασμένο με την κουλτούρα της φιλοξενίας και του ευ ζην, και το βιολογικό μπουτίκ Οινοποιείο Μανουσάκη στον Βατόλακκο είναι ιδανικό μέρος για να το διαπιστώσετε. Η απλή επίσκεψη είναι δωρεάν – απαιτείται κράτηση–, ενώ προσφέρονται και πακέτα οινογνωσίας. In a land with a 4,000-year-old wine tradition (the oldest vineyard and winepress, more than 3,500 years old, were discovered in Crete), wine is linked to well-being, as you will notice at the organic Manousakis Winery in Vatulakkos. The visit is free of charge – reservation is required – and wine tasting sessions are offered.

20

ΛΙΜΝΗ ΚΟΥΡΝΑ
KOURNAS LAKE

Η μεγαλύτερη φυσική λίμνη της Κρήτης είναι στην πραγματικότητα μικρή –ο περίπατος γύρω της έχει μήκος 3,5 χλμ. και διαρκεί λιγότερο από μία ώρα–, αλλά αποτελεί έναν σημαντικό υδροβιότοπο για νερόκοτες, πάπιες, ερωδιούς, κορμοράνους, μέχρι κέλια και χελώνες. Οι μικρές παραλίες που σχηματίζονται στις ακτές της προσφέρονται για μπάνιο, ενώ η βόλτα με θαλάσσιο ποδήλατο είναι ιδανική επιλογή το απόγευμα, που βάφει με υπέροχα χρώματα τα νερά.

Actually, Crete's biggest natural lake is small - the walk around it is 3.5 km long and it takes less than an hour - but it's an important wetland for moorhens, ducks, herons, cormorants and turtles. The small beaches on its shores are ideal for swimming, and late afternoon pedalo rides are a mesmerising experience.

21

ΛΟΥΤΡΟ
LOUTRO

Η πρώτη εικόνα που αντικρίζεις όταν έρχεσαι με το καραβάκι είναι σαν μικρογραφία όλου του ελληνικού καλοκαιριού. Λευκά σπιτάκια στη βάση μια ξερής πλαγιάς και μπροστά τους ένας περικλειστος γαλάζιος όρμος, προστατευμένος από κάθε καιρό. Παρά τη φήμη του, το μικρό ψαροχώρι διατηρεί τη γραφικότητά του, καθώς εδώ δεν φτάνει δρόμος παρά μόνο δύο μονοπάτια από Ανώπολη και Σφακιά.

When you arrive by boat, you discern a miniature of the Greek summer: white houses at the base of a dry slope and, in front of them, an enclosed blue bay, protected from any weather. There is no road to this small picturesque fishing village, only two paths from Anopolis and Sfakia.

22 ΓΛΥΚΑ ΝΕΡΑ GLYKA NERA

Το όνομά της οφείλεται στις πηγές γλυκού νερού που αναβλύζουν μέσα και δίπλα στη θάλασσα –τα ανοίγματα στα βότσαλα είναι εύκολα ορατά– και θεωρείται μια από τις πιο θεαματικές παραλίες ολόκληρης της νότιας Κρήτης. Το τοπίο είναι άκρως επιβλητικό, με τους κατακόρυφους βράχους να υψώνονται έως και 500 μ. πάνω από την ακτή, τα νερά κρυστάλλινα και κρύα λόγω των πηγών και τα λίγα αλμυρικά στο βάθος της παραλίας μια ανάσα δροσιάς για όσους ηrolάβουν. Η μικρή καντίνα, χτισμένη πάνω σε βράχο, σαν σκηνικό από ταινία, προσφέρει καφέ, ποτά και λίγες αλλά προσεγμένες επιλογές φαγητού.

Its name is due to the fresh water springs which gush in and by the sea, and it's considered one of the most spectacular beaches of southern Crete. The landscape is very impressive, with vertical cliffs rising up to 500 m. above the coast, and crystal clear, cold waters flowing from springs. A small canteen, built on a rock, like a movie set, offers coffee, drinks and a few but carefully selected food options.

23 Η ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ CAFÉ-TAVERN NEKTARIOS

© ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ / SPYROS ZACHARAKIS

Σε υψόμετρο 1.200 μ., περιτριγυρισμένο από ψηλές βουνοκορφές και με τον κάμπο του να θυμίζει από ψηλά λίμνη, το οροπέδιο Ασκύφου είναι σαν ζωγραφιά και κλασική στάση της διαδρομής προς τη Χώρα Σφακίων. Για μια εμπειρία αυθεντικής Κρήτης, αναζητήστε το καφέ-οινομαγειρείο του Νεκτάριου στον οικισμό Αμμουδάρι, που διατηρείται όπως πρωτάνοιξε από τον θείο του τη δεκαετία του '70, και σερβίρει υπέροχα πιάτα με προϊόντα από τα κοπάδια του. Μust οι σφακιανές πίτες και το τυροζούλι που φτιάχνει με δικό του γάλα ο Νεκτάριος.

At an altitude of 1,200 m, surrounded by high mountain peaks, Askifou Plateau is a classic stopover on the route to Chora, Sfakia. For genuine Cretan flavors, visit Nektarios' café-wine tavern in Ammoudari settlement, which has not changed since its opening during the '70s and serves delicious dishes prepared with their own produce. Don't forget to taste the Sfakia pies and tyrozouli cheese prepared by Nektarios.

24

ΓΕΦΥΡΑ ΑΡΑΔΑΙΝΑΣ ARADENA BRIDGE

Το βαθύτερο και ένα από τα πιο απότομα φαράγγια των Χανίων έχει αναδειχθεί σε πόλο έλξης για τους απανταχού fans του bungee jumping χάρη στη μεταλλική γέφυρα που ενώνει τις δύο πλευρές του. Με ύψος 138 μ., είναι η ψηλότερη γέφυρα στην Ελλάδα και η δεύτερη ψηλότερη για bungee jumping στην Ευρώπη και αιωρείται πάνω από έναν ιλιγγιώδη γκρεμό, ιδανικό για βουτιές στο κενό.

The deepest and one of the steepest gorges of Chania attracts many bungee jumping fans. The metallic bridge which connects its two sides is 138 m. high -the second highest bungee jumping bridge in Europe- and it hangs above a breathtaking cliff, ideal for diving into the void.

ΚΤΕΛ ΧΑΝΙΩΝ – ΡΕΘΥΜΝΟΥ KTEL CHANIA – RETHYMNIO

Από την ίδρυσή της το 1927, η εταιρεία ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνου Α.Ε. μεταφέρει με ασφάλεια κατοίκους και επισκέπτες εντός και εκτός νησιού και δεν σταματάει να εκσυγχρονίζεται, με στόχο να προσφέρει στο επιβατικό κοινό καλύτερες υπηρεσίες και μεγαλύτερη άνεση στο ταξίδι του. Με ανανεωμένο στόλο και συχνά δρομολόγια που φτάνουν στους πιο δυσπρόσιτους προορισμούς, αποτελεί την πιο αξιόπιστη και οικονομική επιλογή για τις μετακινήσεις σας αν δεν έχετε αυτοκίνητο.

Since its establishment in 1927, the enterprise “KTEL Chania – Rethymno S.A.” safely transports local residents and visitors on and off the island, constantly modernizing itself in order to offer to its passengers better services and greater comfort during their journey. With a renewed fleet and frequent routes which reach the most inaccessible destinations, it’s the most reliable and inexpensive option for people who don’t have a car.

www.e-ktel.com

ΑΥΤΟ ΤΟ καλοκαίρι αποχαιρέτα τη ναυτία, όχι το ταξίδι.

Για να μην σε κρατάει η ναυτία μακριά από τον προορισμό σου, δοκίμασε το Emecalm Travel. Τη μόνη φυσική λύση κατά της ναυτίας, με όποιο μέσο κι αν ταξιδεύεις. Δύο χαπάκια Emecalm Travel, 30 λεπτά πριν την αναχώρηση, αντιμετωπίζουν με τη μια τη ναυτία, εύκολα, γρήγορα, αποτελεσματικά! Το Emecalm Travel δεν περιέχει αντιισταμινικά και δεν προκαλεί υπνηλία.

Και για
τα παιδιά!

Emecalm Travel
και ναυτία στο καλό!

becalm.gr yourbecalm

25

ΜΑΡΜΑΡΑ ΜΑΡΜΑΡΑ BEACH

Η ινσταγκραμική παραλία στην έξοδο του φαραγγιού της Αράδαινας είναι προσβάσιμη μόνο με τα πόδια ή με καραβάκι –το καλοκαίρι υπάρχουν καθημερινά δρομολόγια από το λιμανάκι του Λουτρού– και η μεγάλη της ατραξιόν είναι οι σπηλιές που σχηματίζονται στον λευκό λείο βράχο και κρύβουν μέσα τους μικρές αμμουδιές. Η εξαιρετική ταβέρνα στο πλάτωμα πάνω από την παραλία αναφέρεται συχνά στα κορυφαία παραλιακά καφέ και εστιατόρια της Ευρώπης.

The picturesque beach at the exit of Aradena gorge is accessible only on foot or by boat - in the summer there are daily trips from Loutro port - whereas the caves in the white smooth rock which hide small sandy beaches, constitute its greatest attraction. The fine tavern on the plateau above the beach is very popular.

© EVAN POSSLEY

26

ΣΟΥΓΙΑ SOUGIA

Παρά την τουριστική του ανάπτυξη, ο αγαπημένος προορισμός των χίπις στα '70s παραμένει η top επιλογή για χαλαρές διακοπές στους ρυθμούς του Λιβυκού, που απλώνεται στον ορίζοντα. Εδώ θα βρείτε όλα τα assets μιας μικρής, οργανωμένης τουριστικά κοινότητας –μικρά ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα, cafés και μίνι μάρκετ, εστιατόρια και μπαράκια για νυκτερινή ζωή, όχι όμως φαρμακείο–, αλλά και μια απέραντη παραλία με πεντακάθαρα βαθιά νερά που εκτείνεται σε 1,5 κλμ. και σβήνει όλους τους θορύβους της πρακτικής καθημερινότητας. Από τις αγαπημένες δραστηριότητες, η βόλτα στο υπέροχο φαράγγι της Αγίας Ειρήνης με τα δάση

βελανιδιάς και η αρχαία Λισσός με τα απομεινάρια από τα ψηφιδωτά δάπεδα του δίασμου Ασκληπιείου της.

Despite its tourist development, the hippies' favorite destination during the '70s remains the top choice for relaxed vacations by the Libyan Sea. All the assets of a small, organized tourist community are present here - small hotels, rented rooms, cafés, mini-markets, restaurants, bars, but no pharmacy -, as well as an immense beach with crystal clear deep waters, extending for 1.5 km. Favorite activities include a walk in Agia Irini gorge with its oak forests and ancient Lissos with the remains of the mosaic floors of its famous Asclepieion.

27

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ Ε4 E4 EUROPEAN LONG-DISTANCE PATH

Για όσους έχουν χρόνο και αντοχές, το τμήμα από Ελαφονήσι μέχρι Φραγκοκάστελλο κατά μήκος της νότιας ακτογραμμής του νομού (σ.σ. προσοχή, το μονοπάτι σε αρκετά σημεία του ακροβατεί στην άκρη του γκρεμού) περνάει από όλα τα παραθαλάσσια χωριά και τα χανιώτικα hidden gems του Λιβυκού. For those who have the time and stamina, the part from Elafonissi to Frangokastello along the prefecture's southern coastline (be careful: in several places the path extends at the edge of the cliff), passes through all the coastal villages and the hidden gems of Chania by the Libyan Sea.

ALLURING DONOUSA
BACK TO NOSTALGIA

Δονούσα Μάγισσα ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

 STEMAJOURNEYS

Καλώς ήρθατε στη Δονούσα, το βορειότερο νησί των Μικρών Κυκλάδων, που πλέει ακόμη στους βοριάδες της αιγαιοπελαγίτικης λήθης... Εκεί που κι εσείς θα αφήσετε σίγουρα ένα κομμάτι του εαυτού σας.

Η θέα από το
εκκλησάκι της Αγίας
Σοφίας στο Μερσίνι
/ The view from the
chapel of Agia Sophia
in Mersini

/ Welcome to Donoussa, the northernmost island of the Small Cyclades, where the northern winds of Aegean oblivion blow... Certainly you will leave a part of yourself there too.

1

2

3

1 Μία από τις περίπου 300 γάτες της Δονούσας / One of the approximately 300 cats of Donoussa

2 Η είσοδος του εστιατορίου Ηλιοβασίλεμα στο σοκάκι με τα χαρακτηριστικά λευκά λουλούδια

/ The entrance to Iliovasilima restaurant in the picturesque alley painted with white flowers

3 Στο λιμανάκι του Σταυρού με τις μικρές βάρκες / The small boats in the harbor of Stavros

Θρυλείται ότι όταν ο Διόνυσος ερωτεύτηκε και πήρε την Αριάδνη από τον Θησέα την έκρυψε σαν κάτι πολύτιμο στη Δονούσα, μακριά από τα βλέμματα όλων, και κάπως έτσι, αόρατο από τους πολλούς, παρέμενε το νησί μέχρι σχετικά πρόσφατα. Εδώ ταξίδευαν άνθρωποι που έψαχναν ουτοπίες, ξεχασμένη ανεμελιά, φαγητά μαγειρεμένα με λίγα υλικά και πολλή αγάπη, αλλά και ένα ατελείωτο καλοκαίρι για τους χειμώνες που ακολουθούσαν. Μέχρι που η αναβίωση της νοσταλγίας και του slow travel έβαλε τόπους ξεχασμένους από τον χρόνο στον τουριστικό χάρτη και η Δονούσα έγινε πόλος έλξης για πολλούς.

Για κάποιους είναι η άγονη γραμμή. Ο μικρός ατίθασος βράχος της Δονούσας «αγγίζει» τα υδάτινα σύνορα Αιγαίου και Ικάριου πελάγους και τον χειμώνα χτυπιέται αλύπτητα από τους ανέμους. Λόγω της θέσης της, υπήρξε αναγκαστικός σταθμός στα ταξίδια θαλασσοπόρων του παρελθό-

ντος και συνεχίζει να αποτελεί πρόκληση για τους νέους ναυτικούς. Τον 19ο αιώνα οι ξένοι ναυτικοί τη βάφτισαν Stenosa ή Spinosa («ακανθώδη»), αλλά είναι αυτά τα πολλά ακρωτήρια γύρω από το νησί που έχουν καταφέρει να προστατεύσουν μια σειρά από μαγευτικές παραλίες, όμοιες με τη θρυλική Γαλάζια Λίμνη της ομώνυμης ταινίας!

Η γοητεία που ασκούν τα μικρά νησιά στους ταξιδιώτες δεν οφείλεται μόνο στο τοπίο, αλλά και στις εικόνες της παλιάς Ελλάδας, τους ξερότοπους που ζωντανεύουν μέσα από τις παιδικές μας φωτογραφίες, σαν αντικατοπτρισμός σε μια έρημο ισοπεδωτικής τουριστικής βιομηχανίας. Στη Δονούσα πατάτε γη, μυρίζετε αλμύρα και το τοπίο θυμίζει την Ελλάδα του '80. Ένας θερινός παράδεισος, με τους ρυθμούς του νησιού να συντονίζονται με τα δρομολόγια που εκτελεί το ΚΤΕΛ του Σαράντου και η «Δονούσα Μάγισσα», το παραδοσιακό καϊκι που κάνει καθημερινές διαδρομές (όταν ο καιρός το επιτρέ-

ACCORDING TO A LEGEND, when Dionysus fell in love with Ariadne and took her from Theseus, he hid her in Donoussa and the island remained invisible until relatively recently when the revival of nostalgia and slow travel put some forgotten places on the tourist map and Donoussa became a pole of attraction for many travelers. The small, wild rock of Donoussa "touches" the aquatic borders of the Aegean and Icarian seas and, in the winter, it is mercilessly battered by the winds. Due to its location, it was a compulsory stopover of navigators in the past, but it continues to challenge young sailors. During the 19th century, foreign sailors called it Stenosa or Spinosa ("thorny"), while the island's many capes protect several enchanting beaches! The charm of small islands is not only due to their landscape, but also to images of old Greece. In Donoussa you feel the ground, you smell the salt while the landscape reminds of Greece during the '80s. It's a summer paradise, harmonized by the

Η σταθερά του καλοκαιριού όλων

Η σταθερά του δικού σου καλοκαιριού

FCB/NOVI

ΚΥΚΛΑΔΕΣ • ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ • Β. ΑΙΓΑΙΟ • ΚΡΗΤΗ

Σταθεροί στο ραντεβού μας και φέτος, σας ταξιδεύουμε γρήγορα και άνετα σε περισσότερα από 25 νησιά σε Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Β. Αιγαίο και Κρήτη για να δημιουργήσετε μοναδικές αναμνήσεις. Με ένα στόλο από 11 σύγχρονα και πολυτελή πλοία, η **Blue Star Ferries** φροντίζει να σας προσφέρει την ταξιδιωτική εμπειρία που σας αξίζει με υπευθυνότητα και αξιοπιστία.

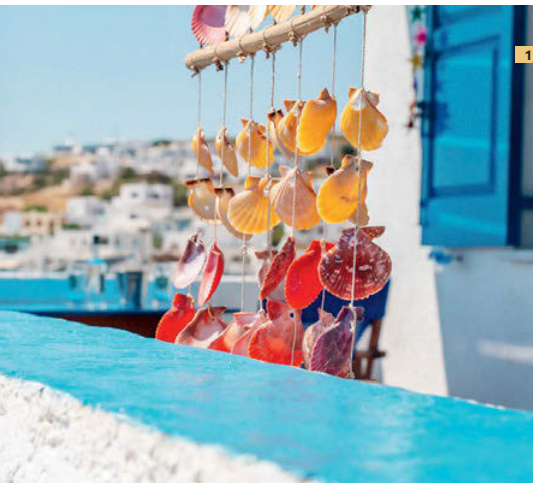

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ:

bluestarferries.com, 210 8919800, στον ταξιδιωτικό σας πράκτορα

ή στο νέο app **seamore**

1

2

3

4

- 1 Τα χρώματα της Χώρας / The colors of Chora
- 2 Η εκλιπούσα πια κυρία Φανή με τον γαμπρό της στην περίφημη ταβέρνα της Καλοταρίτισσας / The late Mrs. Fani with her son-in-law at the famous Kalotaritissa tavern
- 3 Εκκλησάκι έξω από τον Σταυρό / A chapel outside Stavros
- 4 Τις αδέσποτες γάτες του νησιού φροντίζει το Donoussa Cats Project / The Donoussa Cats Project takes care of the island's stray cats

πει) προς τις παραλίες και τις κρυμμένες σπηλιές του νησιού: τη φωκοσπηλιά στον κάβο του Μοσχονά –ένα από τα τελευταία καταφύγια της μεσογειακής φώκιας– και τη σπηλιά του Τσίχου με τους σταλακτίτες, στον όρμο του Ξυλομπάτη. Άλλωστε, το να φέρεις αμάξι στη Δονούσα δεν είναι απλά περιττό, είναι εντελώς άκυρο. Στο νησί δεν υπάρχει βενζινάδικο, υπάρχει μόνο ένα ταξί και ένα βαν 9 θέσεων, ενώ ο μοναδικός ασφαλτοστρωμένος δρόμος έχει μήκος 12 χιλιόμετρα. Εδώ δεν χρειάζεσαι απολύτως τίποτα, απλά χαλαρώνεις και αφήνεις τον χρόνο να κυλάει σε ειδυλλιακά υγρά και στεριανά μονοπάτια και αυθεντικά ξεφαντώματα: της Παναγίας, του Σταυρού, της Αγίας Σοφίας. Εδώ μαθαίνεις τα νέα της ημέρας στο διαχρονικό τοπίο του νησιού, το Κύμα, το μπακαλικο-καφενείο του Μαρκοπού που βρίσκεται πάνω από την προβλήτα και συγκεντρώνει παραθεριστές

routes of Sarandos' KTEL and "Donoussa Magissa", the traditional boat which makes daily trips (when the weather allows it) to the island's beaches and hidden caves: the seal cave at Cape Moschonas – one of the last sanctuaries of the Mediterranean seals – and Tichos Cave with its stalactites at Xylobatis Cove. It is absolutely unwise to bring a car to Donoussa since there is no gas station on the island; there is only one taxi and a 9-seat van, whereas the unique paved road is just 12 kilometers long. Relax, let the time pass and have a good time: at the feast of the Virgin Mary, of the Cross, of Agia Sophia. You can learn the news of the day at the island's timeless landmark, Kyma, Markoulis' grocery store-café, above the pier. Everything is tidy, even the paths: there are five hiking trails with excellent signals and a total length of 15 km. which connect the four settlements and the beaches.

Donoussa's modern history begins in the 19th century, when some shepherds from Amorgos Island whose flocks grazed here, decided to settle down permanently. Livestock farming continued to be the main occupation of the inhabitants, since the mountainous, stony soil is not suitable for cultivation; also, until the 1940s, mines operated on the island extracting emery, copper, zinc and atsacha (a white stone used in glassware manufacture). Several young people have settled down in it Donoussa which has an area of only 13 sq. km. Tourism is here to stay, with the first visitors, the Germans, arriving every May and June, and French hikers and other "hermits" following. Besides, Donoussa is a place which one can easily visit alone. Friendly groups are easily formed here, also thanks to the Cultural and Environmental Association "Poseidon", one of the most lively in the

Ηλιοβασίλεμα από
τις παρυφές του
Σταυρού. Η μαγεία της
Δονούσας σε ένα κλικ
/ Sunset from the
outskirts of Stavros. The
magic of Donoussa in
one click

- 1 Ο οικισμός του Σταυρού με την παραλία του από ψηλά / Stavros settlement with its beach from above 2 Σήμανση για τα πεζοπορικά μονοπάτια του νησιού μέσα στη Χώρα / Signal for the island's hiking trails in Chora 3 Ένας από τους ελάχιστους ντόπιους παράδες / One of the few local fishermen

και ντόπιους. Ολα συμμαζεμένα στα ανθρώπινα μέτρα, ακόμη και τα μονοπάτια: πέντε πεζοπορικές διαδρομές με εξαιρετική σήμανση και συνολικό μήκος 15 χλμ. που ενώνουν τους τέσσερις οικισμούς και τις παραλίες.

Η σύγχρονη ιστορία της Δονούσας αρχίζει τον 19ο αιώνα, όταν Αμοργιανοί που έβοσκαν εδώ τα κοπάδια τους αποφάσισαν να εγκατασταθούν μόνιμα. Η κτηνοτροφία συνέχισε να αποτελεί την κύρια ασχολία των κατοίκων, καθώς το ορεινό πετρώδες έδαφος δεν προσφέρεται για καλλιέργειες, ενώ μέχρι τη δεκαετία του 1940 στο νησί λειτουργούσαν μεταλλεία που έβγαζαν σμυρίγλι, χαλκό, ψευδάργυρο και άτσαχα (λευκή πέτρα που χρησιμοποιούνταν στην παρασκευή γυαλικών). Σήμερα, στο κυκλαδονήσι των μόλις 13 τετραγωνικών χιλιομέτρων έχουν εγκατασταθεί αρκετοί νέοι, με ή χωρίς ρίζες από εκεί, αυξήθηκε λίγο ο μόνιμος πληθυσμός και δρομολογήθηκε μια κάποια εξωστρέφεια στον τόπο, που όμως ακόμη

καταφέρνει να συντηρεί εικόνες από το παρελθόν. Ο τουρισμός ήρθε για να μείνει, με τον Μάιο και τον Ιούνιο να υποδέχονται τους πρώτους επισκέπτες, Γερμανούς που νοικιάζουν σπίτια εδώ κάθε καλοκαίρι, Γάλλους περιπατητές και άλλους «ασκητές» που θέλουν να βουτήξουν πρώτοι στα κρύα ακόμα και πανέμορφα νερά των άδειων από κόσμο ακτών της. Η Δονούσα εξάλλου είναι από τα μέρη όπου μπορείς να πας άνετα και μόνος/η σου. Οι παρέες εδώ δημιουργούνται πανεύκολα και με δεκάδες αφορμές, χάρη και στον Πολιτιστικό και Περιβαλλοντικό Σύλλογο «Ποσειδών», έναν από τους πιο

Στη Δονούσα παιάτε γη, μυρίζετε αλμύρα και το ιωπίο θυμίζει την Ελλάδα της δεκαετίας του '80

Aegean, with activities including a library, ping pong matches, dance lessons, creative writing seminars, theatrical performances, film screenings and summer cinema, music festivals, trail running, and environmental initiatives like the ban of single-use plastics.

THE VILLAGES

Donoussa has 4 settlements: Stavros, the almost uninhabited Mesaria –now called Charavgi–, Mersini the picturesque classic Cycladic settlement on the island's southeast part, built on the mountainside, overlooking the entire eastern Aegean, and Kalotaritissa on the northeastern tip of the island, at the end the road. Everything exists in Stavros: a few taverns, “Skandzochiros”, the bar which operates during the entire year and it's the island's unique “entertainment center”, rooms to rent, an ATM, the greengrocer's store, Panais' bakery, Christos' agency which now also rents motorbikes, the rural

ΚΡΗΤΙΚΑ ΦΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ
ΑΠΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟ ΑΒΟΚΑΝΤΟ
/CRETAN NATURAL COSMETICS
FROM ORGANICA AVOCADO OIL

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ παραγωγούς αβοκάντο και παραμένουμε οι μεγαλύτεροι στην Κρήτη. Η Βιολογική μας καλλιέργεια από αβοκάντο ξεκίνησε το 1984. Η ιδέα των φυτικών καλλυντικών, της σειράς Lappa Avocado, προέκυψε από τη μελέτη των ευεργετικών ιδιοτήτων που έχει το αβοκάντο στην επιδερμίδα. Ξεκινήσαμε με το έλαιο αβοκάντο, το φυσικό μας σαπούνι, το γαλάκτωμα σώματος και συνεχίζουμε να εμπλουτίζουμε τη γκάμα των 100% φυσικών προϊόντων μας. We are the first and major producer in Crete. The cultivation of our Organic Avocado began 1984. The idea of natural cosmetics arose from the study of the beneficial properties that avocado oil has for the skin. Thus, Lappa Avocado, was created with just 3 products in the beginning, avocado oil, our natural soap and body lotion. Every year, we extend our line of products with 100% natural cosmetics for every skin type.

Βρείτε μας στο κατάστημα μας στην Αργυρούπολη Ρεθύμνης / Main Store: Argyroupoli, Rethymno
Eshop: www.lappa-avocado.gr
τηλ./tel: 2831081070/6939194767

Best Seller

Μυθιστόρημα

Ταξιδιωτικά

Παιδικά

Memento

Κάθε σελίδα και ένα ταξίδι.
Κάθε βιβλίο κι ένας κόσμος.

Βρείτε μας
στα social media

Εκδόσεις Memento
ekdoseismemento

Δείτε περισσότερα
στο site μας

1 Αεροφωτογραφία της παραλίας Μέσα Άμμος στον όρμο της Καλοταρίτισσας / Aerial photo of Mesa Ammos beach in Kalotaritissa Bay

2 Η παραλία Λιβάδι, ακολουθώντας το μονοπάτι από Μεσαριά / Livadi beach, following the path from Mesaria

3 Το απομονωμένο Βαθύ Λιμενάρι ανάμεσα στον Κέδρο και το Λιβάδι / The secluded Vathi Limenari between Kedros and Livadi

4 Περιμένοντας το καραβάκι της «Δονούσας Μάγισσας» / Waiting for the "Donoussa Magissa" boat
5 Άποψη της παραλίας του Κέδρου / View of Kedros beach

ενεργούς στο Αιγαίο, με δράσεις που περιλαμβάνουν βιβλιοθήκη, αγώνες πινγκ-πονγκ, μαθήματα χορού, σεμινάρια δημιουργικής γραφής, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές και θερινό σινεμά, μουσικά φεστιβάλ, trail running, αλλά και πρωτοβουλίες για ήπια ανάπτυξη, όπως η απαγόρευση των πλαστικών μιας χρήσης.

ΤΑ ΧΩΡΙΑ

Η Δονούσα έχει συνολικά τέσσερις οικισμούς: τον Σταυρό, τη σχεδόν ακατοίκητη Μεσαριά –που πλέον λέγεται Χαραυγή–, το Μερσίνο (ή Μερσίνη), τον γραφικό αρχαιολογικό οικισμό νοτιοανατολικά του νησιού, χτισμένο στην πλαγιά του βουνού, που απενίζει ολόκληρο το ανατολικό Αιγαίο (τις καλές μέρες βλέπεις από την Αμοργό μέχρι και την Πάτμο), και την Καλοταρίτσα στο βορειοανατολικό άκρο του νησιού, εκεί που τελειώνει

doctor. Stavros settlement is inhabited all year round, whereas its small harbor (fortunately) cannot accommodate tourist boats. In the middle of the settlement there is a large beach with blond, crystal-clear sand, and tamarisk trees at the back offering a lot of shade. Above them stands the church of the Holy Cross, the island's patron saint, built in 1902. In the area of Mesaria there are two windmills and ruins of settlements from the Geometric Period (9th century B.C.), while Mersini with the chapel of Agia Sophia is known for its spring with the plane tree (!) and running water. Finally, the humble border town of Kalotaritissa charms its visitors with its single tavern, and several beautiful remote beaches.

THE BEACHES

For those who want to feel the incredible vibrations of this unique rock, there is only

ο δρόμος. Τα πάντα βρίσκονται και γίνονται στη Χώρα, τον Σταυρό: μια χούφτα ταβέρνες, ο Σκαντζόχοιρος, το μπαράκι που λειτουργεί όλο τον χρόνο και είναι το μοναδικό «κέντρο διασκέδασης» του νησιού, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, το ΑΤΜ, το μανάβικο, ο φούρνος του Παναή, το πρακτορείο του Χρήστου, που νοικιάζει πλέον και μηχανάκια, ο αγροτικός γιατρός. Ο οικισμός του Σταυρού κατοικείται όλο τον χρόνο, ενώ το μικρό και υποτυπώδες λιμανάκι του (ευτυχώς) δεν μπορεί να φιλοξενήσει τουριστικά σκάφη. Στη μέση του οικισμού βρίσκεται μια μεγάλη παραλία με ξανθή, πεντακάθαρη άμμο, με τα αλμυρικά που βρίσκονται στο πίσω μέρος της να προσφέρουν απλόχερα σκιά. Από πάνω τους εξέχει η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, προστάτη του νησιού, που είναι χτισμένη το 1902. Στην περιοχή της Μεσαριάς υπάρχουν δύο ανεμόμυλοι και ερείπια οικισμών της Γεωμετρικής Περιόδου (9ος αιώνας π.Χ.), ενώ το Μερσίνι με το εκκλησάκι της Αγίας Σοφίας είναι γνωστό για την πηγή με τον πλάτανο (!)

In Donoussa the ambience and the landscape remind of Greece during the '80s.

και τα τρεχούμενα νερά. Τέλος, η ταπεινή ακριτική Καλοταρίτισσα γοπεύει κάθε επισκέπτη με τη μία και μοναδική ταβερνούλα της, αλλά και μια σειρά από καταπληκτικές απόμακρες παραλίες.

ΟΙ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Για αυτούς που θέλουν να νιώσουν τις απίστευτες δονήσεις αυτού του μοναδικού βράχου, ο προορισμός είναι ένας: η παραλία του Κέδρου (15 λεπτά περίπου περπάτημα από τον Σταυρό), με το ναυάγιο του γερμανικού αντιτορπιλικού «Orion» από τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Από εδώ ένα μικρό μονοπάτι οδηγεί στο απομονωμένο Βαθύ Λιμενάρι – εναλλακτικά, μπορείτε να επιλέξετε ένα μονοπάτι 20 λεπτών που ξεκινά από τον κεντρικό δρόμο. Το Λιβάδι –για πολλούς η ωραιότερη παραλία του νησιού, με υπέροχα γαλαζοπράσινα νε-

1 Σιέστα στην όμορφη αυλή των δωματίων της οικογένειας Πράσινου / Siesta in the beautiful courtyard of Prasinos family's rooms
2 Ο μανάβης των Μικρών Κυκλάδων / The greengrocer of the Small Cyclades
3 Στη Χώρα θα βρείτε αρκετά μικρά κοτέτσια / In Chora you will find several small henhouses
4 Μπουγάδα-έρμαιο στους αιγαιοπελαγίτικους ανέμους / Laundry-prey to the Aegean winds

one destination: Kedros beach (about 15 minutes' walk from Stavros), with the wreck of the German destroyer "Orion" from World War II. From there, a small path leads to the isolated Vathi Limenari – alternatively, choose a 20-minute path which begins from the main road. Livadi – for many the island's most beautiful beach, with fine turquoise waters – and Fikio, next to it, are also only accessible through a path from Mersini or by boat from the sea. Northeast, the leeward big bay of Kalotaritissa, protected by Skylonisi, hides three fine beaches: Sapounochoma and Vlychos below the village and Trypiti or Mesa Ammos opposite, whereas an alternative hiking route starts from here leading to the island's lighthouse. Donoussa's northwestern side is full of steep cliffs, wildness and wind, with Limni,

Οι γηραιότεροι
κάτοικοι στο
χωριό Μερσίνι
/ The oldest
residents
of Mersini village

Ιστιοπλοϊκά αρόδου
στην κεντρική παραλία
της Καλοταρίτσας
/ Sailing boats at the
offshore anchorage area
of Kalotaritissa central beach

1 Ένας από τους εγκαταλελειμμένους ανεμόμυλους του νησιού που λειτουργούσαν μέχρι και τη δεκαετία του '70 / One of the abandoned windmills of the island which operated till the '70s 2 Στα μονοπάτια της Δονούσας / On the paths of Donoussa 3 Η Μαρία και ο Θύμιος της ταβέρνας Μήτσος, σε απογευματινή βόλτα στο κηπουριό και τα ζώα τους / Maria and Thymios from "Mitsos" tavern on an afternoon stroll in the garden and their animals

ρά– και το Φύκιο, ακριβώς δίπλα, είναι επίσης προσβάσιμα μόνο με μονοπάτι από το Μερσίνη ή με σκάφος από τη θάλασσα. Βορειοανατολικά, ο υπήνεμος μεγάλος όρμος της Καλοταρίτισσας, που προστατεύεται από το Σκυλονήσι, κρύβει τρεις πανέμορφες παραλίες: Σαπουνόχωμα και Βλυχός κάτω από το χωριό και Τρυπητή ή Μέσα Άμμος απέναντι, ενώ από εδώ ξεκινάει και μια εναλλακτική πεζοπορική διαδρομή που βγαίνει στον φάρο του νησιού. Η βορειοδυτική πλευρά της Δονούσας είναι όλο απότομα βράχια, αγριάδα και αέρα, με highlight τη Λίμνη, έναν κλειστό κόλπο με μικρή παραλία, όπου παλιά βρισκόταν το αγκυροβόλι του νησιού. Η πρόσβαση γίνεται από σηματοδοτημένο μονοπάτι που καταλήγει στο απόκοσμο ομορφιάς ακρωτήριο Άσπρος Κάβος.

ΓΙΑ ΦΑΓΗΤΟ

Το φαγητό στη Δονούσα είναι κυρίως ντόπιο κρέας και μαγειρευτά της κατσαρόλας. Ο καβουρμάς από κομματάκια χοιρινού τηγανισμένα στο λίπος, το πατατάτο, που σερβίρεται στις γιορτές, τα αχνιστά γιαπράκια μέσα σε τρυφερά φύλλα από κουνουπίδια ή λάχανα και οι χορτόπιτες με σέσκουλα και μαραθο, το τηγανητό τυροπιτάρι (με μυζήθρα, δυόσμο και φρέσκο γάλα) αλλά και η αξιολομυζήθρα (που φτιάχνεται από γιαούρτι) είναι από τα πιά-

τα που επιβάλλεται να δοκιμάσετε όπου τα βρείτε.

Αγαπημένα στέκια στον Σταυρό, ο Καπετάν Γιώργης με τη διώροφη ταράτσα για ψητό ψάρι από το καΐκι των ιδιοκτητών, το Ηλιοβασίλεμα για ντόπιο κρέας στην άκρη του λιμανιού –το σουρούπο είναι ιδανική ώρα, καθώς χαζεύεις τον ήλιο που δύει πίσω από τη Νάξο–, το Ενάλια για γλυκό, παγωτά και κρέπες, αλλά και η Σημαδούρα (του καφέ και του μεζέ), που αγναντεύει από ψηλά τον Σταυρό, με τη Χρύσα (που ήρθε τουρίστρια και έγινε μόνιμη κάτοικος) να σκαρφίζεται συνταγές, να στολίζει πιάτα και να σε υποδέχεται πάντα με χαμόγελο ή με νύχτες γεμάτες ζωντανή μουσική. Στην Καλοταρίτισσα, η ταβέρνα Μήτσος –από το όνομα του παππού που τους άφησε το χωράφι– είναι διάσημη για τα μπιφτέκια και τις τηγανιτές πατάτες της, ενώ στην παραλία του Κέδρου η γαστριμαργική ελευθερία των αδερφών Πράσινων προσφέρει ένα εμπνευσμένο μενού με πρώτες ύλες από το μποστάνι τους. Τέλος, στο νησί υπάρχουν μικροί παραγωγοί θυμαρίσιου μελιού που κάνουν εξαιρετική δουλειά, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην υψηλή ποιότητα.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ / ROUTES

Blue Star Ferries: www.bluestarferries.com
Hellenic Seaways: www.hellenicseaways.gr

a closed bay with a small beach, where the island's anchorage used to be, as highlight. Access is possible through a signaled path which leads to the eerie beauty of Aspros Kavos Cape.

FOOD

The food in Donoussa mainly consists of local meat and stews. Dishes that you must savor are: "Kavourmas", made from pieces of pork fried in fat, "patatato", served during feasts, steamy "giaprakia" in tender cauliflower or cabbage leaves, herb pies with chard and fennel, fried "tyropitari" (with mizithra cheese, mint and fresh milk) and "axialomizithra" (made from yogurt). Stavros' favorite hangouts include: "Kapetan Giorgis" two-story terrace where fresh grilled fish is served, "Iliovasilima" for local meat at the edge of the harbor at the sunset, "Enalia" for dessert, ice cream and crepes, and "Simadoura" (for coffee and tidbits) overlooking Stavros from above and offering nights with live music. In Kalotaritissa, "Mitsos" tavern is famous for its burgers and fried potatoes, whereas on Kedros beach the gourmet feeling of Prasini brothers offers an inspired menu prepared with ingredients from their vegetable garden. Finally, there are small producers of thyme honey with high quality product on the island.

DON'T M.I.S.S. A THING!

Οι Καινοτόμες Ενδοσκοπικές και Ελάχιστα Επεμβατικές Χειρουργικές Τεχνικές (MISS) αποτελούν την αιχμή της σύγχρονης αντιμετώπισης παθήσεων της σπονδυλικής στήλης, προσφέροντας λύσεις με ακρίβεια, ασφάλεια και ταχύτερη αποκατάσταση. Η Κλινική Ενδοσκοπικής και Ελάχιστα Επεμβατικής Χειρουργικής Σπονδυλικής Στήλης του ΙΑΣΩ Γενική Κλινική, υπό τη Διεύθυνση του Δρ. Γεωργίου Βασταρδή, MD, PhD, είναι αναγνωρισμένο Center of Excellence και διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο, υποδεχόμενο χειρουργούς από όλο τον κόσμο για εξειδίκευση σε προηγμένες τεχνικές.

Οι MISS τεχνικές επιτρέπουν την αντιμετώπιση παθήσεων με μικρές τομές (~1 εκ.), τοπική αναισθησία και ελάχιστη καταστροφή ιστών. Τεχνικές όπως η διατρηματική έγχυση, η δισκοπλαστική, οι ενδοσκοπικές επεμβάσεις όπως αφαίρεση δισκοκήλης, η ριζοτομή, η αποσυμπίεση και η τρηματοπλαστική πραγματοποιούνται με ακρίβεια και ελαχιστοποιημένο τραυματισμό. Κομβικό ρόλο διαδραματίζει ο συνδυασμός ενδοσκοπικής προσέγγισης με ρομποτική τεχνολογία. Με την υποστήριξη ρομποτικών πλοηγών (όπως O-arm και Robot), οι χειρουργοί σχεδιάζουν με απόλυτη ακρίβεια την επέμβαση, τοποθετώντας βίδες και κλωβούς σταθεροποίησης μέσω μικροεπεμβατικών τεχνικών, ακόμη και σε περιπτώσεις που απαιτείται σπονδυλοδεσία. Η διαδερμική κυφοπλαστική χρησιμοποιείται για την εσωτερική ανάταξη και σταθεροποίηση σταθερών καταγμάτων, ιδανική για ηλικιωμένους ή ασθενείς με οστεοπόρωση, χωρίς απώλεια αίματος και με άμεση κινητοποίηση. Η πλειονότητα των επεμβάσεων πραγματοποιείται σε λίγες ώρες, με εξιτήριο την ίδια ημέρα. Οι ασθενείς επιστρέφουν άμεσα στις καθημερινές τους δραστηριότητες, χωρίς παρατεταμένη νοσηλεία ή αποθεραπεία.

Κάθε θεραπευτικό πλάνο βασίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση και στην εξατομικευμένη προσέγγιση. Με οδηγό την Evidence-Based Medicine και φιλοσοφία «βήμα-βήμα», στόχος είναι το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη μικρότερη δυνατή παρέμβαση και τον λιγότερο πόνο.

Οι παθήσεις και οι τραυματισμοί της σπονδυλικής στήλης δεν προκαλούν πλέον αναπηρία.
/ Spinal conditions and injuries are no longer debilitating.

Δρ. Γεώργιος Βασταρδής, MD, PhD,
Χειρουργός Σπονδυλικής Στήλης,
Διευθυντής Κλινικής Ενδοσκοπικής
και Ελάχιστα Επεμβατικής Χειρουργικής
Σπονδυλικής Στήλης (M.I.S.S.),
ΙΑΣΩ Γενική Κλινική / Dr. Georgios
Vastardis, MD, PhD, Spine Surgeon,
Chief of Endoscopic and Minimally
Invasive Spine Surgery (M.I.S.S.) Clinic,
IASO General Clinic, IASO Group,
Athens, Greece

Facebook, LinkedIn, Youtube:
Endospinehellas

**Η εξέλιξη είναι εδώ.
Η τεχνολογία συναντά την εμπειρία.
Η φροντίδα κάνει τη διαφορά /
Science leads the way.
Precision defines the care.
Innovation transforms recovery**

Minimally Invasive Spine Surgery (MISS) and endoscopic techniques represent a breakthrough in the treatment of spinal conditions—offering precise, safe, and faster recovery solutions for patients. The Endoscopic and Minimally Invasive Spine Surgery Clinic at IASO General Clinic, led by Dr. Georgios Vastardis, MD, PhD, is a certified Center of Excellence and an international training hub, welcoming spine surgeons from around the world to master advanced techniques.

MISS procedures are performed through tiny skin incisions (~1 cm), using local anesthesia and causing minimal tissue damage. Techniques include transforaminal injections, disc nucleoplasty, endoscopic discectomy, endoscopic rhizotomy, endoscopic foraminal and central decompression due to spinal stenosis—delivered with exceptional accuracy and minimal trauma. A key innovation is the combination of endoscopy with robotic-assisted navigation. Advanced systems like O-arm and robotic platforms allow surgeons to plan and execute each intervention with utmost precision—placing screws and interbody cages through percutaneous or endoscopic methods, even in complex spinal fusions. Stable spinal fractures due to trauma, osteoporosis, or other conditions can be treated with percutaneous kyphoplasty—an internal fracture repair performed without the need for blood transfusions. Patients typically mobilize independently just hours after surgery. Most procedures are completed within a few hours, with same-day discharge. Patients return to their normal routine quickly, without the prolonged recovery often associated with open spine surgery.

Every treatment is evidence-based and personalized. Following a step-by-step approach, our team aims to achieve the best possible outcome with the least invasive method and the least amount of postoperative pain.

50 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΠΕΘΕ ΚΡΗΤΗΣ

50 ΧΡΟΝΙΑ ΘΕΑΤΡΟ

50 YEARS OF CRETE'S MUNICIPAL REGIONAL THEATER

Μια έκθεση, χιλιάδες επισκέπτες, η καταγραφή της μνήμης, η συγκίνηση που γεννά η ανάμνηση της μεγάλης τέχνης.

Όμως, το ΔΗΠΕΘΕΚ δεν είναι μόνο ιστορία, είναι ένα ζωντανό, παλλόμενο κύτταρο στο «σώμα» της Κρήτης.

/ An exhibition with thousands of visitors, records of memories, emotions created by great art reminiscences. Still, DIPETHEK is not just history; it is a living, pulsating cell in Crete's "body".

📍 ΚΑΛΛΙΑ ΚΑΣΤΑΝΗ / KALLIA KASTANI

Άποψη από την έκθεση
«ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης
– 50 χρόνια θέατρο –
Ένα ζωντανό αρχείο»
σε επιμέλεια Αντώνη
Βολανάκη, που
φιλοξενήθηκε στη
Δημοτική Πινακοθήκη
Χανίων. / A view of the
exhibition "DIPETHE Crete
– 50 years of theater –
A living archive" curated
by Antonis Volanakis,
and accommodated by
the Municipal Gallery of
Chania. He also edited
the exhibition's excellent
multi-page catalogue with
DIPETHEK's history and
performances

«**Κ**άθε παράσταση είναι σαν ένα φάντασμα. Είναι εδώ μόνο για λίγο» συνήθιζε να λέει η Dame Maggie Smith. Όμως τα ίχνη που αφήνει πίσω της είναι «ζωντανά», μπορείς να τα ψηλαφίσεις. Στα αντικείμενα, στις καταγραφές, στα αρχεία, στις φωτογραφίες. Όπως εκείνο το ενσταντανέ από τη «Θυσία του Αβραάμ», στο οποίο εικονίζεται ο Αλέξης Μινωτής γονατισμένος μπροστά σε έναν βωμό, με τα χέρια υψωμένα, σε στάση δέησης. Στην πρώτη φωτογραφία, της πρώτης παράστασης, από το πρώτο περιφερειακό θέατρο της χώρας, το ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης. Αυτό και άλλα 750 «τεκμήρια» (μακέτες, προγράμματα, αφίσες, σχέδια και γλυπτά, κοστούμια και σκηνικά αντικείμενα, μάσκες, βίντεο και ηχητικά ντοκουμέντα) «παρήλασαν» την περασμένη άνοιξη στην έκθεση «ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης – 50 χρόνια θέατρο – Ένα ζωντανό αρχείο», που φιλοξενήθηκε στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων από τις 15/2 έως τις 30/4/25.

Η ιδέα του εγχειρήματος γεννήθηκε το 2019, όταν η τότε καλλιτεχνική διευθύντρια του ΔΗΠΕΘΕΚ, Έφη Θεοδώρου, άρτι αφικθείσα από την αθηναϊκή σκηνή, γνώρισε στα υπόγεια του Βενιζέλειου Ωδείου αυτή την πληθωρική αλλά σιωπηρή αφήγηση της ιστορίας του. Η σκέψη για «μια μεγάλη εγκατάσταση, μια παράσταση των παραστάσεων του ΔΗΠΕΘΕ» δεν άργησε να υλοποιηθεί, με τη

“EVERY PERFORMANCE is like a ghost. It’s there and then it’s gone”, Dame Maggie Smith used to say. But the performances’ traces are “alive” in objects, records, archives, photos. Like the snapshot from “The Sacrifice of Abraham”, with actor Alexis Minotis kneeling in front of an altar, praying. The first photo, of the first performance of Greece’s first regional theater, Crete’s DIPETHE. This “record” plus 750 more (mock-ups, printed programs, posters, drawings, sculptures, costumes, stage sets, various objects, masks, videos and audio files) “paraded” last spring at the exhibition “DIPETHE Crete – 50 years of theater – A living archive” accommodated by the Municipal Art Gallery of Chania since 15/2 to 30/4/25.

The project’s idea was born in 2019, when Efi Theodorou, artistic director of DIPETHEK, who had just arrived from Athens, discovered this prolific narrative of DIPETHEK’s history in the basement of Venizelio Conservatory. The idea of “a large show, a performance of DIPETHE performances” soon resulted with the assistance of Antonis Volanakis, international pictorial artist and assistant professor at the University of Patra.

A brief history of DIPETHEK

The history of Crete’s Municipal Regional Theatre actually begins in 1972, when the Theater Company of Crete (ETHEK) was founded, emerging from a

Panoramic view
of Platanias
village

Church of
Archangel
Michael (Rotonda)
Episkopi

Vaulted Tomb of
Maleme

Plateau of
Omalos

Welcome to Platanias

The Essence of Crete

www.platanias.gr

Στον μισό αιώνα της ιστορίας του,
το ΔΗΠΕΘΕΚ κατάφερε να παρουσιάσει
περισσότερες από 130 θεατρικές παραστάσεις.
*/ During the half century of its history,
the DIPETHEK has staged more than
130 theatrical performances.*

- 1 «Ζήνων» (1984):
Νίκος Γαλανός
- 2 Ο Αλέξης Μινωτής
στο δώμα του φρουρίου
Κούλε αναζητώντας
χώρους κατάλληλους
να φιλοξενήσουν μια
θεατρική παράσταση
(χειμώνας 1974)
- 3 Ο καθηγητής
Φιλολογίας Δημήτρης
Μαρωνίτης προλογίζει το
θεατρικό αναλόγιο της
«Ερωφίλης» (1985)
- 4 «Η Θυσία του Αβραάμ»
(1974): Ο Αλέξης
Μινωτής στον ρόλο του
Αβραάμ και η Βάνα
Μπλαζουδάκη στου
Ισαάκ
- 5 «Ερωτόκριτος»
(1977): Κάτοικοι
απομακρυσμένων χωριών
έρχονται με φορτηγά για
να δουν την παράσταση
- 6 «Κατζούρμος» (1980):
Χρήστος Βαλαβανίδης,
Μαρία Ζαχαρία και Μπέτυ
Βαλάση διαφημίζουν
την παράσταση στους
δρόμους της πόλης

συνδρομή του διεθνούς εικαστικού και επίκουρου καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών Αντώνη Βολανάκη (ο ίδιος επιμελήθηκε και τον εκπληκτικό πολυσέλιδο κατάλογο με την ιστορία και την πλήρη παραστασιογραφία του ΔΗΠΕΘΕΚ που συνόδευσε την έκθεση).

Η επιτυχία του εγχειρήματος αποτυπώθηκε σε αριθμούς: μέχρι τα τέλη Απριλίου, πάνω από 4.000 άτομα επισκέφθηκαν τη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων – τα 1.600 από αυτά ήταν μαθητές σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Άλλοι τόσοι έδωσαν το «παρών» στις παράλληλες δράσεις της έκθεσης, τα θεατρικά αναλόγια, τις ξεναγήσεις, τις παρουσιάσεις, τα «στρογγυλά τραπέζια», στα οποία συμμετείχαν καλλιτέχνες, πανεπιστημιακοί, θεατρολόγοι και ιστορικοί τέχνης. Για να αναπαραστήσουν ένα μαγικό ταξίδι. Και να κρατήσουν τη μνήμη του ζωντανή.

Μια σύντομη ιστορία του ΔΗΠΕΘΕΚ

Η ιστορία του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης ξεκινάει ουσιαστικά το 1972, με την ίδρυση της Εταιρείας Θεάτρου Κρήτης (ΕΘΕΚ), η οποία –κι αυτό είναι το καταπληκτικό– είχε τις ρίζες της στο δεδομένο που είναι έως σήμερα η βάση όλων των σύγχρονων προγραμμάτων art therapy: η τέχνη μπορεί να θεραπεύσει.

Κι αυτό διότι η ιδέα της ΕΘΕΚ συνελήφθη πρώτα από τον φωτισμένο Κρητικό ψυχίατρο Δημήτρη Καρτάκη, ο οποίος, εξ αφορμής μιας «επιδημίας» αυτοκτονιών στην περιοχή στα '70s, σκέφτηκε να δώσει στους Κρητικούς μια απλή, μη συνταγογραφημένη διέξοδο ψυχικής ανακούφισης: το θέατρο. Έτσι, σε συνεργασία με σπουδαίους Κρήτες καλλιτέχνες, όπως ο Αλέξης Μινωτής, ο Μάνος Χατζιδάκις, ο Μάνος Κατράκης, αλλά και ο Γιάννης Μαρκόπουλος, ο Χρήστος Λεοντίδης και μια ομάδα 320 ακόμα ατόμων, ηθοποιών, σκηνοθετών κ.λπ. προχώρησε, εν μέσω δικτατορίας, στην ίδρυση ενός συλλογικού σχήματος, το οποίο θα γινόταν ο προπομπός της μεγάλης θεατρικής-πολιτιστικής αποκέντρωσης των ΔΗΠΕΘΕ μετά το 1980. Η πρώτη παράσταση της ΕΘΕΚ ήταν «Η Θυσία του Αβραάμ» του Βιτσέντζου Κορνάρου, με σκηνοθετή και πρωταγωνιστή τον Αλέξη Μινωτή. Έκτοτε, στον μισό αιώνα της ιστορίας του, το ΔΗΠΕΘΕΚ

fact which until today constitutes the basis of all modern art therapy programs: art can heal.

ETHEK's idea was first conceived by Cretan psychiatrist Dimitris Kartakis, who, reacting to an "epidemic" of suicides in the region during the '70s, offered to the Cretans a simple, non-prescribed outlet for mental relief: the theater. Thus, together with great Cretan artists, actors, directors, etc., he proceeded, during the dictatorship, to establish a collective group, which would become the forerunner of the great theatrical-cultural decentralization of Municipal Regional Theaters after 1980.

Since then, during the half century of its history, the DIPETHEK has staged more than 130 theatrical performances from the classic repertoire of European and worldwide drama, ancient drama, Cretan – Renaissance and modern Greek – plays, theater for children and teenagers, in cooperation with supreme Greek directors. Many of these performances were staged at major theater festivals of Greece: Epidaurus, Herodion, Delos, and in Cyprus, confirming one fact: that Crete produces and exports high quality theater.

DIPETHEK through its people

When DIPETHEK's people talk, the word which comes up most often is "family" – after all, most of them work for the theater during more than two decades. One of the "family's" oldest members, Kiki Manousaki, responsible for Secretarial Support for 41 years, remembers the creative "fever" of the early years, the limited means, as well as "the excitement when artists from Athens arrived". As she emphasizes, "It was a challenge then to move a large professional performance to places difficult to reach in the Cretan hinterland, without infrastructure".

Ria Lakiotaki – head of DIPETHEK's Production Organization and Communication – took on her duties in 2004 and lived during the years of the "great extroversion", when the theater travelled everywhere in Greece. "On tours you worry about the weather and the time, delayed itineraries of planes, ships, etc. You drive all day long, you arrive somewhere – in the past, we couldn't find

1

3

5

2

4

6

Η «ελίτ» του ελληνικού star system έδωσε το «παρών» σε αυτούς τους θιάσους, που έφταναν πολλές φορές ως τα πιο μικρούτσικα χωριά. / *The “elite” of the Greek star system usually was present in those theater troupes which often reached the tiniest of villages.*

- ❶ «Ερωτόκριτος» (1975): Χρήστος Πολίτης, Κωνσταντίνος Τζούμας
- ❷ «Νικηφόρος Φωκάς» (1984): Η Μαρία Τζομπανάκη στον ρόλο της Θεοφανώς
- ❸ «Κατζούρμπος» (1980): Ελένη Νενεδάκη, Ασπασία Κράλλη και Μπέτυ Βαλάση σε πρόβα
- ❹ «Κούρος» (1977): Οι ηθοποιοί που ερμηνεύουν τους ρόλους των Νέων
- ❺ «Ερωτόκριτος» (1977): Η σκηνή της στέψης του νικητή της γκιόστρας (κονταρομαχίας) Ερωτόκριτου από την Αρετούσα, στην παράσταση στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού
- ❻ «Πανώρια» (1976): Κάτια Δανδουλάκη και Ελένη Ζαφειρίου στους ρόλους της Πανώριας και της Φροσύνης αντίστοιχα

(που από το 1986 λειτουργεί ως Ανώνυμη Εταιρεία, με μετόχους τις τέσσερις Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης και την Εταιρεία Θεάτρου Κρήτης) κατάφερε να παρουσιάσει περισσότερες από 130 θεατρικές παραστάσεις από το κλασικό ρεπερτόριο της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας δραματουργίας, αρχαίο δράμα, κρητικό –αναγεννησιακό αλλά και νεοελληνικό– έργο, θέατρο για παιδιά και εφήβους, σε συνεργασία με κορυφαίους Έλληνες σκηνοθέτες – Κ. Μπάκα, Σπ. Ευαγγελάτο, Β. Νικολαΐδη, Λ. Βογιατζή, Γ. Μιχαηλίδη, Κ. Τσιάνο, Γ. Κακλέα, Α. Μπινιάρη κ.λπ. Η «ελίτ» του ελληνικού star system έδωσε το «παρών» σε αυτούς τους θιάσους, που έφταναν πολλές φορές ως τα πιο μικρούτσικα χωριά, για να παίξουν σε πλατείες, αυτοσχέδιες σκηνές, ακόμα και στα καφενεία της κρητικής ενδοχώρας. Ανάμεσά τους, παλιοί «αστέρες» (Κ. Δανδουλάκη, Π. Φυσσούν, Ν. Γαλανός, Χρ. Πολίτης, Γ. Βόγλης), κάποιοι άλλοι στα πρώτα τους βήματα (Στ. Ζαλμάς, Στ. Γαρδέλης, Ελ. Καστάνη, Τζούς Ευείδη, Α. Καφετζόπουλος, Γ. Παρτσαλάκης, Μ. Τζομπανάκη κ.λπ., και φυσικά οι περισσότεροι από τους πρωταγωνιστές «νέας γενιάς» (Β. Χαραλαμπίδης, Χρ. Λούλης, Γ. Χρυσοστόμου, Γ. Στάνκογλου, Μ. Παπαδημητρίου, Οδ. Παπασηπλιόπουλος, Αν. Κωνσταντίνου κ.ά.). Πολλές από αυτές τις παραστάσεις φιλοξενήθηκαν στα μεγάλα θεατρικά φεστιβάλ της χώρας, στην Επίδαυρο, στο Ηρώδειο, στη Δήλο, στην Κύπρο, επιβεβαιώνοντας εντέλει ένα πράγμα: πως η Κρήτη παράγει και εξαγει θέατρο ποιότητας.

Το ΔΗΠΕΘΕΚ μέσα από τους ανθρώπους του
Στις κουβέντες των ανθρώπων του ΔΗΠΕΘΕΚ η λέξη που επανέρχεται συχνότερα είναι η «οικογένεια» – άλλωστε, οι περισσότεροι εργάζονται για το θέατρο πάνω από δύο δεκαετίες. Ως ένα από τα παλαιότερα μέλη της «φαμίλιας», η Κική Μανουσάκη μετράει 41 χρόνια στη θέση της υπεύθυνης Γραμματειακής Υποστήριξης. Θυμάται, δε, ζωηρά τον δημιουργικό «πυρετικό» των πρώτων χρόνων, τα περιορισμένα μέσα, αλλά και «τον ενθουσιασμό όταν κατέφταναν καλλιτέχνες από την Αθήνα, είτε

the theaters easily, without the GPS – and work begins: the actors have to settle in the hotels, eat, move, the sets must be set up, objects transported, sound and lights must be checked, you must find dry cleaners, dressmakers, etc. and be constantly alert, because something always happens. In Epidaurus, with Aristophanes’ “The Birds,” one day before the second performance, a terrible hailstorm broke out and flooded everything: the stage, the sets, the equipment, the lights, all the makeshift dressing rooms with the costumes, wigs, masks, etc. We waded in the water to save what we could. Then all these had to be repaired or replaced...”. Ria remembers the magnificent “Kapetan Michalis” by Dimitris Maramis, “when crowds attacked the theater’s box office asking for tickets, but all had been sold...”.

No troupe came to the Western Moat until 2021. Then, and only for the needs of a particular performance, a huge metallic structure-stand was erected – explains stage engineer Giorgos Papamanolioudakis – a 1,150-seat theater. He adds: “Our work is very difficult, but interesting, each production is a new challenge. Tours are difficult, there is always time pressure, sleep is scarce, distances are great, and various problems pop up. Usually, the access to ancient theaters is difficult. In the summer, big productions have problems with wind pressure – especially on the islands. Sometimes we, the technicians, climb on the scaffolds and hold the set so that the wind doesn’t blow it away...”.

Yiannis Safarikas, another DIPETHEK technician, remembers Kostas Mourselas’ “The knife in the bone”, staged in the winter of 2000 at Agia prison. “When the leading actor hit an actress hard – according to the play – a spectator, a convict, got up angrily and defended her. “Such things shouldn’t happen,” he shouted”.

Sofia Malandraki-Krasoudaki, president of DIPETHEK’s Board of Directors, referred to the passion and dedication of DIPETHEK Administration members who work many hours every day making serious decisions, carrying the

8

9

10

- 1 «Σαλής, ο μαύρος βαρκάρης» (2003): Στον ομώνυμο ρόλο, στο κέντρο, ο Αχμέντ Νέντερ
- 2 «Γουρούνι στο σακί» (2017): Ο Θανάσης Τσαλταμπάσης και η Μαρία Γεωργιάδου σε πρόβα
- 3 «Ορνιθες» (2012): Βασίλης Χαραλαμπίδης, Κώστας Μπερικόπουλος, Alain Rivero (χορευτής) 4 «Ιων» (1985): Σταύρος Ζαλμάς
- 5 «Ερωτόκριτος» (2002): Χρήστος Λούλης, Γιώργος Παρτσαλάκης, Άννα Κουτσαφτίκη 6 «Μαχαίρι στο κόκαλο» (1990): Γιώτα Φέστα, Μανώλης Σορμαϊνης
- 7 «Αριστοφανιάδα» (2016): Γεράσιμος Γεννατάς, Θάνας Τοκάκης, Αντώνης Καφετζόπουλος, Ευαγγελία Μουμούρη 8 «Καπετάν Μιχάλης» (2007): Στους ρόλους του Καπετάν Μιχάλη και του Καπετάν Σήφακα, οι Νίκος Βερλέκης και Γιάννης Βόγλης αντίστοιχα 9 «Οι Κατεργαριές του Σκαπίνου» (1989): Γιώργος Ζωγράφος, Σταμάτης Γαρδέλης, Τζός Ευείδη σε φωτογράφιση-promo 10 «Φαίδρα» (2019): Μαρία Σκουλά, Πηνελόπη Τσιλίκα

γνωστοί ηθοποιοί, όπως π.χ. ο Πέτρος Φυσσούν, ο Κώστας Αρζόγλου, ο Γιάννης Βόγλης, ο οποίος ήταν αυτό που λέμε «ωραίος άνθρωπος», είτε σημαντικοί σκηνοθέτες, σκηνογράφοι, χορογράφοι κ.ά.». Όπως τονίζει, «τότε ήταν πρόκληση το να μπορέσεις να μεταφέρεις μια μεγάλη επαγγελματική παράσταση, με τα σκηνικά, τα κοστούμια της –που τα πρώτα χρόνια ήταν ραμμένα στο χέρι, σε ειδικά εργαστήρια– στην κρητική ενδοχώρα, σε μέρη δυσπρόσιτα, χωρίς υποδομές».

Η Ρία Λακιωτάκη, υπεύθυνη Οργάνωσης Παραγωγής και Επικοινωνίας του ΔΗΠΕΘΕΚ, ανέλαβε τα καθήκοντά της το 2004. Και χαίρεται διότι έζησε τα χρόνια της «μεγάλης εξωστρέφειας», την εποχή που το θέατρο περιόδευε σε όλη την Ελλάδα. «Στις περιοδείες έχεις πάντα να κάνεις με τον καιρό και τον χρόνο, τα καθυστερημένα δρομολόγια αεροπλάνων, πλοίων κ.λπ. Οδηγείς όλη μέρα, φτάνεις κάπου –παλιά δεν βρίσκαμε κι εύκολα τα θέατρα, χωρίς GPS– και μετά αρχίζει η δουλειά: πρέπει να τακτοποιηθούν οι ηθοποιοί στα ξενοδοχεία, να φάνε, να κανονίσουν τις μετακινήσεις, να στηθούν τα σκηνικά, τα φροντιστήρια, να ελεγχθεί ο ήχος, τα φώτα, να τρέξεις σε καθαριστήρια, μοδίστρες κ.λπ. και να είσαι διαρκώς alert, διότι όλο και κάτι συμβαίνει. Μια φορά, π.χ., στην Ορεστιάδα, μια ηθοποιός κατέληξε σε νοσοκομείο από τοιμηπύματα κουνουπιών. Στην Επίδαυρο, πάλι, τη μία και μοναδική φορά που πήγαμε με τους «Ορνιθες» του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα, ξέσπασε τη μέρα πριν από τη δεύτερη παράσταση μια τρομερή καταιγίδα με χαλαζόπτωση και πλημμύρισαν τα πάντα: η σκηνή με τα σκηνικά, τα μηχανήματα, τα ρομποτικά φώτα αλλά και όλα τα αυτοσχέδια καμαρίνια που είχαν στηθεί παραπίσω, με τα κοστούμια, τις περούκες, τις μάσκες κ.λπ. Τρέχαμε άπαντες, τσαλαβουτώντας στα νερά ως τη μέση της γάμπας, για να σώσουμε ό,τι μπορούσαμε. Και μετά φυσικά όλα αυτά έπρεπε να επιδιορθωθούν ή να αντικατασταθούν, να στεγνώσουν και να μεταφερθούν κάπου αλλού, διότι η περιοδεία συνεχιζόταν...».

Η Ρέα πιστεύει πως, ναι, υπάρχουν ή υπήρξαν ζεστές σχέσεις και προσωπικές φιλίες των ανθρώπων του ΔΗΠΕΘΕΚ με τους καλλιτέχνες που πέρασαν από αυτό «αν και παλιότερα τα πράγματα ήταν πιο ζεστά. Σήμερα είναι κάπως πιο απρόσωπα...». Η ίδια πάντως θυμάται με αγάπη την «εξαιρετική κυρία» Αλεξάνδρα Λαδικού, την οποία γνώρισε το 2004, όταν η τελευταία πρωταγωνιστούσε στους «Βρικόλακες» του Ίψεν, τον «σημαντικό» Γιάννη Βόγλη, τον «πολύ δημοφιλή «Δον Καμίλο» με τον δεξιότεχνη Γιώργο Παρτσαλάκη, την παράσταση του «Σαλή» όπου όλοι οι θεατές έκλαιγαν, αλλά και τον μεγαλειώδη «Καπετάν Μιχάλη» του Δημήτρη Μαραμή, «που ο κόσμος ήθελε τόσο να τον δει, ώστε μαζευόταν γύρω από τα «σπιτάκια» με τα ταμεία του θεάτρου, τα οποία είχαν στηθεί έξω από τη Δυτική Τάφρο, και τα ταρακουνούσε ζητώντας εισιτήρια. Αλλά είχαν πουληθεί...».

Στη Δυτική Τάφρο δεν είχε «πατήσει» θίασος ως το 2021. Τότε, και μόνο για τις ανάγκες της συγκεκριμένης παράστασης, στήθηκε –εξηγεί ο μηχανικός σκηνής Γιώργος Παπαμανωλιουδάκης– μια τεράστια μεταλλική κατασκευή-κερκίδα. Ένα ολό-

Στις κουβέντες των ανθρώπων του η λέξη που επανέρχεται συχνότερα είναι η «οικογένεια» – άλλωστε, οι περισσότεροι εργάζονται για το θέατρο πάνω από δύο δεκαετίες. / *When DIPETHEK's people talk, the word which comes up most often is "family" – after all, most of them work here for more than two decades.*

❶ «Ο μαγεμένος αυλός» (2014): Ο θίασος σε φωτογράφιση για τη διαφημιστική προώθηση της παράστασης

❷ «Δον Κριστόμπαλ – Δόνα Ροζίτα» (2011): Η Μάρα Βλαχάκη στον ρόλο της Ροζίτα

❸ «Δον Κιχώτες» (2013): Στέλλα Σκορδαρά, Γλύκα Στόιου

❹ «Καπετάν Μιχάλης – Ελευθερία ή Θάνατος» (2021): Μια όπερα-υπερπαραγωγή, με λυρικούς τραγουδιστές, βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη

❺ «Φαέθων» (2020): Ο Λάμπρος Κωνσταντέας ερμηνεύει τον ομώνυμο ρόλο στον αρχαιολογικό χώρο του μινωικού ανακτορικού κέντρου, στο Μοναστηράκι Αμαρίου Ρεθύμνης

❻ «Δεινόσαυροι – Μια Νύχτα στο Μουσείο» (2023): Θένια Χ Watζή, Ιώ Ασπθινιάκη

The photos in the article depict various scenes from DIPETHEK's history and performances

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΠΕΘΕΚ
THE PHOTOS SHOWN IN THE ARTICLE ARE COURTESY OF DIPETHEK

κληρο θέατρο 1.150 θέσεων. Ο ίδιος διευκρινίζει πως «η δουλειά μας είναι πολύ δύσκολη, αλλά ενδιαφέρουσα, αφού κάθε παραγωγή είναι μια νέα πρόκληση. Οι περιοδείες όμως είναι δύσκολες, υπάρχει πάντα πίεση χρόνου, ο ύπνος είναι λιγοστός, τα χιλιόμετρα πολλά. Όσο για τα προβλήματα, ποικίλλουν. Στα αρχαία θέατρα, π.χ., υπάρχει κατά κανόνα δυσκολία πρόσβασης. Έπειτα, το καλοκαίρι οι μεγάλες παραγωγές έχουν προβλήματα με τις ανεμοπιέσεις – ιδίως στα νησιά. Καμιά φορά σκαρφαλώνουμε εμείς οι τεχνικοί επάνω στις σκαλωσιές και κάνουμε τα κορμιά μας βαρίδια για να μην πάρει το σκηνικό ο αέρας...».

Μια παράσταση δύσκολη και ιδιαίτερης συγκίνησης ήταν σύμφωνα με τον άλλο τεχνικό του ΔΗΠΕΘΕΚ, Γιάννη Σαφαρίκα, το «Μαχαίρι στο κόκαλο» του Κώστα Μουρσελά, που ανέβηκε τον χειμώνα του 2000 στις φυλακές Αγιάς. «Θυμάμαι πως κάποια στιγμή ο πρωταγωνιστής χτύπησε δυνατά – για τις ανάγκες του έργου – μια νθοποιό και αμέσως σπκώθηκε θυμωμένος ένας από τους θεατές, ένας κατάδικος, και την υπερασπίστηκε. «Αυτά, δεν πρέπει να γίνονται» φώναξε».

Με τη σειρά της, η πρόεδρος του ΔΣ του ΔΗΠΕΘΕΚ Σοφία Μαλανδράκη-Κρασουδάκη θα μιλήσει με πάθος για τον διαχρονικό αγώνα της Διοίκησης «να μείνει το Θέατρο όρθιο, φωτεινό, δυνατό. Με εξωστρέφεια και διείσδυση στην ενδοχώρα. Μια θέση ευθύνης τόσο προς τον κόσμο της Κρήτης όσο και προς την ιστορία του Θεάτρου». Τονίζει «τη συνεχή στήριξη των μετόχων, Δήμων και Περιφέρειας, που τελικά επέτρεψαν και την πραγματοποίηση της έκθεσης και του λευκώματος που, ευγνώμονες όλοι, παραδώσαμε στο κοινό. Η Κρήτη, ξέρετε, αγαπά το θέατρό της και το στηρίζει με όλους τους τρόπους – ακόμα και οικονομικά. Είναι πολύ σημαντικό, π.χ., ότι όλα αυτά τα χρόνια είχαμε τη χορηγία της ANEK και, επιπλέον, μειωμένο εισιτήριο μεταφοράς για τους συντελεστές των παραστάσεων, των καλλιτεχνών-συνεργατών μας κλπ.».

«Σκέφτηκα την ιστορία και το μέγεθος της Κρήτης κι έτσι ακριβώς οραματίστηκα και το θέατρό της: ένα θέατρο δυνατό προς τα μέσα – μιλάω για την ενδοχώρα, όπου υπάρχει μια πολιτιστική ξηρα-

responsibility of management, and the serious financial risk of a bad production because “they all share the same concern and passion: DIPETHEK must thrive. Crete loves its theater and supports it in many ways – also financially. For example, ANEK’s sponsorship all these years has been very important, plus the low-cost transportation tickets for the cast and crew, actors etc.”

“I envisioned Crete’s theater like our island: internally strong – I refer to the hinterland – and externally famous”, says actor Michalis Aerakis, who served as DIPETHEK’s artistic director for 17 years (2000-2017). He refers to the very important assistance of the sponsors and ANEK LINES – especially that of Sifis Vardinoyannis, a personal friend. “He sponsored the theater with up to 80,000 euros per year – a very high amount for that time...”. Among the theater’s “great moments” in his time, he mentions the performance of “The Birds” with which the DIPETHEK performed in Epidaurus, and Kazantzakis’ “Report to Greco”. “For symbolic reasons I wanted this last play to be performed in three spots: Gavdos, Europe’s southeasternmost spot, Kazantzakis’ grave, and in Brussels. Because its words, its reference to honor, compassion, solidarity, should be heard in the place where decisions are made for all of us. I remember that, at the end of the performance, a lady congratulated me, crying, and said in broken Greek: “I have no flowers to give you. Please, accept my tears...”

Director Efi Theodorou, DIPETHEK’s last artistic director (2019-2025), says that she dreamt of a theater which would be “a living cell of the city and the land”. Her most precious memories from her six years in office are “the excursions with the theater van together with the technicians to Crete’s hinterland, spotting theatrical spaces and archaeological sites where a theater could be set up. And the feeling of seeing these places become the theater’s shelters: the Late Minoan Cemetery of Armeni, Rethymno’s Monastiraki, ancient Lato, the Salt Pan Mills of Elounda, the Western Moat of Chania, with the red wall and red soil. All Crete is a stage.”

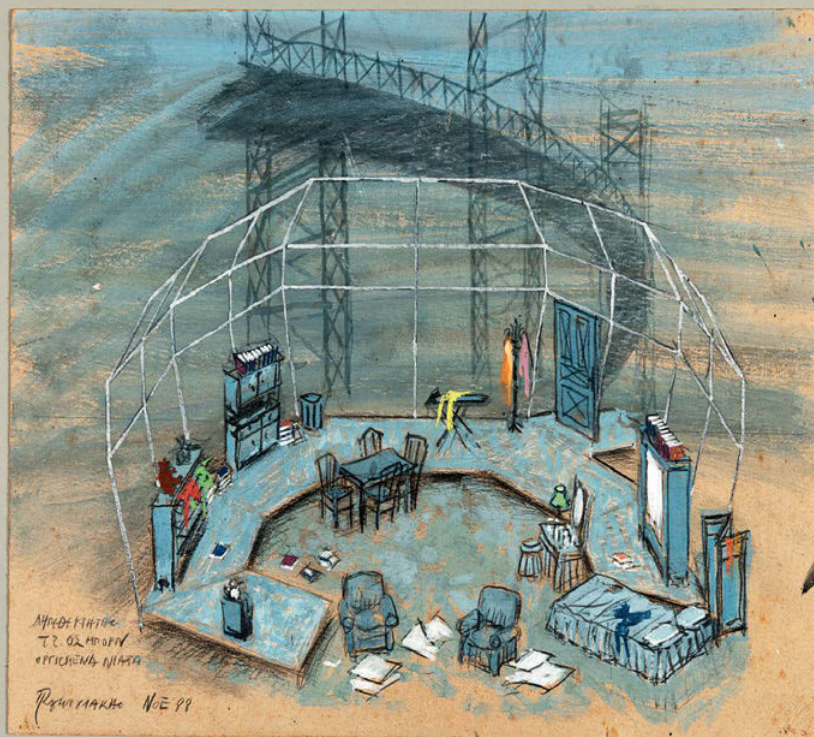

1

2

3

σία, ιδίως τον χειμώνα- και φημισμένο προς τα έξω» δηλώνει ο ηθοποιός Μιχάλης Αεράκης, ο οποίος διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής του ΔΗΠΕΘΕΚ επί 17 χρόνια (2000-2017). Ο ίδιος επαναφέρει τη συζήτηση στην πολύ σημαντική βοήθεια των χορηγών και ιδιαίτερα της ANEK LINES. Από τις «μεγάλες στιγμές» του θεάτρου επί εποχής του, ξεχωρίζει την παράσταση των «Ορνίθων», σε σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα, με την οποία το ΔΗΠΕΘΕΚ πάτησε τα «ιερά χώματα» της Επιδαύρου, και την «Αναφορά στον Γκρέκο» του Καζαντζάκη, με πρωταγωνιστή τον Τάκη Χρυσικάκο και τρεις μουσικούς επί σκηνής. «Αυτό το τελευταίο ήθελα –για καθαρά συμβολικούς λόγους- να παιχτεί σε τρία μέρη: στη Γαύδο, που είναι το νοτιότερο σημείο της Ευρώπης, στον τάφο του Καζαντζάκη, όπου δεν είχε ξανασυμβεί κάτι ανάλογο, και στις Βρυξέλλες. Επειδή τα λόγια του “παππού της οικουμένης”, η αναφορά του σε αξίες όπως η τιμή, η συμπόνοια, η αλληλεγγύη, έπρεπε να ακουστούν στο μέρος όπου παίρνονται οι αποφάσεις για όλους μας. Θυμάμαι πως στο τέλος ήρθε να με συγκαρεί κλαίγοντας μια κυρία, η οποία μου είπε σε σπαστά ελληνικά: “Δεν έχω λουλούδια να σας δώσω. Παρακαλώ, δεχτείτε τα δάκρυά μου...”».

Όσο για την τελευταία καλλιτεχνική διεύθυντριά του ΔΗΠΕΘΕΚ (2019-2025), τη σκηνοθέτιδα Έφη Θεοδώρου, εκείνη λέει πως ονειρεύτηκε ένα θέατρο που θα ήταν «ζωντανό κύτταρο της πόλης και του τόπου». Οι πιο ακριβείς της αναμνήσεις από τα έξι χρόνια της θητείας είναι «οι εξορμήσεις με το βανάκι του θεάτρου και με τη συνοδεία των τεχνικών στην ενδοχώρα της Κρήτης, απ' άκρη σ' άκρη, αναγνωρίζοντας θεατρικούς χώρους και αρχαιολογικούς τόπους όπου θα μπορούσε να συμβεί θέατρο. Και η συγκίνηση να βλέπεις οι χώροι αυτοί, οι πιο άγριοι και απρόσιτοι, να γίνονται τα καταφύγια του θεάτρου: Υστερομινωικό νεκροταφείο Αρμένων, Μοναστηράκι Ρεθύμνου, αρχαία Λατώ, Μύλοι Αλυκών Ελούντας, Δυτική Τάφος των Χανίων, με το κόκκινο τείχος και το κόκκινο χώμα. Όλη η Κρήτη, μια σκηνή».

4

- 1 «Η Θυσία του Αβραάμ» (1974): Ζωγραφική μακέτα κοστούμιών του Γιάννη Μιγάδη
- 2 «Ερωτόκριτος» (1991): Ανατύπωση ζωγραφικής μακέτας του Αντώνη Κυριακούλη για το Κρητικό Αναγεννησιακό Θέατρο
- 3 «Οργισμένα νιάτα» (1988): Ζωγραφική μακέτα του σκηνικού που σχεδίασε ο Πέτρος Ζουμπουλάκης
- 4 «Ο φίλος μου ο Λευτεράκης» (2001): Ζωγραφική μακέτα κοστούμιού της Άννας Μαχαιριανάκη για τον ρόλο της Φωφώς, μαζί με δείγματα υφασμάτων
- 5 «Δον Καμίλο» (2006): Μακέτα του σκηνικού από τον Αντώνη Χαλκιά

5

30 ΧΡΟΝΙΑ

Μήλου 26 Αμμουδάρα - Ηράκλειο, τηλ.: 2810 823125
E-mail: info@heavenbeach.gr | www.heavenbeach.gr

Ανοίγουμε
πανιά με τα πιο
όμορφα παιδικά
βιβλία!

Σε όλα τα βιβλιοπωλεία
και στα πλοία της ANEK LINES!

Βιβλία που αγαπούν τα παιδιά

Από το γραφείο στα αγαπημένα σου νησιά...

πατ κιούτ!

FOREIGN

Με τόσα καθημερινά δρομολόγια, ταξιδεύεις εύκολα, γρήγορα και άνετα για Κυκλάδες και Σαρωνικό, χωρίς δεύτερη σκέψη, με τον στόλο ταχύπλοων της Hellenic Seaways.

Μπήκες... έφτασες!

ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ | ΚΥΚΛΑΔΕΣ | ΚΡΗΤΗ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ:

hsw.gr / 210 8919800 / στον ταξιδιωτικό σας πράκτορα

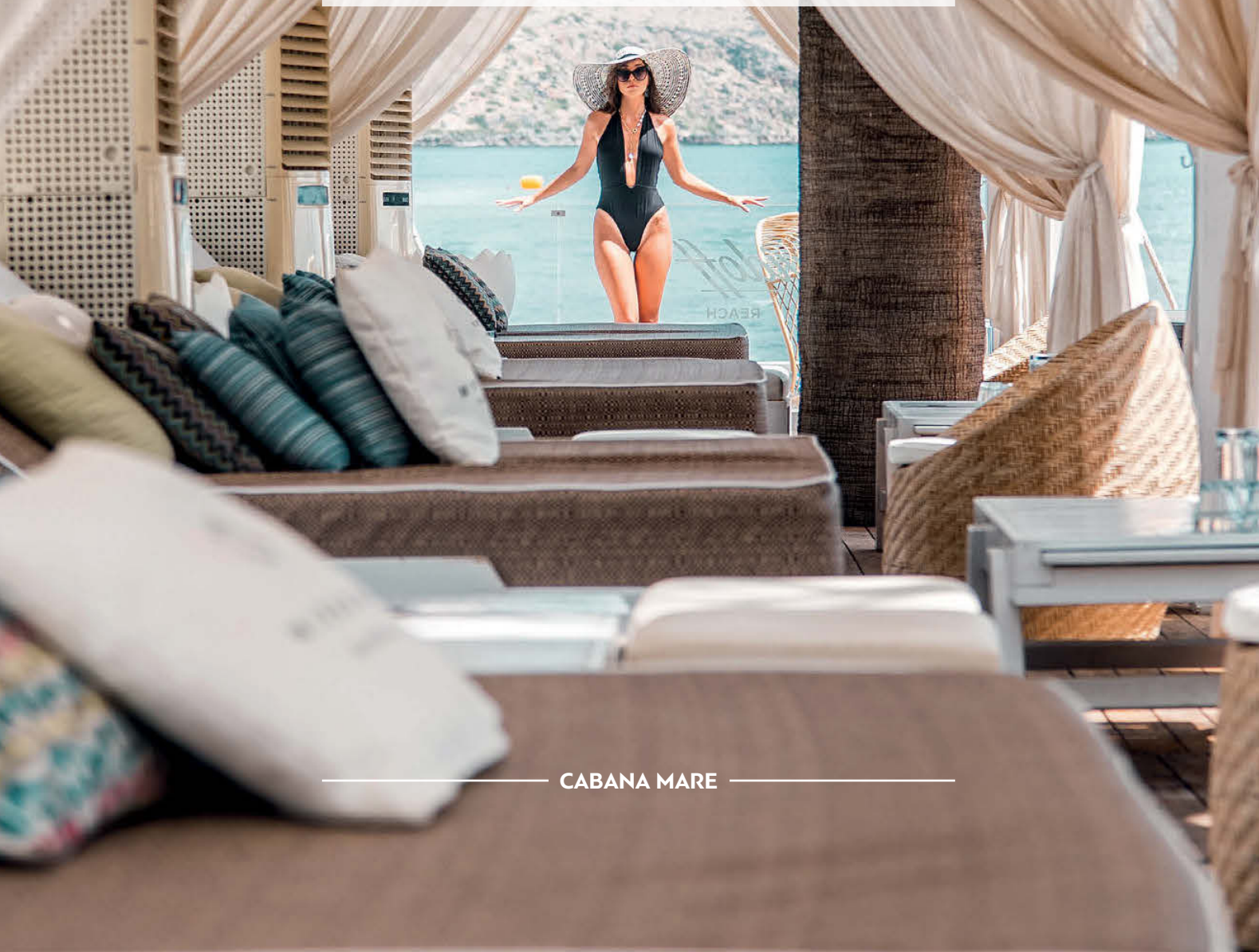
ή στο νέο app **seamore**

C H A N I A

Οι καλύτερες προτάσεις για να δείτε, να ζήσετε και να γευτείτε ό,τι ωραιότερο έχει να προσφέρει η δυτικότερη πλευρά της Κρήτης. / Our top lifestyle suggestions to see, experience, and savor the best in the western side of Crete.

1 Στεριά / Sterja Gastro Bar 2 Τα Χάλκινα / Chalkina
3 Folks 4 Ο νέος χώρος του Ginger Concept
/ The new premises of Ginger Concept

Wine & Dine

ΤΑ TOP ΤΗΣ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

Σε μια πόλη κρητική και κοσμοπολίτικη, η γεύση είναι μια μεγάλη περιπέτεια. / Flavor becomes a great adventure in a Cretan cosmopolitan city.

Zero waste gastro-bar

Παρεΐστικη ατμόσφαιρα που παραπέμπει σε παλιά καφενεία, εποχικά πιάτα, όλα στα κάρβουνα ή στη φωτιά, από τον σεφ Χρήστο Σαριδάκη (με προϋπηρεσία στο Matsuhisa του Αστέρη), που παίρνουν θέση στη μέση του τραπεζιού, εμπνευσμένα κοκτέιλ από τον Γιάννη Παπαζαφείρη και πρώτες ύλες αποκλειστικά από την Κρήτη. Η Στεριά στην πλατεία της Σπλάντζας έχει πολλά assets, το πιο ιδιαίτερο όμως απ' όλα είναι η zero waste φιλοσοφία της. Εδώ τίποτα δεν πάει χαμένο – για την ακρίβεια καταφέρνουν να αξιοποιούν το 92% των συστατικών τους, και το 8% που μένει είναι τα κόκαλα του κρέατος!

In Splantzia Square, Sterja brings together the warmth of old Greek kafeneia with the flair of a modern fire-based kitchen. Chef Christos Saridakis (formerly of Matsuhisa, Astir Palace) serves seasonal Cretan dishes meant to be shared, paired with inspired cocktails by Yiannis Papazafeiris. Everything is sourced from Crete – and nearly nothing goes to waste. With a 92% ingredient usage rate, Sterja redefines sustainability with flavour, flair, and a truly conscious approach to modern dining.

Morning brews & evening hues

Περσινή άφιξη στο γραφικό σοκάκι της Θεοτοκοπούλου, το Folks σας περιμένει για veggie brunch, εξαιρετικό καφέ και κομψά aperitifs. Στιλάτο και ανεπιτήδευτο, είναι το στέκι όπου φίλοι και περαστικοί νιώθουν σαν στο σπίτι τους, κάθε ώρα της μέρας.

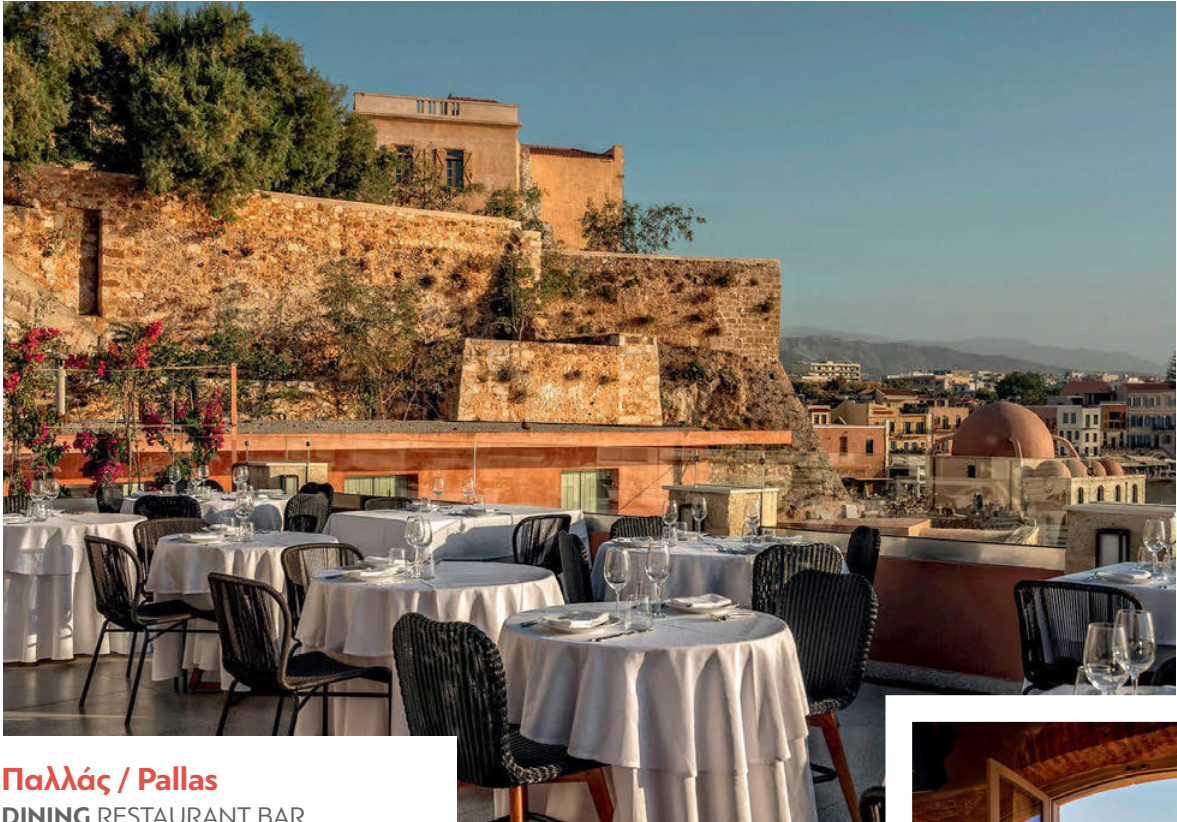
Tucked away in a quaint Chania alleyway, Folks is your go-to for veggie brunch, specialty coffee, and crisp aperitifs. A stylish yet welcoming spot where wanderers feel at home and friends linger – perfect from first light to golden hour.

Τα Χάλκινα αλλιώς / Chalkina revamped

Πάνω στην περαντζάδα του βενετσιάνικου λιμανιού, τα Χάλκινα προσφέρουν μια νέα ματιά στην κρητική γαστρονομία, αλλά και εξαιρετικές επιλογές σε κρεατικά, με αγαπημένα μας το αντικριστό, την πανσетоμπριζόλα ελληνικού μαύρου χοίρου σε φούρνο ξυλοκάρβουνου και το συκώτι σβησμένο με μαρουβά. On the Venetian harbour's promenade, Chalkina offers a new take on Cretan gastronomy and an array of exceptional meat-based dishes – the greek black pork steak roasted in wood oven and the beef liver chop with Marouvas wine are to-die-for.

The new Ginger Concept

Η κομψή all-day brasserie που κέρδισε τις εντυπώσεις με το φρέσκο concept της μετακόμισε στην οδό Καραϊσκάκη, σε ένα παλιό βιομηχανικό κτίριο με εντυπωσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία και μεγάλα ανοίγματα που βλέπουν στο patio και τους κήπους. The chic all-day brasserie that turned heads with its fresh concept has relocated to Karaiskaki Street – into a former industrial building featuring striking architectural details and large openings that overlook lush gardens and a serene, sunlit patio.

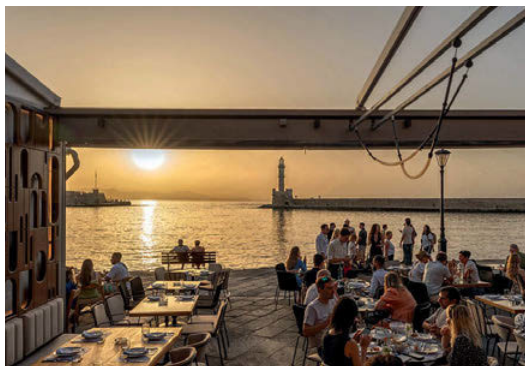
Παλλάς / Pallas

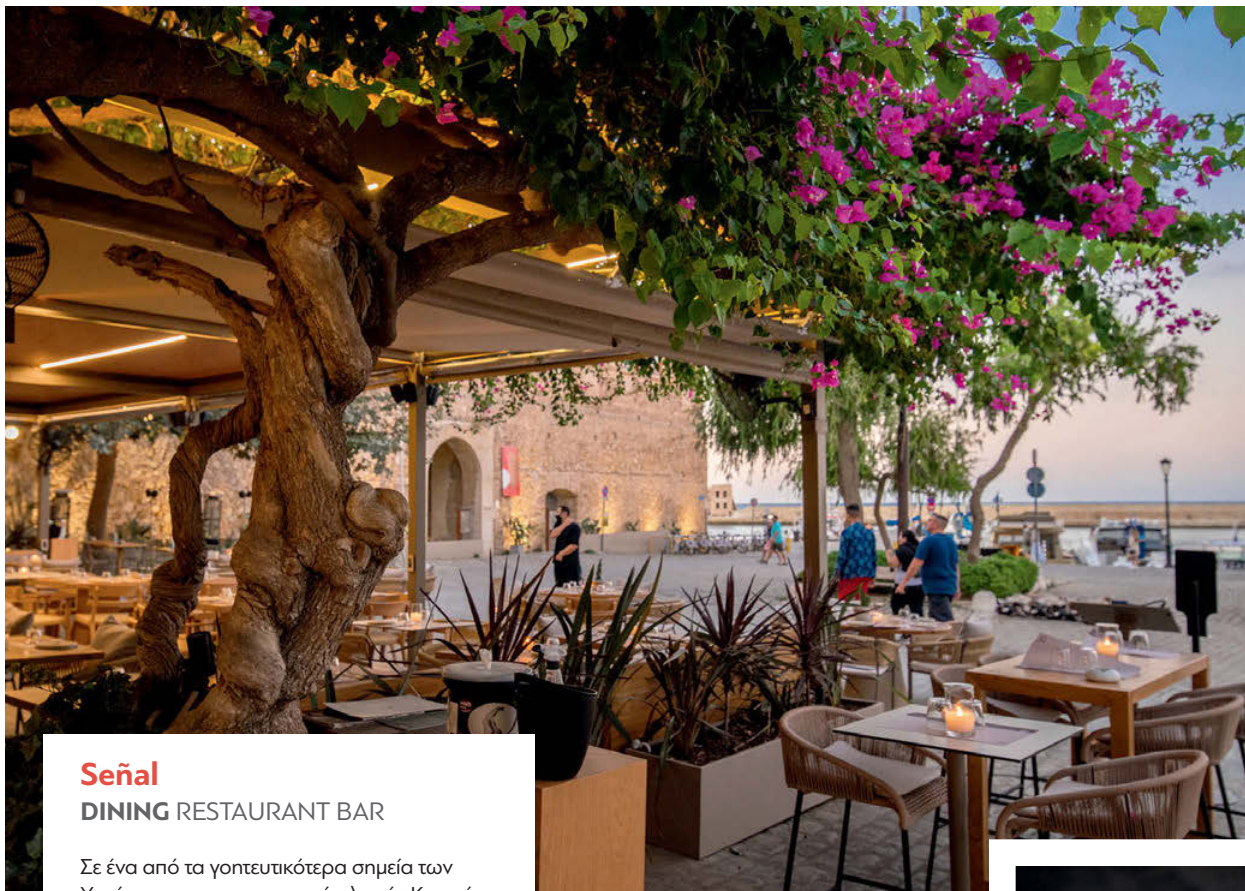
DINING RESTAURANT BAR

Σε ένα εμβληματικό κτίριο-κόσμημα στο Ενετικό λιμάνι, μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς, το Παλλάς είναι διαχρονικό σημείο αναφοράς της πόλης για ποτό και φαγητό. Δοκιμάστε τις εξαιρετικές μεσογειακές γεύσεις στο μενού, αλλά και ιαπωνική fusion κουζίνα που επιμελείται η δημιουργική του ομάδα. Επισκεφθείτε απέναντι από το Παλλάς το Philocaly, έναν χώρο που περιλαμβάνει ανοιχτή κουζίνα, ζαχαροπλαστέιο, φούρνο, croissanterie καθώς και κάβα με πάνω από 500 ετικέτες επιλεγμένων κρασιών. Στα «δέλεαρ» της γειτονιάς του Παλλάς είναι πλέον και το Λιθογραφείον, σε ένα κτίριο με τη δική του χαρακτηριστική ιστορία. Στον χώρο του στεγάζεται ένα εστιατόριο με τις ίδιες επιλεγμένες γεύσεις του Παλλάς και ένας εσωτερικός χώρος με εντυπωσιακό διάκοσμο, όπου γνωστοί έλληνες DJs κάνουν, κατά καιρούς, τις νύχτες του Παλλάς μαγικές.

On the Old Port's most romantic side, in an iconic building of 1830, Pallas is an all-time favorite for drinks, lunch and dinner. The menu offers a wide range of creative Mediterranean dishes as well as Japanese fusion dishes, curated by their culinary team. Cross the picturesque alley and visit Philocaly, the team's "artisanal bakery-wine cellar" project, which features an impressive 500 label wine list. Lithografeion complements the Pallas "neighborhood", boasting a brand-new restaurant, next door to Philocaly, serving the Pallas unique dishes and an inside bar, a stylistic marvel, where various Greek DJs deliver magical nights.

Ακτή Τομπάζη 15-17, Χανιά
/ 15-17 Akti Tobazi, Chania
+30 28210 45688
www.pallaschania.gr
www.pallas-philocaly.gr

Señal

DINING RESTAURANT BAR

Σε ένα από τα γοητευτικότερα σημεία των Χανίων, στην ατμοσφαιρική πλατεία Κατεχάκη, το Señal είναι το σημείο συνάντησης των «μυημένων» κατοίκων και επισκεπτών της πόλης για κοκτέιλ, φαγητό και γλυκό με φόντο τη θάλασσα. Από tacos και tartare μέχρι ceviche, αστακομακαρονάδα και φρέσκο ψάρι ημέρας και από premium beef cuts μέχρι μπουρέκι, κρητικά λαζάνια, αρνί γιουβέτσι και τον signature μουσακά, οι νέες γευστικές προτάσεις βρίσκουν έμπνευση σε όλο τον κόσμο και επιρροές από την κρητική και μεσογειακή κουζίνα. Η ατμόσφαιρα ενισχύεται από τις «ψαγμένες» μουσικές, τα εντυπωσιακά κοκτέιλ και τα «διαμάντια» της εκτεταμένης wine list, ενώ αργά το βράδυ η διάθεση ανεβαίνει με ποιητικές επιλογές από το ελληνικό και το διεθνές ρεπερτόριο. Στο Señal η γαστρονομική εμπειρία ανεβαίνει κατηγορία. In one of the most enchanting spots of Chania, Senal is the meeting point of the city's foodies, serving cocktails, dinner and desserts with a scenic view. Inspired new dishes, combining international influences with traditional Cretan flavors include tacos, tartare, ceviche, premium beef cuts, signature moussaka, Cretan bourek, giouvetsi lamb, Cretan lasagna, lobster spaghetti or fresh fish. A well informed wine list, impressive cocktails and "cool" music complement the Senal experience.

Πλατεία Κατεχάκη, Παλιό Λιμάνι, Χανιά
/ Katehaki Sq, Old Port, Chania
+30 28210 51431
FB: Senalchania – Instagram: senal_chania

Varipetro
Chania 731 00, Greece
info@limnoupolis.gr
+30 2821033246

SPECIAL OFFERS

Discover the fun and relaxation

**-30%
DISCOUNT**

για τα μέλη του
Seasmiles*

*Η έκπτωση ισχύει
για τα μέλη του προγράμματος
με την επίδειξη της κάρτας
Seasmiles

- 1 Το ατμοσφαιρικό Έλα / Ela restaurant
- 2 Κουζίνα Ε.Π.Ε / Kouzina E.P.E.
- 3 Istio restaurant
- 4 Pinaleon Fine Kitchen

Ένα εστιατόριο-αξιοθέατο / A must-see restaurant

Στον χώρο ενός παλιού βενετσιάνικου σαπωνοποιείου, με τον ρομαντικό φωτισμό να σε ταξιδεύει, η ταβέρνα Έλα σερβίρει από τα καλύτερα παϊδάκια στο νησί, «σπιτικά» ντολμαδάκια και σφακιανό με τη δική τους οικογενειακή συνταγή. Καθόλου τυχαίο που το αγαπούν οι εγκυρότεροι διεθνείς οδηγοί. Housed in a Venetian soap factory, Ela serves some of the island's best lamb chops, homestyle stuffed vine leaves and "lamb tsigariasto" based on a family recipe, while the evocative lighting adds to the atmosphere. It's no coincidence that Ela is a favorite to the world's top travel guides.

Fine dining με υπογραφή / Signature fine dining

To Onar Seaside Lounge στην παραλία Λουτράκι, στο Ακρωτήρι, μπαίνει δυναμικά στη σκηνή της χανιώτικης εστίασης με μια συνεργασία κορυφής. Ο πολυβραβευμένος Λευτέρης Λαζάρου, από τους πλέον εμβληματικούς Έλληνες σεφ και ο πρώτος που κέρδισε αστέρι Michelin, φέρνει στο κεντρικό εστιατόριο Istio το κύρος και τη δημιουργική φαντασία του για μια high-end γαστρονομική εμπειρία.

Onar Seaside Lounge in Loutraki, Akrotiri is making serious waves on Chania's thriving dining scene with an all-star collaboration. Lefteris Lazarou –Greece's first Michelin-starred chef– joins forces with Istio restaurant, bringing prestige, creativity, and fine-dining flair to its seafood menu. This is seaside dining upgraded to a true high-end culinary experience.

Authentic gourmet

Δεν συμβαίνει συχνά ένας σεφ από τον χώρο του fine dining να επιλέγει για το μενού του το concept ενός μαγέρικου. Το έκανε στο νέο εστιατόριο που δημιούργησε στα Χανιά ο Albert Hazma, σεφ του βραβευμένου με Χρυσό Σκούφο Διόνυσου στο ξενοδοχείο Elounda Beach, και τα αποτελέσματα είναι τουλάχιστον εντυπωσιακά. Η παλιά ταβέρνα Πειναλέων στην Ελ. Βενιζέλου μεταμορφώθηκε σε έναν όμορφο, ζεστό χώρο με νέο, απόλυτα αντιπροσωπευτικό όνομα, Pinaleon Fine Kitchen, όπου τα μαγειρευτά της ημέρας, με μικρές εμπευσμένες πιναλιές δημιουργικότητας, φιγουράρουν μέσα σε κατσαρόλες και ταψιά σε βιτρίνα.

1

2

3

It's not very often that a fine-dining chef centers his menu around traditional stews and casseroles (even with a few twists). Albert Hazma, chef of the award-winning Dionysos restaurant at Elounda Beach Hotel, did just that in a new restaurant he created in Chania, and the result is absolutely delicious to say the least. The old Pinaleon tavern was transformed to a cozy, beautiful space under the name Pinaleon Fine Kitchen, where "dishes of the day" are neatly lined-up in their pots for you to pick.

Η πιο μαμαδίστικη κουζίνα / Mama's genuine cooking

Έχουν περάσει 16 χρόνια από τότε που η Κουζίνα Ε.Π.Ε., με την κυρία Δέσποινα στις κατσαρόλες, ξεκίνησε να σερβίρει φρέσκο, σπιτικό φαγητό, κερδίζοντας την αγάπη όχι μόνο των Κρητικών, αλλά και των επισκεπτών που αναζητούν αυθεντικές γεύσεις. Το αγαπημένο αστικό μαγειρείο μάς περιμένει από πέρσι στο νέο του «σπίτι», πάνω στην πλατεία της Σπλάντζιας, σε έναν πανέμορφο χώρο βγαλμένο από τα παλιά, με την ίδια συνταγή επιτυχίας:

4

μαμαδίστικα μαγειρευτά αλλά και μικροθαύματα της νέας αστικής κουζίνας, plus take away για τους βιαστικούς. Sixteen years after its launch, Kouzina E.P.E. still serves homemade food that made it a local favourite. Now in its new home on Splantzia Square, it blends nostalgic comfort with modern classics – mama-style stews, sleek urban bites, and takeaway for those in a hurry.

Τα Χάλκινα / Ta Chalkina

CRETAN DINING

Το καλύτερο μέρος για να μάθεις την ιστορία ενός τόπου είναι στο τραπέζι. Και Τα Χάλκινα, σε ένα αρχοντικό στην καρδιά του Παλιού Λιμανιού, παραδίδουν από το 2008 μαθήματα κρητικής γαστρονομίας και κουλτούρας σε ντόπιους και επισκέπτες. Εδώ η εξαιρετική τοπική κουζίνα – βασισμένη στις εκλεκτότερες πρώτες ύλες και σε παραδοσιακές συνταγές που προσαρμόζονται στο σήμερα – συνδυάζεται με τσικουδιά και κρασί από επιλεγμένους τοπικούς παραγωγούς, αλλά και έντεχνη κρητική μουσική. Οι γεύσεις τους, πολλές και καλές – από αντικριστό, απάκι και λουκάνικα που τα καπνίζουν μόνοι τους, χοχλιούς και αυθεντικό γαμοπίλαφο, μέχρι dry aged μοσχάρι που κόβεται και ψήνεται μπροστά σας, στην ανοιχτή κουζίνα τους – και προετοιμάζουν το έδαφος για μια αξέχαστη εμπειρία όλων των αισθήσεων. Άλλωστε, αυτό ήθελαν από την αρχή και οι άνθρωποί του: να τιμήσουν τον τόπο και τις παραδόσεις του και να συστήσουν στον κόσμο τη φιλοξενία της Κρήτης.

There is a saying that the best way to learn about the culture of a place is to taste its cuisine. In the heart of the old port, Chalkina, delivers courses in Cretan gastronomy and culture since 2008. This is where local cuisine -based on the finest ingredients and traditional recipes- wine from select local producers and tsikoudia are ideally combined. A delicious menu awaits the discerning customers: from antikristo, snails, authentic wedding pilaf to dry-aged beef, prepared in front of you at the restaurant's open kitchen. After all, Chalkina's philosophy from the onset is one: to pay tribute to their homeland's legacy and culture.

Ακτή Τομπάζη 29-30, Χανιά /
Akti Tobazi 29-30, Chania +30 28210 41570
www.chalkina.com

Πορφύρα / Porfyrá

DINING SEASIDE TAVERN

Ένα «μπαλκόνι» πάνω από τη θάλασσα, με θέα το ηλιοβασίλεμα, παρέα με τα χρώματα, τις γεύσεις και τις μυρωδιές που φτιάχνουν το ελληνικό καλοκαίρι είναι η Πορφύρα. Θα την ανακαλύψετε στην παραλία Νωπήγεια, με τα ρηχά, γαλήνια νερά της, μαζί με πολλούς θαμώνες, οι οποίοι σε αυτήν τη γωνιά του κόλπου της Κισσάμου βρήκαν το καταφύγιο που ονειρεύονταν τον χειμώνα. Απίθανο μπουρέκι και τσιγαριαστό, ανάμεσα στα παραδοσιακά κρητικά πιάτα, πεντανόστιμα μαγειρευτά, ζουμερά ψητά της ώρας και, φυσικά, ολόφρεσκο ψάρι και θαλασσινά σε λαχταριστές συνταγές κάθε μέρα. Σπεσιαλιτέ, τα καλαμαράκια και οι ψητές σαρδέλες στα κάρβουνα, που ιδανικά θα συνοδεύσετε με αρωματικό ούζο, το γλυκόπιτο σπιτικό κρασί τους

ή τη δική τους artisanal μύρα και σίγουρα θα ευχηθείτε να ξαναβρεθείτε σύντομα εδώ. Porfyrá, on Nopigia beach at Kissamos Bay, with its shallow, calm waters, reminds of a balcony above the sea with a view to the picturesque sunset, and all the colors, flavors, and scents of the Greek summer. Savor traditional Cretan dishes: patty and "tsigariasto" (lamb or goat meat sautéed), tasty stews, juicy grilled meat cooked to order, and very fresh fish and seafood. Their specialty is squid and sardines grilled on the charcoal grill, accompanied by aromatic ouzo, their house wine or their own artisanal beer.

Νωπήγεια Κισσάμου / Nopigia,
Kissamos +30 28220 31078,
+30 6993 069527 www.porfyra.gr

Κρητική κουζίνα για βραβείο / Award-winning Cretan cuisine

Οι Κρητικοί τιμούσαν τη γαστρονομική τους παράδοση πολύ πριν το localization γίνει παγκόσμια τάση, αλλά ειδικά δύο εστιατόρια των Χανίων το κάνουν με ξεχωριστό ταλέντο και πάθος και δικαίως μονοπωλούν διαχρονικά τα Βραβεία Ελληνικής Κουζίνας στους Χρυσούς Σκούφους. Στη δεξιά άκρη του Ενετικού λιμανιού της πόλης, ο Χρυσόστομος Ορφανουδάκης έχει μετατρέψει το ψήσιμο στον ξυλόφουρνο σε υψηλή τέχνη. Εκεί ψήνεται κάθε μέρα το διάσημο ζυμωτό ψωμί του, αλλά και το οφτό του (ψητό σφακιανό αρνί ή κατσίκι) που λιώνει στο στόμα, με τις κοντρές, ζουμερές, κυδωνάτες πατάτες. Άλλο τόσο νόστιμα είναι και το τσιγαριαστό κατσικάκι του, η χανιώτικη κρεατότουρτα, η σφακιανόπιτα και το μπουρέκι του – θα δυσκολευτείτε να διαλέξετε. Στον Λεβέντη, στον Άνω Σταλό, οι αδελφοί Χατζημανωλάκη ερευνούν από το 1996 τη γαστρονομική παράδοση του νησιού και σερβίρουν τα πάντα της κρητικής κουζίνας, αρκετά από αυτά –π.χ. απάκι, ξινόκοντρος, καπνιστά λουκάνικα– δικής τους παρασκευής.

Cretans always honored their gastronomic tradition but two restaurants in Chania do it with unique talent and passion, monopolizing the Greek Cuisine Awards. At the right edge of the Venetian port, Chrysostomos Orfanoudakis has raised cooking in an oven heated by wood to an art, with must-try dishes like "ofto" (roasted lamb or goat) with thick, juicy, potato wedges, "tsigariasto" goat meat, meat pie of Chania or Sfakia, and patty. At Leventis, in Ano Stalos, the Chatzimanolakis brothers have been exploring the island's culinary tradition since 1996 and serve all the specialties of the Cretan cuisine, some of their own creation.

Έλα / Ela

DINING GREEK CUISINE

Χτισμένο το 1650, επί Ενετοκρατίας, το κτίριο χρησιμοποιήθηκε αρχικά για σαπουναριό, γεγονός που εξηγεί και τα διάφορα επίπεδα. Στη συνέχεια άλλαξε χρήσεις – έγινε σχολείο, αποθήκη κρασιού, αποστακτήριο και τελικά καφενείο και εστιατόριο, το οποίο μέχρι την τελευταία πυρκαγιά, το 1988, λειτουργούσε σε τρεις ορόφους. Ο σημερινός ιδιοκτήτης και δημιουργός της ταβέρνας Έλα αναβίωσε όλη την παλαιά του ιστορία, στήνοντας ένα κινηματογραφικό σκηνικό που βρίσκεται σε όλους τους διεθνείς τουριστικούς οδηγούς και πλέον επεκτείνεται στο πρόσφατα ανακαινισμένο κτίσμα ακριβώς απέναντι. Στην κουζίνα, μια δυνατή ομάδα τιμά την κρητική παράδοση μαζί με τις καλύτερες ετικέτες του κρητικού αμπελώνα και όχι μόνο. Δοκιμάστε αυθεντικά κρητικά πιάτα, αλλά και τη δική τους πίτσα και δροσερές σαλάτες, και κλείστε ραντεβού για την

επόμενη χρονιά, αφού το Έλα θα γίνει το μόνιμο στέκι σας. Built in 1650, during Crete's Venetian domination, this site, initially, was a soap factory, which explains its various levels. Later on, it became a school, wine cellar, distillery and, finally, a coffee shop and restaurant until it caught fire. When its current owners decided to convert it to tavern Ela, its old history came to life again, and now it figures in every international tourist guidebook. In the kitchen, an inspired team honors the Cretan food tradition accompanied by the best Cretan wines. Try the kalitsounia or Cretan gruyere with honey, drink raki and it is certain that Ela will become your regular haunt.

**Κονδυλάκη 47, Παλιό Λιμάνι, Χανιά
/ 47 Kondylaki St., Old Port, Chania
+30 28210 74128 FB: tavernaela**

1 Pallas Philocaly 2 Σκέτη Γλύκα / Sketi Glyka
3 & 4 Το Μοναστήρι του Καρόλου
/ The Monastery of Karolos

1

2

Sipping & Snacking ΕΞΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Οι αγαπημένες μας στάσεις για καφέ, ποτό, γλυκό και σνακ. / Our favorite stops for coffee, drinks, pastries & street food.

Το Μοναστήρι του Καρόλου / The Monastery of Karolos

Το βενετσιάνικο μοναστήρι Santa Maria della Misericordia στη Χατζημικήλη Νταλιάνη, που αγόρασε και αναπαλαίωσε με δικά του έξοδα ο Κάρολος Καμπελόπουλος, το γνωρίσαμε σαν μπαρ με έναν από τους πιο ατμοσφαιρικούς κήπους της χώρας. Πλέον, μετά τον θάνατό του, στεγάζει και το μουσείο-κληρονομιά του διεθνούς Έλληνα, που εκτείνεται σε δύο ορόφους (600 τ.μ.). Ο πρώτος φιλοξενεί δικά του έργα και ο δεύτερος τη σπουδαία ιδιωτική συλλογή του με πίνακες Τσαρούχη, Εγγονόπουλου, Φασσιανού, Takis, Moirignot, Giacometti, Jean Cocteau κ.ά. Μαζί εκτίθενται συλλεκτικά αντικείμενα, έπιπλα, μουσικά όργανα, γκραβούρες, εργαλεία κομμωτικής του περασμένου αιώνα κ.ά. The venetian monastery of Santa Maria della Misericordia on Chatzimichali Daliani St. –bought and restored at his own expense by Karolos Kampelopoulos– was first introduced to us as an ultra-ambient bar. After his death in 2019, it houses also the Carlos Monastery Museum which extends on 2 floors (600 sq.m.). The first floor accommodates works of Karolos

3

4

(sculptures, paintings, monotypes), and the second his prestigious private collection from international artists, among them Takis, Moirignot, Giacometti and Jean Cocteau. Collectibles, furniture, musical instruments, engravings, etc. are also exhibited.

The Pallas project

Δύο ξεχωριστές προσθήκες τα τελευταία χρόνια μάς δίνουν νέες αφορμές να βρεθούμε στη «γειτονιά» του Παλλάς. Απέναντι από το διάσημο restaurant bar, σε ένα υπέροχο κτίριο των αρχών του 1900, το Philocaly συνδυάζει φούρνο, delicatessen και κάβα, ενώ βγάζει και τραπέζια στο γραφικό στενάκι. Ακριβώς δίπλα του, το Λιθογραφείον προσφέρει τις αγαπημένες γεύσεις του Παλλάς σε έναν ιστορικό χώρο που γοντεύει με την αισθητική του.

Two standout additions in recent years have given us new good reasons to return to the beloved neighbourhood of Pallas. Housed in a neoclassical landmark of the early 1900s, Philocaly brings together bakery, delicatessen and wine cellar – with tables spilling out onto a quaint alleyway that captures Chania's timeless allure. Right next door, Lithografeion serves Pallas' signature flavours in an atmospheric space of understated charm.

Γλυκός εθισμός / Sweet tooth

Ο Κωνσταντίνος Ντάνας συνεχίζει να μεγαλουργεί στην κουζίνα του ζαχαροπλαστικού Σκέτη Γλύκα δημιουργώντας με τη μικρή του αδερφή Ειρήνη μικρά αριστουργήματα της γαλλικής ζαχαροπλαστικής. Αναζητήστε στα Λενταριανά ή στο γραφικό καφέ-ζαχαροπλαστικό, στην Εισοδίων, το μπίτερ προφιτερόλ και τη θεϊκή τάρτα με μούρα. Athenian patissier Konstantinos Danas, came to Chania for holidays and lucky for us, never left again. So to this day, Konstantinos and his younger sister Irene create and serve little French-inspired masterpieces at their spot in Lentariana and their colorful retro-style cafe-patisserie Sketi Glyka. Make sure to try the bitter profiteroles and their scrumptious berry tart.

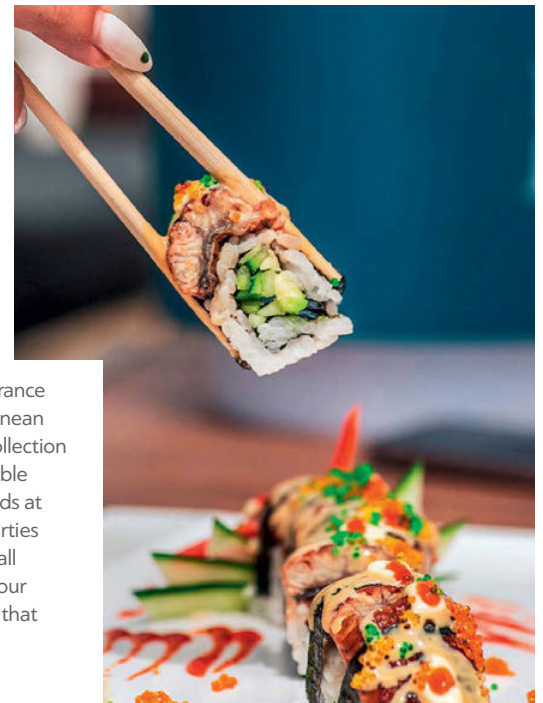
Cabana Mare BEACH CLUB DESIGNED FOR LUXURY

Το ανανεωμένο Cabana Mare Beach Club επαναπροσδιορίζει το καλοκαίρι σας δίνοντάς σας μοναδικές, exclusive επιλογές. Στην Αγία Μαρίνα, 6,5 χλμ. δυτικά των Χανίων, σας προσκαλεί να δημιουργήσετε αξέχαστες αναμνήσεις δίπλα στη θάλασσα. Με δέκα VIP καμπάνες, η καθεμία με ιδιωτικό τζακούζι των πέντε ατόμων, και με όλες τις ανέσεις που χρειάζεστε, το Cabana Mare σας καλωσορίζει σε έναν κόσμο πολυτέλειας. Γευτείτε τη μοναδική παλέτα της κρητικής δημιουργικής κουζίνας, κάντε ένα εξωτικό διάλειμμα με τη μεγάλη ποικιλία από σουσάκι και ολοκληρώστε τη γαστρονομική σας εμπειρία με την premium συλλογή από ποτά και κρασιά του Cabana. Επιλέξτε ανάμεσα στους αναπαυτικούς καναπέδες δίπλα στην πισίνα και τις άνετες ξαπλώστρες στην παραλία και διασκεδάστε με μοναδικά summery parties & events.

The renewed Cabana Mare Beach Club is reinventing the luxury summer moments in Chania. This year it welcomes you with ten VIP cabanas, each having a private Jacuzzi of five with all the amenities you need. Located in Agia Marina, 6.5 km west of Chania,

Cabana Mare offers you a –free– entrance into a world of luxury. With Mediterranean & Japanese culinary choices, a fine collection of premium drinks & wines, comfortable couches next to the pool, salty sunbeds at its Blue Flag beach, and legendary parties & events, Cabana Mare strolls across all levels of indulgence. It also upraises your experience with exclusive services so that you can fully celebrate summer!

Κλείστε την καμπάνα σας
/ Book your cabana: +30 6986 995095,
info@cabanamarechania.gr
www.cabanamarechania.gr

Delizia Gelato Italiano ICE CREAM & SWEETS

Ο Χανιώτης Χρήστος Καραπαναγιώτης και ο Ιταλός Matteo Bianciardi μάς μαθαίνουν, εδώ και χρόνια, το αυθεντικό ιταλικό gelato μεγαλουργώντας στο εργαστήριο του Delizia Gelato Italiano. Με όπλα τη φαντασία και το πάθος, το δίδυμο που αποθεώνεται από τους εγκυρότερους food bloggers γλυκαίνει καθημερινά ντόπιους και επισκέπτες με τις δεκάδες ευφάνταστες γεύσεις του: πανακότα με μύρτιλα, cheesecake, φρούτα του δάσους, σορμπέ μπιύρας, καρπούζι και άλλες πολλές δημιουργίες, ανάλογα με την εποχή – γιατί εκεί κερδίζεται όλο το παιχνίδι, στις πάντα φρέσκες και εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες, δηλαδή ντόπια βιολογικά φρούτα, βανίλια Ταϊτής, σοκολάτα Ελβετίας κ.ά. Δοκιμάστε παγωτό, βάφλες, κρέπες και pancakes σε ένα από τα τρία σημεία του Delizia – το καφέ στη Σκαλίδη είναι μάλιστα ανοικτό όλο τον χρόνο και, εκτός από παγωτό, έχει και φοβερά χειροποίητα γλυκά! Κι αν λαχταρήσετε κάτι αλμυρό, στο μπιστρό της Μητροπόλεως θα βρείτε δελεαστικά πλατό με παραδοσιακά ιταλικά τυριά, γνήσιο ιταλικό κρασί Τοσκάνης, αλλά και δημιουργικά κοκτέιλ, όπως το daiquiri φράουλα με δικό τους σορμπέ παγωτό!

A Greek, Christos Karapanagiotis and an Italian, Matteo Bianciardi, the dynamic duo behind Delizia Gelato Italiano, praised by the most renowned food bloggers, amaze Chania with their imaginative flavors. The secret behind their Italian recipes are the fresh, seasonal ingredients: local organic fruit, Tahitian vanilla, Swiss chocolate etc. Try their ice cream, waffles, crepes and pancakes in one of Delizia's spots -the cafe on Skalidi St. is open all year round, and besides ice cream, you can savor delicious handmade desserts! If you are craving for something savory, the bistro on the Metropolis Square offers tempting plateaus with traditional Italian cheese, real Italian prosciutto, italian pizzas and salads, and select organic Tuscan wines, along with imaginative cocktails, like the strawberry daquiri with ice cream sorbet!

Χάληδων 13, Παλιά Πόλη, Χανιά
 / 13 Chalidon St., Old Town, Chania
Πλ. Μητροπόλεως, Χανιά
 / Mitropoleos Square, Chania
Σκαλίδη 13, Χανιά / 13 Skalidi St., Chania
 +30 28210 54377
www.deliziagelatoitaliano.com

- 1 Delizia Gelato Italiano
- 2 Zamāna Beach Bar Restaurant
- 3 Οι θεϊκοί λουκουμάδες στον Κρόνο / The savory loukoumades (Greek honey puffs) at Kronos
- 4 Η θέα από το Carte Postale / The magic view from Carte Postale
- 5 Μπουγάτσα Ιορδάνης / Bougatsa Iordanis

Zamāna

Στην παραλία της Απτέρας, το Zamāna έχει ήδη γίνει talk of the town ως σημείο συνάντησης που συνδυάζει την ελευθερία του ανεπιτήδευτου με την υψηλή αισθητική. Με τη μουσική σε ρόλο πρωταγωνιστή, curated DJ sets, farm-to-table δημιουργική μεσογειακή κουζίνα και signature κοκτέιλ από τον Bacardi Legacy finalist Φίλιππο Τασούλα, το Zamāna δεν είναι απλά ένα ακόμα beach club. Είναι μια εμπειρία που ενώνει το συναίσθημα με τον χώρο και τη γεύση με τον ρυθμό για όσους ξέρουν να ζουν αληθινά.

On Aptera beach, Zamāna is already the talk of the town, a sparkling spot where laid-back vibes meet high-end style. Featuring curated DJ sets, farm-to-table Mediterranean cuisine, and signature cocktails by Bacardi Legacy Finalist Filippos Tasoulas, Zamāna isn't just a beach club, it's a full sensory experience for those who crave authenticity.

Θρυλικοί λουκουμάδες / Legendary honey puffs

Η συνταγή για τους ζουμερούς λουκουμάδες του Κρόνου, πίσω από τη Δημοτική Αγορά, παραμένει απαράλλαχτη από την ημέρα που άνοιξε το ζαχαροπλαστείο, το 1951 – είναι πια σαν να έχουν περάσει στο DNA των Χανιωτών, που τους αποζητούν με κάθε ευκαιρία. The recipe for Kronos' juicy honey puffs (the pastry shop behind the Municipal Market), remains the same since the shop's opening day in 1951 – as if this pastry is in the DNA of the inhabitants of Chania.

Θέα στο άπειρο / View to infinity

Ένα υπέροχο μπαλκόνι στον λόφο του Προφήτη Ηλία, στο Ακρωτήρι, σας επιφυλάσσει την πιο εντυπωσιακή θέα στα Χανιά και τα Λευκά Όρη. Το αγαπημένο bar restaurant Carte Postale είναι ανοιχτό όλη μέρα για καφέ, brunch, μεσημεριανό και δείπνο, με απαιτητικά μεσογειακά πιάτα και bonus τα πολυβραβευμένα κοκτέιλ του Μιχάλη Μποτωνάκη.

A stunning veranda on the hill of Prophet Ilias in Akrotiri offers the most panoramic view of Chania and the White Mountains. Carte Postale bar-restaurant is open all day for coffee, brunch, lunch and dinner serving creative Mediterranean dishes, plus award-winning cocktails by first rate bartender Michalis Botonakis.

Italian rhapsody

Το Delizia φέρνει αέρα Piazza Navona στη Μητρόπολη με ένα μπιστρό που σερβίρει πλατό με ιταλικά τυριά και προσούτο, κρασιά Τοσκάνης και κοκτέιλ με σορμπέ. Απολαύστε το περίφημο παγωτό τους και στο καφέ στη Σκαλίδη, που λειτουργεί όλο τον χρόνο. Delizia brings Piazza Navona to Metropolis Sq. with a new bistrot serving Italian cheese and prosciutto, Tuscany wines and sorbet cocktails. Enjoy their famous ice cream, all year round, at their café on Skalidi St.

Η μπουγάτσα-θεομός / Local delicacy

Αυθεντική, κρεμénια, τραγανιστή, χειροποίητη χανιώτικη μπουγάτσα, πασπαλισμένη με μπόλικη ζάχαρη. Ο Ιορδάνης, απέναντι από τη Δημοτική Αγορά, γράφει δεκαετίες τώρα ιστορία.

Go to Iordanis, opposite the Municipal Market for its 100% genuine, creamy, crispy, handmade local bougatsa, sprinkled generously with sugar.

Bohème

SOCIALIZING BAR RESTAURANT

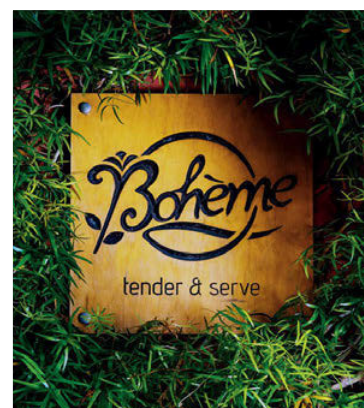
Στη μαγική αυλή του Bohème συμβαίνουν καθημερινά μικρά θαύματα! Κάτω από τη σκιά του 400 ετών πλατάνου, οι επισκέπτες δοκιμάζουν μοναδικές γαστρονομικές δημιουργίες από την αστείρευτη παλέτα προϊόντων της κρητικής και ελληνικής γης, απολαμβάνοντας εξαιρετικής ποιότητας brunch, lunch και dinner. Ο καφές στο κινηματογραφικό σκηνικό του Bohème αποτελεί στην κυριολεξία μια μυσταγωγία, ενώ τα κοκτέιλ είναι ασυναγώνιστα! Μία από τις καλύτερα ενημερωμένες κάβες ποτών και κρασιών στην Ελλάδα τροφοδοτεί τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των bartenders του καταστήματος, με αποτέλεσμα οι συνταγές τους να έχουν ήδη αποσπάσει βραβεία και αναγνώριση ακόμη και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η όαση της αυλής του Bohème σάς περιμένει καθημερινά από τις 9 το πρωί μέχρι αργά το βράδυ!

Every day, small miracles happen in Bohème's fascinating courtyard. In the shade of the

400 year old plane tree, guests come for brunch, lunch, or dinner and savor delicious gastronomic creations prepared with ingredients of excellent quality, grown in the Cretan soil and in other parts of Greece. Coffee in Bohème's picturesque movie setting is a major ritual, and the cocktails are truly unrivalled! Here, one of the best stocked wine cellars in Greece boosts the bartenders' imagination and creativity, allowing them to win international awards and recognition. The Bohème courtyard is a beautiful oasis that welcomes its guests every day, from 9 a.m. till late at night!

Χάλιδων 26-28, Χανιά
/ 26-28 Chalidon St., Chania
+30 28210 95955
www.boheme-chania.gr

Μπουγάτσα Ιορδάνης / Bougatsa Iordanis

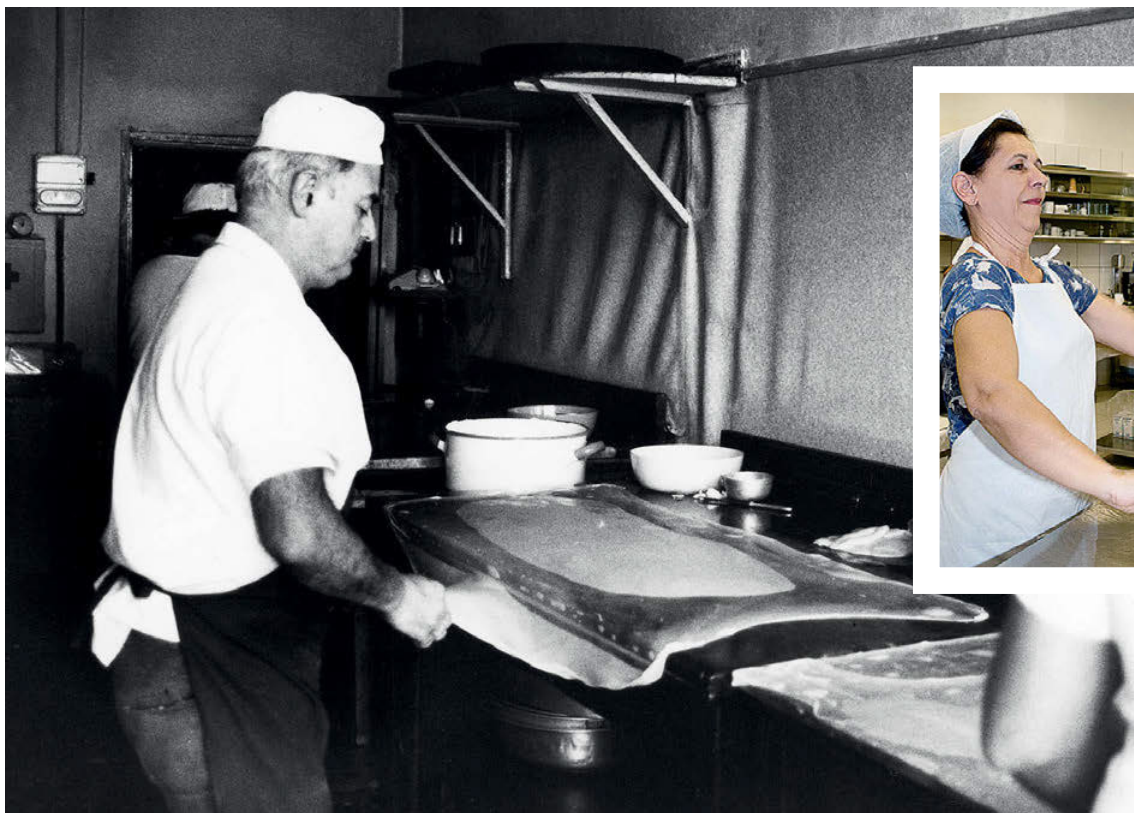
SNACKING LOCAL TREATS

Εδώ και πάνω από 100 χρόνια η μπουγάτσα του Ιορδάνη παραμένει ξακουστή. Το εργαστήρι, το οποίο η οικογένεια παρέλαβε από έναν Τουρκοκρητικό μάστορα, αποτελεί δικαίως την καθιερωμένη πρώτη στάση του ταξιδιώτη μόλις κατέβει από το πλοίο στα Χανιά. Ιδανική για πρωινό ή μεσημεριανό, έχει το πιο φαντικό κοινό, ανεξαρτήτως ηλικίας. Με απόλυτη προσήλωση στην παράδοση, φτιάχνεται με ντόπια υλικά, από το ηχητόγαλο μέχρι το ελαιόλαδο, αποτελώντας σήμα κατατεθέν για τα Χανιά. Ανοικτά κάθε μέρα, Κυριακές και αργίες, από τις 06.30 το πρωί ως τις 02.30 το μεσημέρι.

Iordanis' bougatsa is renowned for over a century. It is produced in a workshop acquired by the family from a Turkish Cretan craftsman and it's the first delicacy that passengers look for when they disembark from the ship in Chania port. It's ideal for breakfast or lunch and its fans fanatically savor it. Pure local ingredients are used to make the bougatsa a trademark of Chania. The shop is open all year round, every day, Sundays and holidays included, from 6.30 a.m. till 2.30 p.m.

Αποκορώνου 24, Χανιά
/ 24 Apokoronou St., Chania
+30 28210 88855, www.iordanis.gr

Η Κρήτη στο ποτήρι σας!

Στο ζυθοποιείο μας στο **Ζουνάκι Πλατανιά Χανίων**, παράγουμε μπύρες αγνές και φυσικές, με σεβασμό στο περιβάλλον και τους ανθρώπους που τις καταναλώνουν.

Η δροσιστική ξανθιά Lager, η πικρούτσικη Pilsner, η εξωτική Pale Ale, η φρουτένια Weiss και η μεθυστική Dunkel, σας περιμένουν να απολαύσετε πραγματική γεύση μπύρας!

Το ζυθοποιείο είναι ανοιχτό για **ξεναγήσεις και γευσιγνωσία**, ενώ στην όμορφη βεράντα μας μπορείτε να απολαύσετε τα φρεσκομαγειρεμένα πιάτα του εστιατορίου μας.

Σας περιμένουμε!

**ΚΡΗΤΙΚΗ
ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ**
Η Κρήτη στο ποτήρι σας

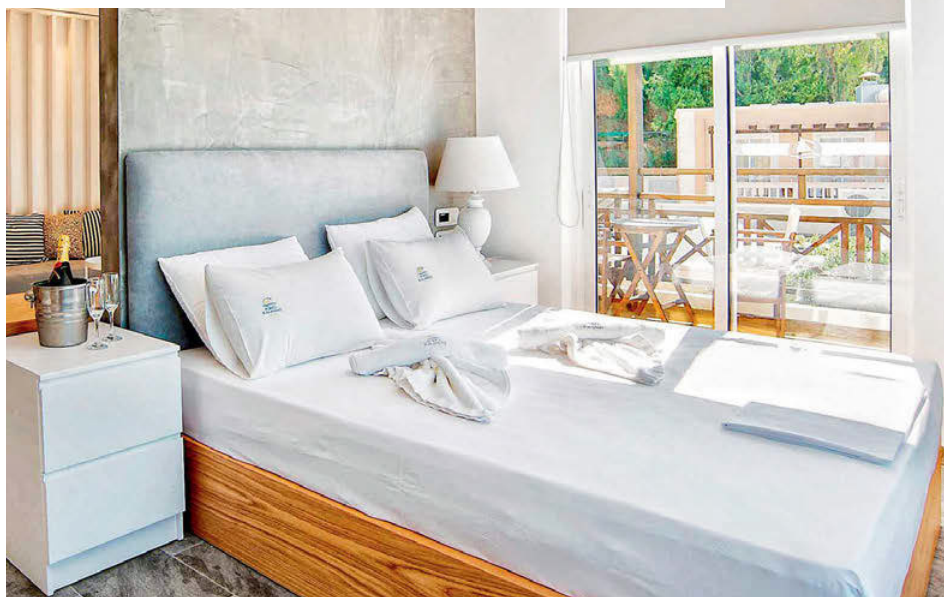
cretanbeer.gr | Ζουνάκι Δ. Πλατανιά Χανιά | ☎ +30 28240 31002 | f charma beer-cretan beer | @cretan_brewery

Porto Kalamaki

SEASIDE HOTEL

Διακοπές πλάι στο κύμα, σε απόσταση αναπνοής από μια από τις ιστορικότερες και γραφικότερες πόλεις της Μεσογείου. Στο Καλαμάκι, 4 κλμ. δυτικά των Χανίων, το Porto Kalamaki Hotel προσφέρεται για οικογενειακές ή ρομαντικές αποδράσεις γεμάτες αξέχαστες εμπειρίες. Απολαύστε παραδοσιακή κρητική φιλοξενία στα καλόγουστα, άρτια εξοπλισμένα δωμάτια, στούντιο και σουίτες του, αλλά και εξαιρετική τοπική κουζίνα στο εστιατόριο. Δροσιστείτε με φρεσκοστυμμένους χυμούς και κοκτέιλ από το pool bar, ενώ αργότερα μείνετε για διασκέδαση σε μια από τις όμορφες θεματικές βραδιές που οργανώνονται δίπλα στην πισίνα. Holidays by the sea, at a stone's throw from one of the Med's most scenic towns: 4km west of Chania, Porto Kalamaki Hotel is tailor-made for romantic and family escapes packed with unforgettable experiences. Enjoy the famous Cretan hospitality in its beautifully appointed rooms and suites, and savour authentic local dishes at the restaurant. Get refreshed with freshly squeezed juices and cocktails from the pool bar – and stay until late for the impromptu theme pool party.

Κάτω Γαλατάς, Χανιά / Kato Galatas, Chania, +30 28210 32990, www.porto-kalamaki.gr, sales@porto-kalamaki.gr

Shopping Spree

ΑΓΟΡΕΣ ΜΕ ΣΤΙΛ

Τα ψώνια στα Χανιά θα έπρεπε να καταχωρηθούν ως ένα από τα αξιοθέατα της πόλης. / Shopping is one of the best things to do in Chania.

Designer shopping

Με σπουδές στο σπουδαίο Central Saint Martins, οι δίδυμες Δήμητρα και Ειρήνη Σκαλιδάκη, που βρίσκονται πίσω από το label Laviate, κουβαλούν σημαντικές διεθνείς διακρίσεις στις αποσκευές τους. Το ατελιέ τους, Φραγκοκαστέλλου 12Α στα Ταμπαρακιά, λειτουργεί με ραντεβού. Χειροποίητα, με χρώμα και φαντασία, τα bold κοσμήματα της Κατερίνας Μακρυγιάννη γίνονται ανάρπαστα σε καταστήματα και μουσεία ανά τον κόσμο και φιγουράρουν σε διεθνείς εκδόσεις της «Vogue». Θα τα βρείτε στο Τέχνημα, Αν. Παπανδρέου 23. Τέλος, στο Ma Chambre, Χατζημιχάλη Νταλιάνη 58, θα ψωνίσετε τις ιδιαίτερες τσάντες και τα ασύμμετρα clutches Georgina Skalidi (ξεχωρίζουν από μίλια μακριά).

With a Central Saint Martins pedigree and major international nods, twins Dimitra and Irini Skalidakis of Laviate run their edgy atelier by appointment at Fragkokastellou 12A in Tabakaria. Katerina Makryianni's handmade jewellery – vibrant, sculptural, unforgettable – graces Vogue's pages and design stores worldwide (find it at Technima, 23 A. Papandreou St.). And at Ma Chambre (58 Hatzimichali Daliani), Georgina Skalidi's asymmetrical clutches and artful bags are impossible to miss – and just as hard to forget.

Beauty for all

Η ιδέα πίσω από το Beauty Free είναι απλή αλλά ευφυής: ποιοτικά προϊόντα ομορφιάς σε προσιτές τιμές. Το πρώτο κατάστημα Beauty Free ήρθε στα Χανιά πριν από λίγα χρόνια, κατακτώντας γυναίκες και άντρες κάθε ηλικίας. Πριν από δύο χρόνια, τα παιδιά βρήκαν εκεί το δικό τους αγαπημένο μέρος, καθώς ο πρώτος όροφος έγινε ένας παράδεισος της Disney (IG: beautykids.gr), με μια μεγάλη συλλογή παιδικών ρούχων και αξεσουάρ του λατρεμένου franchise όλων των ηλικιών. Το επιτυχημένο concept συμπληρώνει το Beauty Free Spot, το πρώτο πανελλαδικά, στο Παλιό Λιμάνι.

1 Katerina Makryianni 2 Cretan Knives Skalidakis 3 Laviate Atelier 4 Beauty Free

The idea behind Beauty Free is simple but ingenious: Quality beauty products at valued prices. Chania's first Beauty Free store won over women and men of all ages. It has also become their kids' destination of choice as the 1st floor was transformed, two years ago, into a Disney paradise (IG: beautykids.gr), with a large collection of the beloved brand's clothes and accessories. The Beauty Free Spot, in the old harbor, the first nationwide, complements the success story.

Το αυθεντικό κρητικό μαχαίρι / The genuine Cretan knife

Το κρητικό μαχαίρι έχει ιστορία που ξεπερνά τα 200 χρόνια και η οικογένεια Σκαλιδάκη –τρεις γενιές μαχαιροποιοί– ξέρει όλα τα μυστικά του. Στο εργαστήριο-showroom στη Γ. Καραϊσκάκη, η εταιρεία προσφέρει όλων των ειδών τα μαχαίρια, ενώ παρέχει τις υπηρεσίες της (ακόνισμα, χαράξεις με λείζερ, κ.λπ.) σε κάθε μέρος του πλανήτη.

Skalidakis family –three generations of knife manufacturers– knows all the secrets of the Cretan knife. At its workshop – showroom on Karaiskaki St., the company provides services (sharpening, restoration to the original form, laser engravings etc.) worldwide.

Eyemazing Optical Boutique VISION, STYLED

Τρία καταστήματα στα Χανιά, καθένα με τον δικό του χαρακτήρα, και μια κοινή αισθητική που ξεχωρίζει. Το Eyemazing συνδυάζει εμβληματικά brands, νέα statement labels και εξυπηρέτηση που θυμίζει προσωπικό styling session. Από το φρέσκο minimal chic spot στο Παλιό Λιμάνι, στην Καραολή Δημητρίου, μέχρι τα αγαπημένα καταστήματα στη Σφακίων και στη Σκαλίδη, εκεί όπου χτυπά η καρδιά της αγοράς, η εμπειρία Eyemazing είναι πάντα ανεβασμένη. Γυαλιά ηλίου και οράσεως που ξεφεύγουν από τα συνηθισμένα, σε ποικιλία που καλύπτει κάθε στιλ, από το διαχρονικό μέχρι το τολμηρό. Ο χώρος, η αισθητική, οι επιλογές, όλα εδώ λειτουργούν υπέρ του βλέμματος. Γιατί τα γυαλιά δεν είναι αξεσουάρ, είναι έκφραση.

With three standout locations in Chania –including a sleek new store by the old harbour and a curated space on Skalidi, right at the heart of the market– Eyemazing brings a fresh perspective to optical shopping. From iconic designer brands to bold emerging labels, the selection speaks to those with a sharp eye for style. Sunglasses and optical frames here are more than functional – they're fashion-forward statements. Clean design, expert service, and carefully chosen collections make Eyemazing the city's go-to for eyewear with attitude.

Καραολή & Δημητρίου 25, Παλιό Λιμάνι, Χανιά / 25 Karaoli & Dimitriou St., Old Port, Chania
Σκαλίδη 31, Χανιά / 31 Skalidi St., Chania
Σφακίων 27-29, Χανιά / 27-29 Sfakion St., Chania
+ 30 28210 57488, www.eyemazing.gr

Βλέμμα με Νόημα / Sharp Looks

Το Eyemazing Optical Boutique τραβάει τα βλέμματα στα Χανιά – κυριολεκτικά.

Τρία καταστήματα, το καθένα με δικό του χαρακτήρα και μια κοινή αποστολή:

γυαλιά που ξεχωρίζουν. Νέα άφιξη, το minimal chic κατάστημα στο Παλιό Λιμάνι. Μαζί με τα αγαπημένα spots σε Σκαλίδη και Σφακίων, φέρνουν νέο αέρα στο στυλ της πόλης. Εμβληματικά brands, statement επιλογές, και εξυπηρέτηση που θυμίζει προσωπικό styling. Εδώ, τα γυαλιά δεν είναι λεπτομέρεια, είναι η δήλωση.

Το Eyemazing Optical Boutique δεν ακολουθεί τάσεις. Τις επιλέγει.

Eyemazing Optical Boutique is turning heads in Chania – literally. Three stores, each with its own vibe, and one shared mission: eyewear that wows. The latest arrival? A sleek, minimal-chic boutique by the Old Harbour. Add the cult-fave spots on Skalidi and Sfakion, and you've got a trifecta of style. From designer classics to bold newcomers, plus service that feels like a personal styling session – this is where fashion meets clear vision.

1 Εργαστήριο παραδοσιακών προϊόντων Επὶ Γῆς / Traditional products workshop Epi Gis 2 Η Μιράντα Καρκάνη στο Visalo / Miranda Karkanis at Visalo

Γεύσεις όπως παλιά / Homey tastes

Στον Ξυλόφουρνο Αφές Δρανδάκη, τον παλιότερο των Χανίων, μπορεί να βρείτε ουρά, όμως αξίζει να περιμένετε. Το ψωμί εδώ, στο νούμερο 25 της Ελ. Βενιζέλου, ψήνεται σε έναν εντυπωσιακό ξυλόφουρνο, πάνω σε ξύλα ελιάς και πορτοκαλιάς, και έχει αληθινή, «ψωμένια» μυρωδιά, αφή και γεύση. Δοκιμάστε απίθανο ζυμωτό ψωμί από σίκαλη, καλαμπόκι ή κριθάρι, καθώς και καλαμποκένιο εφτάζυμο και κρίθινο παξιμάδι – όλα με αλεύρι από τους Μύλους Κρήτης. Στο εργαστήριο παραδοσιακών προϊόντων Επὶ Γῆς της Κλέλιας Δασκαλάκη, Αναπαύσεως 15, θα βρείτε σφακιανές πίτες, μαραθόπιτες,

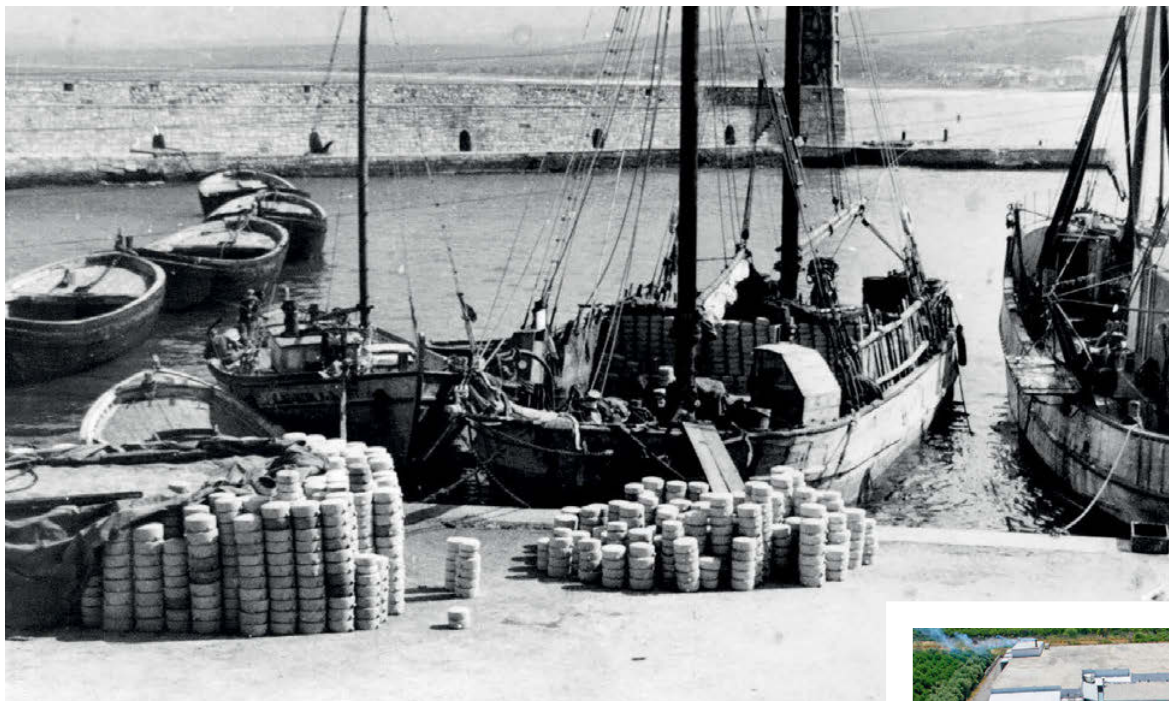
μπουρέκι, πίτσες με χειροποίητο ζυμαρί και, βέβαια, τα συγκλονιστικά ζυμαρικά της, όπως οι κυλοπίτες φυσικής αποξηράνσης με καταικίσιο γάλα.

In Xylofournos Afes Drandaki, the oldest bakery in Chania on El. Venizelou St., bread is baked in an impressive oven heated by olive and orange tree wood. Try the delicious hand-kneaded rye bread, cornbread, barley bread or the barley rusk – all prepared with Cretan Mills flour. In Clelia Daskalakis' traditional products workshop Epi Gis, on Anapafseos St., you will find delicious home-made pies, pizzas and other products skillfully made with pure ingredients plus her superb pasta, such as noodles with naturally dried goat's milk.

Χειροποίητοι θησαυροί / Handmade treasures

Ένα κτίριο χωρισμένο σε καφέ και εργαστήριο στο χωριό Ασκήφου «κρύβει» κάποια από τα κορυφαία χειροποίητα αντικείμενα κεραμικής στην Ελλάδα. Το Visalo, που σημαίνει κομμάτι από σπασμένο κεραμικό, άνοιξε από τη Μιράντα Καρκάνη το 2021 και έγινε σχεδόν αμέσως η αγαπημένη στάση της διαδρομής από και προς τα Σφακιά. Και, ναι, εδώ τα πάντα είναι χειροποίητα, από τα σερβίτσια μέχρι τις πίτες, τα τυριά, το μέλι και τα ψωμιά, ενώ προσφέρονται και διάφορα workshops, όπως κεραμικής, τεχνικών φυσικής βαφής, ραπτικής.

A cafe-cum-workshop in Askifou village of hides some of Greece's top handcrafted ceramic objects. Visalo –meaning "piece of broken ceramic"– was inaugurated by Miranda Karkanis in 2021 and became the connoisseurs' favourite pit stop on the route to and from Sfakia. And yes, everything here is handmade, from the ceramic tableware to the dairy products, honey, and bread. Visalo also offers various workshops such as ceramics, natural dyeing and sewing.

Μπαλαντίνος / Baladinos

FOOD SHOPPING SAVORY CHEESES

Από το ιστορικό χωριό Θέρισσο, η οικογένεια Μπαλαντίνου έχει δημιουργήσει από το 1928 ιστορία στον χώρο της τυροκομίας. Η τέταρτη γενιά της αντεπεξέρχεται στην ολοένα αυξανόμενη ζήτηση με ένα υπερσύγχρονο εργοστάσιο στο Βαρύπετρο Χανίων, όμως πάντα με απόλυτο σεβασμό στην παράδοση. Οι Κρητικοί αγαπούν ιδιαίτερα τα βραβευμένα τυριά και γιαούρτια Μπαλαντίνος (17 πανελλήνια βραβεία και 2 διεθνή) από 100% φρέσκο πρόβειο και γίδινο γάλα από επιλεγμένα ορεινά αγροκτήματα. Θα τα βρείτε στο κεντρικό κατάστημα των Χανίων, το οποίο λειτουργεί στο ίδιο σημείο από τη δεκαετία του '50.

Starting from the historic village Therissos, Baladinos family became famous in the cheese making sector since 1928. The family's fourth generation covers the constantly increasing demand from an ultramodern factory in Varypetro, Chania, always fully respecting the local tradition. Cretans adore

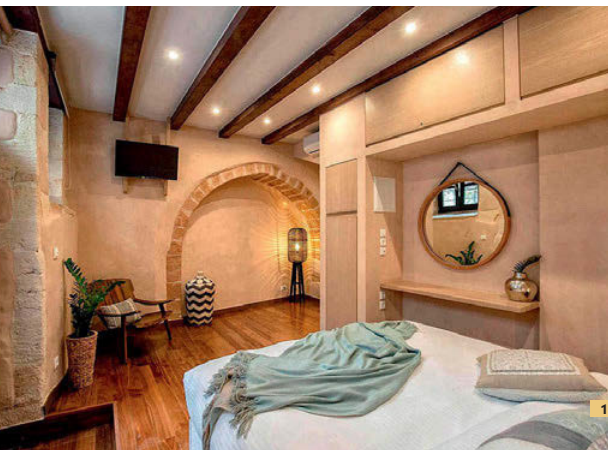
Baladinos family's award-winning cheeses and yoghurts (17 Panhellenic awards plus two international awards), which are made of 100% fresh lamb milk and goat milk procured from select mountain farms. Their products are offered from their main shop in Chania, which operates in this spot since the '50s.

Σκαλίδη 25, Χανιά / 25 Skalidi St., Chania
+30 28210 95517

Εργοστάσιο: Βαρύπετρο Κυδωνίας, Χανιά
/ Chania Factory: Varypetro Kydonias, Chania
+30 28210 32222
www.balantinos.gr

- 1 & 2 J&G Suites
3 La Mer Resort & Spa
4 JW Marriott Crete Resort & Spa

1

2

3

Νέες αφίξεις / Grand openings

Η επέλαση των μεγάλων ξενοδοχειακών brands στα Χανιά συνεχίζεται με τελευταίες αφίξεις το JW Marriott Crete Resort & Spa, σε μια παραθαλάσσια έκταση 400 στρεμμάτων στο Μαράθι, και το La Mer Resort & Spa, στα Δράμια της Γεωργιούπολης, που αποτελεί τη δεύτερη συνεργασία της IHG με τον Όμιλο Γελασάκη. Σημειώστε ότι για το 2026 έχουν αναγγελθεί τα openings του Hilton Garden Inn Chania City, επί της Κυδωνίας, και του Ikos Kissamos, του πρώτου Ikos resort στην Κρήτη.

The advent of major hotel brands in Chania shows no signs of slowing down. Recent highlights include the JW Marriott Crete Resort & Spa, set across 400 seaside acres in Marathi, and La Mer Resort & Spa in Georgioupolis – marking IHG's second collaboration with the Gelasakis Group. Looking ahead to 2026: Hilton Garden Inn Chania City on Kydonias Street and Crete's first-ever Ikos resort, in Kissamos.

Hotel living

Η ΝΕΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ

Η κρητική φιλοξενία στα καλύτερά της. / Crete's warm embrace.

Boutique luxury

Τίποτα δεν αποπνέει περισσότερο την ιστορική αύρα της Παλιάς Πόλης όσο τα ενετικά κτίρια που αναπαλαιώνονται υποδειγματικά για να φιλοξενήσουν κομψά, πολυτελή boutique hotels. Μια τέτοια περίπτωση είναι και το J&G Suites στη Σπλάντζια, με τις σούιτες του να στεγάζονται σε ένα κτίριο του 15ου, αιώνα που αργότερα, στην Οθωμανική εποχή, απέκτησε την τυπική τουρκική πρόσοψη από ξύλο.

Nothing captures the historic charm of Chania's Old Town quite like its Venetian buildings – lovingly restored into elegant boutique hotels. J&G Suites in Splantzia is a notable example: set in a 15th-century building, later adorned with the trademark wooden façade during the Ottoman era. History wrapped in sophistication.

4

Paradisio BABY & KINDER HOTEL

Υπάρχει ένα μέρος στο οποίο μικροί και μεγάλοι περνάνε εκπληκτικά. Το «πρώτο ξενοδοχείο για παιδιά στην Ελλάδα» προσφέρεται για ξέγνοιαστες οικογενειακές διακοπές μέσα στη φύση, με δραστηριότητες που χαρίζουν απλόχερα χαρά και συγκινήσεις. Με 7 πλήρως ανακαινισμένα, πολυτελή διαμερίσματα με παιδικά θεματικά δωμάτια, όπως το δωμάτιο-δάσος, το Paradisio απλώνεται σε 14.000 τ.μ. παραδεισένιας γης, όπου τα παιδιά διασκεδάζουν κάθε στιγμή και οι μεγάλοι ξεχνούν τα άγχη τους. Στον παιδότοπο γίνονται τα πιο συναρπαστικά παιχνίδια, οι πισίνες χαρίζουν δροσερές βουτιές, ενώ στο pool bar στήνονται απολαυστικά bbq πάρτι. Κάθε πρωί το ψυγείο σας ανανεώνεται με φρέσκες τοπικές λιχουδιές για το πρωινό και τα σνακ σας, αλλά, αν το θελήσετε, μπορείτε να μαζέψετε τα δικά σας αυγά, φρούτα και λαχανικά και να ταΐσετε τα ζώα της φάρμας μαζί με τα παιδιά σας.

There is a place where people of all ages can have a blast. "Greece's premier kids' hotel" offers carefree family holidays, amidst nature, with funpacked activities. Boasting 7 fully renovated luxury apartments with children-themed rooms, including a forest, Paradisio spreads over 14,000 sq.m. of heavenly landscape, where children can enjoy themselves while adults forget all their troubles. All sorts of exciting games take place in the playground, the swimming pools are ideal for cool dives, and the pool bar hosts unforgettable bbq parties. Every morning your fridge is restocked with seasonal, local delicacies for breakfast and snacks, but should you wish, you may pick your own eggs, fruit and vegetables from the garden - but also feed the farm animals with your children.

Σταυρός, Ακρωτήρι / Stavros, Akrotiri
+30 28210 39737, 6982 862565, 6945 455577
www.paradisio-baby-kinder-hotel.gr

Ο Julien Grivel με τη σύντροφο της ζωής του, Christiane / Julien Grivel with Christiane, his life partner

JULIEN GRIVEL: A WONDERFUL MAN

Julien ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ Grivel

«Σ' αυτόν τον κόσμο που ολοένα στενεύει», όπως λέει και ο Σεφέρης, «πρέπει να αναζητήσουμε τον Άνθρωπο όπου κι αν βρίσκεται». Αυτή η φράση ακούγεται λίγο πριν από το φινάλε του ντοκιμαντέρ «Σμιλεμένες ψυχές», του Σταύρου Ψυλλάκη. Η ταινία είναι αφιερωμένη στον Julien Grivel. / “In this shrinking world”, Seferis says, “we must seek People wherever they are”. This phrase is heard at the end of Stavros Psyllakis’ documentary “Sculpted Souls”, dedicated to Julien Grivel.

ΚΑΛΛΙΑ ΚΑΣΤΑΝΗ / KALIA KASTANI

Tον Julien Grivel δεν τον ξέρουν πολλοί. Είναι ένας συνηθισμένος άνθρωπος. Ένας απλός Ελβετός οδοντίατρος, ο οποίος ωστόσο έκανε κάτι διόλου απλό ή συνηθισμένο: επί 26 χρόνια (από το 1972 ως το 1998) ερχόταν δύο φορές τον χρόνο στην Ελλάδα και φρόντιζε δωρεάν τα δόντια των χανσενικών (λεπρών) στο Νοσοκομείο Λοιμωδών Νόσων «Η Αγία Βαρβάρα», στο Αιγάλεω Αττικής. Το ιστορικό πλαίσιο είναι απαραίτητο: τον Οκτώβριο του 1972, όταν ο Julien ξεκίνησε τις θεραπείες στο Λοιμωδών, ήταν ήδη διαθέσιμα ευρέως τα φάρμακα για τη θεραπεία της νόσου του Χάνσεν. Η Σπιναλόγκα, ως τόπος εγκλεισμού και απομόνωσης των χανσενικών, είχε κλείσει προ πολλού, όμως πολλοί από τους ασθενείς του στην «Αγία Βαρβάρα» προέρχονταν από εκεί. Ένας από αυτούς ήταν ο Επαμεινώνδας Ρεμουντάκης – γνωστή, ηρωική μορφή της Σπιναλόγκας. Το 1972 γυρίζεται το εμβληματικό ντοκιμαντέρ «Η τάξη», από τον σκηνοθέτη Jean Daniel Pollet σε συνεργασία με τον Γαλλοελβετό αρχιτέκτονα Maurice Born – έναν πολύ σημαντικό ερευνητή, που είχε ασχοληθεί εκτενώς με τους χώρους εγκλεισμού. Κάποιες σκηνές του γυρίζονται μέσα στην «Αγία Βαρβάρα». Εκεί

JULIEN GRIVEL IS AN ORDINARY MAN, relatively unknown, a plain Swiss dentist, who did something unusual: for 26 years (1972 to 1998), Grivel came to Greece twice a year and took care of lepers’ teeth at the Infectious Diseases Hospital “Agia Varvara”, in Egaleo, Attica, free of charge.

When Julien began treatments at this hospital in October 1972, drugs for Hansen’s disease therapy were widely available. Spinalonga had been closed as a place of lepers’ confinement, but many of his patients in “Agia Varvara” came from it, like Epaminondas Remountakis – a well-known, heroic figure of Spinalonga.

In 1972, the symbolic documentary “L’Ordre” was shot by director Jean-Daniel Pollet, in collaboration with French-Swiss architect Maurice Born – an important researcher who had extensively studied places of confinement. Some scenes were filmed in “Agia Varvara”. There, Pollet and Born meet Epaminondas Remountakis, who is now blind. Jokingly Remountakis asks Born if he knows a doctor in Switzerland to fix his teeth. Maurice contacts Grivel in Geneva – Julien was only 29 years old then, at the beginning of his career;

1 Ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ «Σμιλεμένες ψυχές» Σταύρος Ψυλλάκης στην παγκόσμια πρεμιέρα του στο Ολύμπιον / Stavros Psyllakis, director of the “Sculpted Souls” documentary, at its universal premiere in Olympion 2 Μαρίνα Φουντουλάκη, Σταύρος Ψυλλάκης, Julien Grivel, Ουρανία Ξυλούρη στην αθηναϊκή πρεμιέρα στον Δανάο / Marina Fountoulaki, Stavros Psyllakis, Julien Grivel, Ourania Xylouri at the Athens premiere in “Danaos” 3 Επαμεινώνδας Ρεμουντάκης, από φιλμ αρχείου / Epaminondas Remountakis in a film from the archives

ο Pollet και ο Born συναντούν τον Επαμεινώνδα Ρεμουντάκη, ο οποίος είναι πια τυφλός. Απευθυνόμενος στον Born, μεταξύ αστείου και σοβαρού, τον ρωτά αν υπάρχει κάποιος γνωστός του γιατρός στην Ελβετία για να του φτιάξει τα δόντια. Ο Maurice επικοινωνεί με τον Grivel στη Γενεύη – ο Julien είναι μόλις 29 ετών τότε, ένας νεαρός οδοντίατρος στην αρχή της καριέρας του. Του κάνει την περίφημη ερώτηση: «Έρχεσαι στην Ελλάδα να φτιάξεις τα δόντια ενός λεπρού;». Η απάντηση, παραδόξως, είναι θετική. Από τότε και για τα επόμενα 26 χρόνια ο Julien Grivel θα ταξίδευε στην Αθήνα δύο φορές τον χρόνο, την περίοδο των διακοπών του, συχνά συνοδευόμενος από τη γυναίκα του, την αφοσιωμένη, χαμογελαστή Christiane του. Θα έμενε στο ίδιο ξενοδοχείο στην Ομόνοια. Και κάθε πρωί θα έπαιρνε το ίδιο λεωφορείο, το 839 για το Αιγάλεω, που θα τον οδηγούσε λίγα μέτρα από την πόρτα του Λοιμωδών. Στο σκοτεινό Οδοντιατρείο, με τις σύντομες «οδηγίες» στα ελληνικά – απαραίτητες για την επικοινωνία με τους ασθενείς– κολλημένες σε περίοπτη θέση: «Ανοίξτε το στόμα σας». «Φτύστε στη λεκάνη». «Θα σας κάνω ένα σφράγισμα». Στην αρχή έτρεχε από τον ασθενή στο «σκονάκι» που ήταν στον τοίχο. Μετά, η ανάγκη του να μιλήσει τη γλώσσα έγινε επιτακτική. Πίσω στη Γενεύη βρήκε ένα ελληνικό σχολείο και ξεκίνησε μαθήματα.

«Η σχέση μου με αυτήν τη χώρα είναι πλούσια, βαθιά, διανοητική» θα έγραφε αργότερα στα ημερολόγιά του. «Υιοθετώντας τη γλώσσα των Ελλήνων, υιοθέτησα ασυνείδητα και τη σκέψη τους. Δεν είναι η έμπνευση που με καθοδηγεί σε σ' αυτό το έργο, αλλά μια εσωτερική κατάδυση σε μια χώρα που συνεχίζει να μου δίνει το “ωραίο ταξίδι”. Γιατί η Ελλάδα είναι η δική μου Ιθάκη...».

«Σμιλεμένες ψυχές»

Ο Σταύρος Ψυλλάκης, ένας από τους σημαντικότερους εν ενεργεία Έλληνες σκηνοθέτες ταινιών τεκμηρίωσης, γνώρισε τον Grivel το 2022. Τυχαία. Είχε προηγηθεί η «γνωριμία» με το βιβλίο του Ελβετού οδοντίατρου «Ελλάδα, η δική μου Ιθάκη», που είχε κυκλοφορήσει λίγους μήνες νωρίτερα από την Περιφέρεια Κρήτης. «Αυτό το βιβλίο», λέει ο Ψυλλάκης, «μου το δώρισε η Μαρίνα Φουντουλάκη, ψυχή της βιβλιοθήκης Φουντουλάκη και ανιψιά του Μανώλη Φουντουλάκη, ο οποίος είχε νοσηλευτεί ως χανσενικός στην “Αγία Βαρβάρα”. Το πήρα, το ξεφύλλισα, ύστερα –δυστυχώς– ξεχάστηκε ανάμεσα σε τόσες υποχρεώσεις. Λίγους μήνες αργότερα έτυχε ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας να τιμά τον Ελβετό οδοντίατρο για τη δράση του. Ο Grivel θα έδινε το “παρών”. Και η Μαρίνα επέμενε να πάω...».

«Από την αρχή που γνωριστήκαμε με τράβηξε η σεμνότητα, η απλότητά του. Μιλήσαμε ελληνι-

he asks him if he can fix the teeth of a leper in Greece. Surprisingly, Grivel agrees. Since then, for the next 26 years, Julien travelled to Athens twice a year, during his vacations, often accompanied by his wife, his devoted, smiling Christiane. He stayed in the same hotel in Omonia and, every morning, he rode the same bus to Egaleo, and “Agia Varvara”. He worked in the dusty Dental Clinic, with brief “instructions” in Greek – to communicate with his patients – posted in a conspicuous place. Soon, his need to speak Greek became imperative. In Geneva, he found a Greek school and took Greek language lessons.

“My relationship with this country is rich, deep, intellectual”, he wrote in his diaries. “By adopting the language of the Greeks, I unconsciously adopted their thought. It is not inspiration that led me to this task, but an inner dive into a country which continues to offer me a ‘beautiful journey’. Because Greece is my own Ithaca...”.

“Sculpted souls”

Stavros Psyllakis, an important Greek documentary film director, accidentally met Julien in 2022. He had already read Grivel’s book “Greece, my own Ithaca”, which had been published a few months earlier, by the Region of Crete.

“As soon as we met, I was attracted by his

ΣΜΙΛΕΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΥ ΨΥΛΛΑΚΗ

Η αφίσα της ταινίας / The film's poster

**Στην πρεμιέρα, όταν
τελειώσε η προβολή,
το κοινό χειροκροτούσε
όρθιο για πέντε λεπτά.
The premiere screening
ended with a five-minute
standing ovation**

κά, εξ αρχής. Και ήταν ευχής έργο που ο Julien τα μιλάει τόσο καλά – αν αυτή η ταινία έπρεπε να γυριστεί σε άλλη γλώσσα, δεν θα την έκανα ποτέ». Το επόμενο πρωί συναντήθηκαν στην τάρτα του ξενοδοχείου Dorian Inn στην Ομόνοια – το ίδιο μέρος όπου μένει ο Grivel όλα τα χρόνια που έρχεται στην Αθήνα. Ένας από τους ορόφους του έχει πια το όνομά του.

«Ο Julien δεν δυσκολεύτηκε να πει το “ναι” στην πρότασή μου για το ντοκιμαντέρ – νομίζω πως αυτό που τον έπεισε, κατά κύριο λόγο, ήταν ότι του είπα: “Δεν θέλω να κάνουμε μια ταινία για το τι έκανες, αλλά για το ποιος είσαι”». Τα γυρίσματα έγιναν τον επόμενο χρόνο, τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, οπότε ο Grivel και η γυναίκα του θα επέστρεφαν στην Κρήτη για διακοπές. Στο ενδιάμεσο, ξεκίνησε ένας αγώνας γραφειοκρατίας για να δοθούν άδειες, εγκρίσεις, να βρεθούν

τα συνεργεία, οι παραγωγοί, τα χρήματα. Ο Σταύρος Ψυλλάκης είναι κατηγορηματικός σε ένα πράγμα: «Ακόμα και αν όλοι έλεγαν “όχι” η ταινία θα γινόταν...». Τα γυρίσματα στην Άνω Ελούντα, στα χωριά των ασθενών που φρόντισε ο Julien, στην παραλία του Σταυρού, στα Χανιά, στον τάφο των Ρεμουντάκηδων, στο Απίδι, στην Ομόνοια, στο αθηναϊκό κέντρο, στην Αγία Βαρβάρα, στο παλιό Νοσοκομείο Λοιμωδών διήρκεσαν δύο εβδομάδες. Το βιβλίο του Grivel προσέφερε έναν άτυπο «μπούσουλα». Σημαντική –και παραπληρωματική του Grivel– η «παρουσία» στην ταινία του χανσενικού μπαρμπα-Μανώλη Φουντουλάκη, μέσω αρχειακού υλικού που του παραχώρησαν γενναιόδωρα οι σκηνοθέτες Θεodorής Παπαδουλάκης και Σίλας Μιχαλάκας, οι οποίοι τον είχαν τραβήξει λίγο πριν πεθάνει. Ο μπαρμπα-Μανώλης και ο Julien συνδέονταν με φιλία πολλών χρόνων.

«Οι ασθενείς των οποίων έφτιαξα τα δόντια», σημειώνει στο βιβλίο του ο Grivel, «ήταν η αρχή του τεράστιου δικτύου φιλικών σχέσεων που έχω χτίσει στην Ελλάδα. Κάπ σαν τον “μίπο της Αριάδνης” που με οδήγησε βαθιά στο πνεύμα, τη σκέψη και τους ανθρώπους αυτής της θαυμαστής χώρας. Ο πρώτος υπεύθυνος αυτής της υπέροχης αποκάλυψης για μένα ήταν ο Μανώλης Φουντουλάκης, ο μπαρμπα-Μανώλης. Τον συνάντησα πρώτη φορά στο νοσοκομείο το 1973, ενώ νοσηλευόταν για υποτρο-

modesty, his simplicity. We spoke in Greek, and it was a blessing that Julien speaks it so well – I could never make this film in another language”.

“Julien quickly said ‘yes’ to my proposal about the documentary. I think I convinced him when I told him ‘I don’t want to make a film about what you did, but about who you are’”.

The documentary was shot in September and October of the following year, when Grivel and his wife returned to Crete for vacation. Earlier, a bureaucratic struggle began in order to obtain permits, approvals, find crews, producers, funding. Stavros Psyllakis insists: “Even if all said ‘no’, the film would be shot...”. The filmmaking in Ano Elounda, in the villages of Julien’s patients, Stavros beach, Chania, Remountakis’ family grave, Apidi, Omonia, the center of Athens, Agia Varvara, the old Infectious Diseases Hospital lasted two weeks. Grivel’s book provided an informal “compass”. The “presence” of leper Manolis Fountoulakis in the film, through archival material generously provided by directors Thodoris Papadoulakis and Silas Michalakas who had filmed him just before his death, was significant. Manolis and Julien had been friends for many years.

“The patients whose teeth I fixed –Grivel

1

2

3

πή της νόσου». Εκεί, στο μικρό κελί του, ο παραμορφωμένος, πρώην πια χανσενικός ασθενής θα εκμυστηρευόταν στον Ελβετό οδοντίατρο: «Ξέρεις, φίλε, από τις δοκιμασίες αυτές βγαίνει όμορφα σμιλεμένη η ψυχή του ανθρώπου...». Αυτή η φράση «γέννησε» τον τίτλο «Σμιλεμένες ψυχές» για την ταινία του Ψυλλάκη, η οποία συμμετείχε στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα του 27ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης τον περασμένο Μάρτιο. Στην πρεμιέρα, όταν τελείωσε η προβολή, το κοινό χειροκροτούσε όρθιο για πέντε λεπτά. Ο Grivel ήταν παρών. Για πρώτη φορά ένας άνθρωπος «υπεύθυνος» για τόσα χαμόγελα γέμισε μια ολόκληρη αίθουσα με εκατοντάδες βουρκωμένα μάτια...

Ο Julien Grivel με δικά του λόγια

Στο ντοκιμαντέρ του, ο Σταύρος Ψυλλάκης δεν δίνει –σκόπημα– σχεδόν κανένα στοιχείο ταυτότητας για τον Julien Grivel – πού γεννήθηκε, πώς μεγάλωσε κ.λπ. «Ο,τι χρειάζεται να μάθετε για τον Julien», δηλώνει, «σας το λέει ο ίδιος κοιτώντας τον φακό, με έξι λέξεις: “Προτιμώ να είμαι, παρά να έχω”».

Ύστερα από μια σύντομη γραπτή επικοινωνία μας μέσω e-mails, ο Julien Grivel συμπλήρωσε τα κενά – με ωραία «στρογγυλά» ελληνικά και το δικό του, ιδιότυπο, τρυφερό χιούμορ.

«Γεννήθηκα στη Γενεύη, όπου μεγάλωσα και σπούδασα μέχρι που αποφοίτησα ως οδοντίατρος. Ο πατέρας μου ήταν πολιτικός μηχανικός και η μητέρα μου δασκάλα. Ημασταν τέσσερα αδέρφια. Μια μέση οικονομική κατάσταση. Δεν ονειρεύτηκα τη ζωή μου ούτε έκανα σχέ-

4

1 Ο Julien και η Christiane Grivel με τον Μανώλη Χαρούλη στο εργαστήριό του στα Λακωνία Λασιθίου / Julien and Christiane Grivel with Manolis Charoulis in his workshop at Laconia, Lassithi 2 Ατενίζοντας τη Σπιναλόγκα / Gazing towards Spinalonga 3 Στον τάφο του Μανώλη Φουντουλάκη, στην Άνω Ελούντα / At Manolis Fountoulakis' grave, in Ano Elounda

διο καριέρας. Είχα μόνο τη φιλοδοξία να γίνω καλός οδοντίατρος. Σχετικά με την πίστη μου, που με ρωτάτε, θα έλεγα πως αρκετά γρήγορα πέρασα μια “νύχτα” πνευματική. Όμως στη γενιά μας μάθαμε ότι υπήρχε ο άλλος. Και ότι ο “σεβασμός” ήταν η λέξη-κλειδί. Ήξερα από τον πατέρα μου ότι η Ελλάδα είναι το πνεύμα της Ευρώπης και η κοίτιδα του πολιτισμού μας. Έμαθα στο σχολείο λίγη μυθολογία. Είχα ξαναέρθει στη Σαντορίνη το 1971. Έτσι, όταν ένας φίλος μου πρότεινε να έρθω στην Αθήνα να περιποιηθώ τα δόντια ενός χανσενικού, άκουσα μέσα μου δύο φωνές. Η μια μου έλεγε: “Αντε, πήγαινε, αξίζει”. Η άλλη μου έλεγε: “Εξασφάλισε το μέλλον σου!”. Αυθόρμητα, πήρα το ρίσκο να μην είμαι προσεκτικός. Αυτό παρέχει

5

μεγάλη ελευθερία σκέψης και δράσης. Πήγα λοιπόν στην Αθήνα. Φυσικά, ήξερα ότι θα βρισκόμουν σης αβεβαιότητες ενός άγνωστου κόσμου και θα συναντούσα πολύπλοκες καταστάσεις με τη γλώσσα, τη συγκίνηση και τα περιστατικά με τα δόντια των ασθενών. Αλλά ήμουν σε αρμονία με τον εαυτό μου. Και αυτό ήταν το σημαντικότερο.

Την πρώτη φορά που ήρθα στην “Αγία Βαρβάρα”, το 1972, συνάντησα τον Επαμεινώνδα Ρεμουντάκη. Ο Maurice Borel, που μιλούσε ελληνικά και γνώριζε τον Ρεμουντάκη, με συνόδευε. Αυτή η συνάντηση ήταν πολύ εντυπωσιακή επειδή τον είχε σημαδέψει έντονα η ασθένεια, όμως ο Ρεμουντάκης εξακολουθούσε να διατηρεί ένα αγέρωχο παράστημα. Τι ενέργεια

4 Η Christiane, νεαρή νοσοκόμα, συνόδευε πάντα τον Julien στην Ελλάδα / Christiane always accompanied Julien in Greece as a young nurse 5 Ο Julien, νεαρός οδοντίατρος στην «Αγία Βαρβάρα» / Julien at work in Agia Varvara 6 Με μια από τις 400 ασθενείς του / Julien with one of his 400 patients 7 Victoria Hislop, Μανώλης Φουντουλάκης και ένα φιλικό ζευγάρι στο σπίτι του στην Άνω Ελούντα / Victoria Hislop, Manolis Fountoulakis and a friendly couple at his home in Ano Elounda 8 Julien και Christiane σε αθηναϊκή έξοδο / Julien and Christiane on an Athenian outing

έβγαине από αυτόν τον στιγματισμένο άνθρωπο! Η συμπεριφορά του εντυπωσίαζε το περιβάλλον του. Έδειχνε την εσωτερική του ομορφιά. Αρχικά, το σχέδιό μου ήταν μικρό, όμως μου άρεσε αυτή η αποστολή και ζήτησα την άδεια από τον υπουργό Σπύρο Δοξιάδη να συνεχίσω τη δουλειά μου σε αυτό το ίδρυμα. Μου την έδωσε. Στην αρχή δεν ήξερα ούτε τα κολλυβογράμματα στα ελληνικά. Αφού μου έδωσε την άδεια ο υπουργός, ξεκίνησα τη εκμάθηση της δύσκολης αλλά και τόσο ωραίας ελληνικής γλώσσας. Διάβασα το βιβλίο “Λωξάντρα” της Μαρίας Ιορδανίδου, αυτό του Ιωάννη Κονδυλάκη “Όταν ήμουν δάσκαλος”, τα ποιήματα του Καβάφη. Δεν ήταν όμως μόνο η λογοτεχνία που προκάλεσε μια εσωτερική κατάδυση στην Ελλάδα. Ήταν οι συναντήσεις με τους Έλληνες και ιδίως με τους ασθενείς που μου έδειξαν την ουσία της ζωής. Όταν ήρθα στην “Αγία Βαρβάρα”, είχε 400-500 ασθενείς. Ήταν

notes in his book– constituted the beginning of my vast network of friends in Greece, which led me deeply into the spirit, thoughts and people of this wonderful country. The first person who revealed it to me was Manolis Fountoulakis. Initially, I met him in the hospital in 1973 where he was being treated due to the disease’s relapse”. There, in his small cell, the deformed, former leper confided in the Swiss dentist: “My friend, the human soul emerges from such ordeals beautifully sculpted...”. This phrase “gave birth” to “Sculpted Souls”, the title of the documentary which participated in the International Competition Section of the 27th Thessaloniki International Film Festival, last March. At the premiere, when the screening ended, the audience stood and applauded for five minutes. Grivel was present and, for the first time, he filled an entire hall with hundreds of teary eyes...

Julien Grivel in his own words

In his documentary, Psyllakis deliberately gives almost no “frame of reference” to Julien Grivel. “Julien –he says– reveals himself in six words: ‘I prefer to be, rather than have’”. After a brief communication by e-mails, Julien filled in the blanks – in nice Greek, and his own unique, tender humor. “I was born and grew up in Geneva where I graduated as a dentist. My father was a civil engineer and my mother a teacher. We were four siblings. I just wanted to become a good

dentist. Regarding my faith, I would say that I went through a spiritual ‘night’ quite quickly. But our generation learned that other people existed. And ‘respect’ was the key word. I knew from my father that Greece is Europe’s spirit and the cradle of our civilization. I learned a little mythology at school and I visited Santorini in 1971. So, when a friend suggested that I come to Athens to treat the teeth of leper, instinctively, I took the risk of not being careful. This provides great freedom of thought and action. I went to Athens knowing that I would plunge in the uncertainties of an unknown world and I would encounter complicated situations with the language, emotion and incidents concerning my patients’ teeth. But I was in harmony with myself. And that was the most important thing. The first time I came to Agia Varvara, in 1972, I met Epaminondas Remountakis. Maurice Born, who spoke Greek and knew Remountakis, accompanied me. This meeting was remarkable because Remountakis had been deeply marked by the disease, but he maintained a proud stature and an impressive behavior which revealed his inner beauty. Initially, my plan was modest, but I liked this mission and I asked Minister Spyros Doxiadis for permission to continue my work in this institution. He agreed. I didn’t know even the Greek alphabet, but I began to learn the difficult but so beautiful Greek language. I read books and poems. But my inner dive into Greece resulted from meetings with Greeks and especially with patients who

Jean Daniel Pollet, Επαμεινώνδας Ρεμουντάκης, Maurice Born (καθιστοί), Μαριάνα Γαβριήλ, Τασία Ρεμουντάκη (όρθιες) – φωτογραφία στην «Αγία Βαρβάρα», 1973
/ Jean Daniel Pollet, Epaminondas Remountakis, Maurice Born (seated), Marianna Gavriil, Tasia Remountaki (standing) – photo in "Agia Varvara", 1973

INFO

Η ταινία «Σμιλεμένες ψυχές», που αποτελεί μια παραγωγή της Πολιτιστικής Εταιρείας Κρήτης με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης, με συμπαραγωγούς την CosmoteTV και την Oh My Dog Productions, έχει ήδη αποσπάσει τρία βραβεία: το βραβείο της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου FIPRESCI για Ελληνικό Ντοκιμαντέρ Μεγάλου Μήκους, το βραβείο της Επιτροπής Νεότητας και το βραβείο της EPT.

/ The film "Sculpted Souls", a production of the Cultural Society of Crete, supported by the Region of Crete, with co-producers CosmoteTV and Oh my dog Productions, has already won 3 awards: the International Critics' Prize for Greek Feature Documentary FIPRESCI, the Youth Committee Prize and the ERT (Greek National Television) Prize.

Θερινές προβολές στην Κρήτη, όλες με αγγλικούς υπότιτλους

/ Summer screenings in Crete (with English subtitles)
03/08 Δημοτ. Κιν/φος Χανίων Κήπος / Municipal open-air cinema "Kipos", Chania
04 & 05/08 Δημοτ. Κιν/φος Ηρακλείου Βηθλεέμ
/ Municipal open-air cinema "Bethlehem", Heraklion
08/08 Πλατεία Άνω Ελούντας
/ Ano Elounda Square

πολύ εντυπωσιακό να συναντήσω αυτή την άτυχη κοινότητα. Αλλά αντί να μείνω παγωμένος από συγκίνηση, έλεγα στον εαυτό μου ότι ήμουν εδώ για να τους προσφέρω μασητική λειτουργία και κοινωνικό διαβατήριο. Μου έδειχναν την ευγνωμοσύνη τους με ένα χαμόγελο. Είχα πολύ καλές σχέσεις με όλους τους ασθενείς. Διατηρώ ακόμα και σήμερα θερμές επαφές με κάποιες οικογένειες.

Ρωτάτε τι ήταν αυτό που με έκανε να επιστρέψω στην Αθήνα επί 26 χρόνια και να περνώ τις διακοπές μου σε ένα νοσοκομείο. Θα σας πω μόνο πως είμαι γενικά πιστός στις δεσμεύσεις μου. Σε αυτή την αποστολή ανέλαβα νοερά μια δέσμευση. Στην Κρήτη πρωτοπήγα το 1981 – πήγα στην Ελούντα, την πατρίδα του Μανώλη Φουντουλάκη. Ο καιρός ήταν πολύ άσχημος αλλά η φιλοξενία ήταν υπέροχη. Αργότερα, όταν τελείωσα την αποστολή μου στην "Αγία Βαρβάρα", το 1998, πήγαμε με την Christiane σε πολλά νησιά και σε όλη την ασύγκριτη Ελλάδα. Σήμερα ζούμε ανάμεσα στη Γενεύη και τις Άλπεις. Τώρα γράφω ένα θεατρικό στα γαλλικά και θα το μεταφράσω στα ελληνικά με τη βοήθεια μιας φίλης. Ερχόμαστε τρεις φορές τον χρόνο στην Ελλάδα, το λιγότερο. Μας έχει αιχμαλωτίσει. Νιώθω πραγματικός φιλέλληνας. Με τα χρόνια, με αυτό το πολύχρονο και αποκαλυπτικό ταξίδι μισού αιώνα –χάρη ιδίως στη συμπεριφορά των ασθενών μπροστά στις δοκιμασίες τους, χάρη στην ανθεκτικότητά τους– ξεκίνησα να βλέπω τον κόσμο και τη ζωή διαφορετικά. Με διάπλατα μάτια».

showed me the essence of life.

When I came to Agia Varvara in 1972, it accommodated 400-500 patients. Meeting this unfortunate community was impressive, but I knew that I had come to offer them a chewing function and a social passport. They showed me their gratitude with a smile. I had excellent relations with all the patients and I still maintain warm contacts with some families today.

What made me return to Athens for 26 years and spend my holidays in a hospital? Well, I am generally dependable regarding my commitments and, in this case, I mentally undertook a commitment.

I first went to Crete in 1981 – to Elounda, Manolis Fountoulakis' hometown. The weather was bad but the hospitality was excellent. Later, in 1998, when my mission in Agia Varvara ended, Christiane and I visited many islands and the entire unique Greece.

Today we live between Geneva and the Alps. Currently I am writing a play in French which I will translate into Greek assisted by a friend. We come to Greece at least three times a year. It has captivated us. I feel like a true philhellene. As time passes, due to this long and revealing journey of half a century – especially thanks to the behavior of the patients regarding their problems, and their resilience - I began to see the world and life differently. With wide open eyes".

Together we create memories

- ANCONA - CORFU - IGOUMENITSA - PATRAS
- BARI - CORFU - IGOUMENITSA - PATRAS
- VENICE - CORFU - IGOUMENITSA - PATRAS

**20%
DISCOUNT**

- Family & Friends
- Air Seat
- Economy
- Youth
- Senior

**30%
DISCOUNT**

on tickets for Silver
& Gold members!

Above offers are valid in the Adriatic Sea routes.
Please visit superfast.com for special terms & conditions.

FOR INFORMATION & BOOKINGS:

Visit **superfast.com**, call us at +30 210 89 19 800, contact your travel agent

or explore the new **seamore** app

 SUPERFAST FERRIES
Member of Attica Group

PLANET

SAVING THE BABY TURTLES

Σώζονται τα χελωνάκια

Το «σώστε την *Caretta caretta*» είναι ένα σύνθημα τόσο παλιό που ακούγεται σχεδόν σαν αστείο. Αλλά δεν είναι. Οι θαλάσσιες χελώνες είναι ένα υπέροχο μυστήριο της εξέλιξης των ειδών και ένα θαύμα επιβίωσης. Ένα θαύμα «ηλικίας» 100 εκατομμυρίων χρόνων. / “Save the *Caretta caretta* turtle” is such an old slogan that almost sounds like a joke; but it isn’t. Sea turtles constitute a marvelous mystery of the species evolution and a miracle of survival. A miracle “aged” 100 million years.

ΚΑΛΛΙΑ ΚΑΣΤΑΝΗ / KALLIA KASTANI

Η πρώτη μεγάλη παρεξήγηση σχετικά με τις θαλάσσιες χελώνες είναι ότι είναι αμφίβια. Στην πραγματικότητα είναι ερπετά που ζουν στη θάλασσα. Συνυπήρχαν με τους δεινόσαυρους μέχρι την εξαφάνισή τους πριν από 65 εκατομμύρια χρόνια. Άγνωστο πώς, εκείνες κατάφεραν να προσαρμοστούν στις κοσμογονικές αλλαγές στη Γη και να επιβιώσουν. Bottom line, αυτοί οι ακατάβλητοι αρχαίοι θαλασσοπόροι διασχίζουν τα νερά του πλανήτη πάνω από 100 εκατομμύρια χρόνια!

Μερικά ακόμα θαυμαστά data σχετικά με το είδος: Διαθέτουν αναπνευστικό σύστημα με πνεύμονες. Έχουν μακρύ κύκλο ζωής, μπορούν να ζήσουν ακόμα και πάνω από 100 χρόνια. Ζευγαρώνουν στη θάλασσα, όμως –μόνο– οι θηλυκές επιστρέφουν κάθε δυο-τρία χρόνια στην ακτή (στις ίδιες παραλίες όπου γεννήθηκαν!) για να σκάψουν φωλιές και να γεννήσουν τα αυγά τους. Σε κάθε αναπαραγωγική περίοδο μια χελώνα φτιάχνει δυο-τρεις φωλιές και σε κάθε φωλιά αποθέτει έως 110 αυγά. Η επώαση διαρκεί περίπου 55-60 μέρες και το φύλο των νεοσσών εξαρτάται από τη θερμοκρασία μέσα στη φωλιά – οι υψηλότερες θερμοκρασίες εκκολάπτουν θηλυκά μωρά και οι χαμηλότερες αρσενικά. Βγαίνοντας από τα αυγά, οι νεοσσοί αγωνίζονται για να αναρριχηθούν στην επιφάνεια. Αν το καταφέρουν κατά τη διάρκεια της ημέρας, σταματούν λόγω της ζέστης. Περιμένουν έως ότου η άμμος δροσίσει, αργά τη νύχτα ή νωρίς το πρωί. Τότε βγαίνουν μαζικά και τρέχουν προς τη θάλασσα, οδηγημένα από το φως των αστεριών. Λίγα τα καταφέρνουν, καθώς παραμονεύουν αλεπούδες, γλάροι, φίδια, καβούρια αλλά και μεγάλα ψάρια. Ακόμα κι αν επιβιώσουν, όμως, μόλις 1 στα 1.000 θα καταφέρει να ενηλικιωθεί. Αυτή είναι η απίστευτα δύσκολη αρχή της περιπετειώδους ζωής τους...

Από τα επτά εναπομείναντα είδη θαλάσσιων χελωνών, μόνο τρία απαντώνται τακτικά στις ελληνικές θάλασσες: η πράσι-

SEA TURTLES are not amphibians; they are reptiles living in the sea. They coexisted with the dinosaurs until the dinosaurs’ extinction 65 million years ago, they managed to adapt to the cosmogenic changes on Earth and they survived. These invincible ancient voyagers cross our planet’s waters for more than 100 million years!

Some more data about this species: They have a respiratory system with lungs. Their life cycle is long; they can live for more than 100 years. They mate in the sea, but –only– the females return every two-three years to the coast (the same coast where they were born!) to dig nests and lay their eggs. During each reproductive season, a sea turtle builds two-three nests and lays up to 110 eggs in each nest. The incubation lasts approximately 55-60 days and the hatchlings’ sex depends on the temperature inside the nest – higher temperatures hatch female babies while lower temperatures hatch males. Initially, as they emerge from the eggs, the hatchlings struggle to climb to the surface. If they manage it during the day, they stop due to the heat. They wait until the sand cools, late at night or early in the morning, then they massively emerge and run towards the sea, guided by the light of the stars. Few of them succeed, since foxes, seagulls, snakes, crabs, even big fish lurk. Even if they survive, only 1 in 1,000 will reach adulthood. This is the incredibly difficult beginning of their adventurous life...

Only three of the seven remaining species of sea turtles are usually found in Greek seas: the green turtle (*Chelonia mydas*), the leatherback turtle (*Dermochelys coriacea*) and of course the *Caretta caretta*, one of the Mediterranean’s most symbolic marine species. Greece accommodates approximately 60% of this species’ nests, with Zakynthos being their largest natural reproductive habitat in the Mediterranean. There, as well as in the

Περισσότεροι από 500 εθελοντές από όλο τον κόσμο συμμετέχουν κάθε χρόνο στις δράσεις του συλλόγου ΑΡΧΕΛΩΝ για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας / Each year, more than 500 volunteers from various countries participate in the activities of ARCHELON Society for the protection of the *Caretta caretta* turtle

νη χελώνα (*Chelonia mydas*), η δερματοχελώνα (*Dermochelys coriacea*) και φυσικά η *Caretta caretta*, ένα από τα εμβληματικά θαλάσσια είδη της Μεσογείου. Η Ελλάδα ειδικά φιλοξενεί περίπου το 60% από τις φωλιές του συγκεκριμένου είδους, με τη Ζάκυνθο να αποτελεί τον μεγαλύτερο βιότοπο αναπαραγωγής στη Μεσόγειο. Εκεί, όπως και στις περιοχές ωτοκίας στη δυτική και νότια Πελοπόννησο και στην Κρήτη, δραστηριοποιείται εδώ και δεκαετίες ο ελληνικός Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας ΑΡΧΕΛΩΝ.

Η *Caretta caretta* στην Κρήτη

Από τις αρχές Μαΐου έως και τον Οκτώβριο (σ.σ. περίοδος αναπαραγωγής της *Caretta caretta*), εθελοντές από όλο τον κόσμο συγκεντρώνονται στις κρητικές παραλίες ωτοκίας για να καταγράψουν, να παρακολουθήσουν και να βοηθήσουν στην αναπαραγωγή της θαλάσσιας χελώνας, η οποία θεωρείται από τη Διεθνή Ένωση για την Προστασία της Φύσης «απειλούμενο είδος». Οι δραστηριότητες των εθελοντών ποικίλουν ανάλογα με την περιοχή. Ο κόλπος των Χανίων, π.χ., στα δυτικά της πόλης αποτελεί μια από τις σημαντικότερες περιοχές ωτοκίας της *Caretta caretta* στην Κρήτη. Οι παραλίες, παρότι τουριστικές, φιλοξενούν κατά μέσο όρο 100 φωλιές κάθε χρόνο. Εκεί η ομάδα του ΑΡΧΕΛΩΝ καλείται

να συνεργαστεί με τοπικούς επιχειρηματίες και δήμους για την προστασία των φωλιών από ομπρέλες, ξαπλώστρες, φωτισμό και ανθρώπινη όχληση. Στις «χρυσές» παραλίες του Ρεθύμνου με τα ριχτά νερά απαντάται ο τρίτος μεγαλύτερος αναπαραγωγικός πληθυσμός της *Caretta caretta* στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα εδώ είναι ιδιαίτερα δυναμικό, με μεγάλη επισκεψιμότητα από τουρίστες και μαθητικές ομάδες. Οι εθελοντές καλούνται να συμμετέχουν σε περιηγήσεις, παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές δράσεις. Νοτιότερα, στον κόλπο της Μεσαράς του νομού Ηρακλείου, βρίσκεται η πιο απομονωμένη περιοχή ωτοκίας στην Κρήτη. Εδώ οι εθελοντές έχουν τη δυνατότητα να ζήσουν σε στενή επαφή με τη φύση, αλλά και με μεγαλύτερη ευθύνη στην παρακολούθηση της ωτοκίας και της εκκόλαψης.

Ας σημειωθεί, τέλος, πως τόσο στα Χανιά όσο και στο Ρέθυμνο λειτουργούν Σταθμοί Ενημέρωσης μέσα στην πόλη, ενώ και στα τρία μέρη μπορεί κανείς να κάνει κράτηση για έναν 45λεπτο ενημερωτικό περίπατο κατά μήκος της παραλίας ωτοκίας με έναν εθελοντή. Το Sea Turtle Beach Walk αφορά ολιγομελείς ομάδες (το πολύ 2 ενήλικες και/έως 4 παιδιά), είναι μέρος του προγράμματος περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του ΑΡΧΕΛΩΝ, αλλά και μια θαυμάσια καλοκαιρινή δραστηριότητα για οικογένειες! (Πληροφορίες: www.archelon.gr).

egg laying areas of Western and Southern Peloponnisos and Crete, the Sea Turtle Protection Society of Greece ARCHELON has been active for many decades.

Caretta caretta in Crete

Since early May to the end of October (*Caretta caretta*'s reproductive season), volunteers from all over the world gather on Cretan egg laying beaches to record, monitor and preserve the population of the sea turtle, which now is considered by the International Union for Conservation of Nature (IUCN) a "threatened species". Volunteer activities vary depending on the region. For example, Chania Bay is one of *Caretta caretta*'s most important egg laying regions in Crete. Even though the beaches are touristic, they accommodate an average of 100 nests each year. The ARCHELON team cooperates with local businessmen and municipalities to protect the nests from umbrellas, sun-loungers, lights and human disturbance. *Caretta caretta*'s third largest reproductive population in Greece exists in Rethymno's "golden" beaches. The activities here are especially dynamic, based on a high number of visitors, tourists and school groups. Volunteers are invited to participate in tours, presentations and educational activities.

ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ / A SMALL PRACTICAL GUIDE FOR VISITORS

Αν βρίσκεστε σε μια παραλία ωτοκίας της *Caretta caretta*, θυμηθείτε πως:

- Όλοι είναι καλοδεχούμενοι στην παραλία από την ανατολή του ηλίου έως τη δύση του, όμως μην παραμένετε στην παραλία το βράδυ.

- Η οδήγηση οχημάτων στην παραλία και στους αμμόλοφους δεν επιτρέπεται.
- Οι ξαπλώστρες και ομπρέλες πρέπει να απομακρύνονται κάθε βράδυ από την παραλία.

- Η χρήση φακών ή τεχνητών φωτών, το άναμμα φωτιάς, η διοργάνωση πάρτι στην παραλία τις βραδινές ώρες πρέπει να αποφεύγονται εντελώς.

- Μην ξεκαβέτε τις φωλιές. Οι θαλάσσιες χελώνες, οι φωλιές και τα αυγά προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία και από διεθνείς συμβάσεις.

- Οι κλωβοί και τα μεταλλικά πλέγματα προστασίας των φωλιών είναι επίσης σημαντικά. Το ίδιο και η σήμανση των φωλιών και οι ειδικοί διάδρομοι για τα χελωνάκια. Μην τα μετακινείτε.

- Τα μικρά χελωνάκια χρειάζεται να φτάσουν στη θάλασσα μόνα τους, ανέγγιχτα από ανθρώπινο χέρι.

- Οι παραλίες πρέπει να μείνουν καθαρές. Πάρτε μαζί σας τα σκουπίδια σας.

- Και κάτι ακόμα: Σβήστε ή καλύψτε τα φώτα που είναι ορατά από την παραλία! Οι μύτερες χελώνες χρειάζονται ελεύθερο χώρο σε μια σκοτεινή και ήσυχη παραλία για να βγουν στην ακτή και να γεννήσουν τα αυγά τους. Και τα χελωνάκια πρέπει να βρουν τον δρόμο τους προς τη θάλασσα με το φως του φεγγαριού, αλλιώς θα ξεστράτσουν, θα χαθούν και θα πεθάνουν από τη ζέση και τα αυτοκίνητα. Ζητήστε από όλους να σβήνουν τα φώτα που φέγγουν στην παραλία μετά τις 11.00 το βράδυ.

If you are on a *Caretta caretta* egg laying beach, remember that:

- You are all welcome on the beach from sunrise to sunset, but do not stay on the beach at night.

- Driving vehicles on the beach and dunes is not allowed.

- Sun-loungers and umbrellas must be removed from the beach every evening.

- The use of flashlights, artificial lights, fires, and the organization of parties on the beach at night must be totally avoided.

- Do not dig up nests. Sea turtles, nests, eggs and hatchlings are protected by the Greek Law and international treaties.

- Cages and metallic grids for nest protection are important, as well as nest signs and the special paths for the hatchlings. Do not move them.

- Hatchlings must reach the sea on their own, untouched by human hands.

- Beaches must be kept clean. Take your trash with you.

And one more thing: Turn off or cover lights which are visible from the beach! Mother turtles need free space in a dark, quiet beach to come ashore and lay their eggs. And the hatchlings must find their way to the sea under the moonlight, otherwise they will wander off, get lost and they will die by the heat and the cars. Ask everybody to turn off the lights which glow on the beach after 11:00 p.m.

In Messara Bay of Heraklion prefecture exists the most isolated egg laying region in Crete. Here, volunteers live in close contact with nature, with less pressure by the "tourist masses", but greater responsibility in monitoring the egg laying and hatching. All egg laying beaches in Chania, Rethymno and Heraklion are considered areas of "high natural value" and have been included in the European Ecological Network Natura 2000.

Information Stations operate in Chania and Rethymno, while a 45-minute informative walk along the egg laying beach with a volunteer, can be booked. The Sea Turtle Beach Walk covers small groups (maximum 2 adults and/up to 4 children); it is part of ARCHELON's environmental awareness program, and a fine summer activity for families! (More information in: www.archelon.gr).

Η ANEK LINES είναι εδώ και χρόνια χορηγός μεταφοράς των εθελοντών του συλλόγου ΑΡΧΕΛΩΝ στην Κρήτη.

ANEK LINES has been providing convenient transportation of ARCHELON volunteers to Crete for a long time.

«Βαθιές ανάσες»

“DEEP BREATHS” IN THE AEGEAN

στο Αιγαίο

Ο Γιώργος Σαρελάκος, πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής και εκτελεστικός διευθυντής της εθελοντικής περιβαλλοντικής οργάνωσης Aegean Rebreath, μας μιλά για την αναγκαιότητα της προστασίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος και για τις δράσεις της Aegean Rebreath. / George Sarelakos, President of the Managing Committee and Managing Director of the volunteer-driven environmental initiative Aegean Rebreath, talks to us about the urgent need of protecting marine ecosystems and the organization's impactful activities.

✎ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ / CHARALAMBOS PAPADATOS

Αρχικά θα θέλαμε να μάθουμε ποια ήταν η αιτία της δημιουργίας της Aegean Rebreath.

Η αιτία για τη δημιουργία της Aegean Rebreath ήταν οι κοινές ευαισθησίες που μοιραζόμασταν μια ομάδα ανθρώπων, ως ενεργοί πολίτες, για την προστασία των θαλασσών μας, κάτι που είναι πολύ σημαντικό για τα οικοσυστήματα, την οικονομία και την κοινωνία μας. Θελήσαμε να κάνουμε κάτι διαφορετικό, κάτι καινοτόμο, αφού η ανταπόκριση, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο διεθνών οργανισμών, ήταν ανεπαρκής. Θέλαμε λοιπόν να φέρουμε στο προσκήνιο νέους μηχανισμούς και νέα σχήματα, όπου πλέον οι πολίτες, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής δημοκρατίας, να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης.

Από τη μέχρι τώρα δραστηριότητα της Aegean Rebreath, πιστεύετε ότι το Αιγαίο και γενικά οι ελληνικές θάλασσες χρειάζεται να πάρουν μια «ανάσα». Είναι εφικτό να γίνει αυτό και με ποιους τρόπους;

Παρά τις αντίθετες φωνές, ότι οι ελληνικές θάλασσες δεν έχουν τόσο ρύπανση όσο οι ωκεανοί και άλλες θάλασσες, σας λέω με στοιχεία ότι το Αιγαίο αντιμετωπίζει πολύ μεγάλο πρόβλημα θαλάσσιας ρύπανσης. Τα λιμάνια στην Ελλάδα είναι αρκετά επιβαρυνμένα, όπου είναι ξεκάθαρο το τουριστικό αποτύπωμα. Ειδικά στα λιμάνια που βρίσκονται σε ιδιαίτερα τουριστικά μέρη, ο βυθός είναι απόλυτα καλυμμένος από πλαστικά, ενώ αυτά στα οποία δεν παρουσιάζεται μεγάλη

To begin with, we would like to know what prompted the creation of Aegean Rebreath.

The reason behind the creation of Aegean Rebreath was the shared concerns that a group of us, as active citizens, had about protecting our seas, something vital for our ecosystems, economy, and society. We wanted to do something different, something innovative, because the response, both nationally and from international organizations, was insufficient. We wanted to bring forward new mechanisms and models where citizens, within the framework of environmental democracy, take an active role in tackling marine pollution.

Based on your activity so far, do you believe the Aegean and Greek seas, in general, need a “breath of fresh air”? Is that achievable, and how?

Although Greek seas are often touted as being less polluted than oceans and other regions, data unequivocally reveal that the Aegean is grappling with substantial marine pollution. Ports in Greece are heavily burdened, clearly showing the impact of tourism. Especially in ports located in highly touristic areas, we observe seabeds completely covered in plastics, whereas those in less-touristic regions are in much better condition. Of course, there are other burdens like sewage. Overall, there is no legal framework for protecting our seas. How can this be addressed? Certainly, through collaboration. We believe everyone has a

❶ & ❷ Στιγμιότυπα από τον καθαρισμό του βυθού στο Ενετικό Λιμάνι Χανίων, στο πλαίσιο της 7ης απόδρασης του Ομίλου Attica / Snapshots from the seabed cleaning of Chania Venetian port during the 7th Attica Group Escape

© AEGEAN REBREATHE

role to play in protecting the marine environment. No one is excluded from this process, as long as there is sincere and transparent participation. We, at Aegean Rebreath involve citizens, municipalities, and private companies in implementing holistic programs. We've already developed strategic action plans adopted by the Blue Municipalities network members, which our organization created and maintains. We are seeing very positive results, such as on Antiparos, which has been completely "revived" after years. Similarly, the cleanup of other islands is progressing, demonstrating that both the means and hope for success are within reach.

Tell us about your collaboration with Attica Group on the environmental initiatives being implemented across the various island destinations served by the Group's companies.

Now entering its fourth year, our collaboration with Attica Group has been marked by significant achievements. We have completed eight extensive initiatives, and we're planning a ninth one in 2025. Two key pillars define our collaboration with Attica Group: 1. Large-scale initiatives aligned with Aegean Rebreath's vision. These in-

τουριστική δραστηριότητα είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση. Φυσικά, υπάρχουν και άλλες επιβαρύνσεις, όπως τα λύματα. Γενικότερα, δεν υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο για την προστασία των θαλασσών μας. Πώς μπορεί να γίνει αυτό; Σίγουρα μέσω συνεργειών. Εμείς πιστεύουμε ότι ο καθένας μας έχει έναν ρόλο να διαδραματίσει στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Κανένας δεν αποκλείεται από αυτήν τη διαδικασία, αρκεί να υπάρχει ειλικρίνεια και διάφανη συμμετοχή. Εμείς, ως Aegean Rebreath, εμπλέκουμε πολίτες, δήμους, ιδιωτικές εταιρείες, προκειμένου να υλοποιούμε ολιστικά προγράμματα. Ήδη έχουμε αναπτύξει στρατηγικά σχέδια δράσης που έχουν ψηφιστεί από τα μέλη του Δικτύου Μπλε Δήμων, τα οποία δημιούργησε και συντηρεί η εταιρεία μας. Και βλέπουμε πολύ καλά αποτελέσματα, όπως στην Αντίπαρο, η οποία ύστερα από χρόνια έχει «αναπνεύσει» πλήρως. Επίσης, βρισκόμαστε κοντά στην απορρύπανση και άλλων νησιών, οπότε θα έλεγα ότι υπάρχει και ο τρόπος και η ελπίδα.

Μιλήστε μας για τη συνεργασία σας με τον Όμιλο Attica στις περιβαλλοντικές αποδράσεις που υλοποιούνται σε διάφορα νησιά-προορισμούς των εταιρειών του Ομίλου.

Με την Attica Group είναι ο τέταρτος χρόνος που συνεργαζόμαστε. Έχουμε ήδη υλοποιήσει οκτώ διευρυμένες δράσεις και προγραμματίζουμε μια ένατη μέσα στο 2025. Το χαρακτηριστικό της συνεργασίας μας με

την Attica Group βασίζεται σε δύο πράγματα. Το πρώτο είναι ότι μιλάμε για δράσεις μεγάλης κλίμακας, που εντάσσονται στο σκεπτικό της Aegean Rebreath, δηλαδή διευρυμένες δράσεις σε λιμάνια και υφάλους με εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα. Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι πρόκειται για δράσεις που υλοποιούνται σε επιβαρυνμένα σημεία σε πολλές περιφέρειες της Ελλάδας, νησιωτικές κατά βάση. Είναι μια συνεργασία που έχει αποδειχθεί ότι, όσον αφορά την αποτελεσματικότητά της, είναι άψογη και ουσιαστική. Προσπαθούμε και εμείς, σε συνεργασία με την Attica Group, να αναδείξουμε κάποιες καλές πρακτικές. Εκτός όμως από αυτές τις μεγάλες δράσεις, η Attica Group μάς στηρίζει και σε επίπεδο μετακινήσεων και γενικά είναι δίπλα μας ώστε να πραγματοποιήσουμε το έργο το οποίο έχουμε ξεκινήσει.

Οι συγκεκριμένες περιβαλλοντικές αποδράσεις πόσο συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινοτήτων και στο χτίσιμο μιας κοινότητας που υποστηρίζει το βιώσιμο μέλλον;

Οι συγκεκριμένες δράσεις, λόγω του μεγέθους τους αλλά και των αποτελεσμάτων που έχουν, προκαλούν το ενδιαφέρον των τοπικών κοινωνιών. Αυτό που βλέπουμε είναι ότι ο όγκος των απορριμμάτων που βγαίνει στην επιφάνεια σοκάρει τις τοπικές κοινωνίες και αυτό είναι ένα θετικό πρώτο βήμα.

Πόσο σημαντική είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση προκειμένου να συνυπάρξουμε αρμονικά με το περιβάλλον μας; Πιστεύετε πως πρέπει να ενταχθεί στο σχολικό πρόγραμμα ώστε να αποκτήσουν από νωρίς περιβαλλοντική συνείδηση οι μαθητές;

Φυσικά! Θα έλεγα ότι στην Ελλάδα «πυροβολούμε τα πόδια μας»! Είμαστε μια χώρα που έχει τη μεγαλύτερη ακτογραμμή της Ευρώπης και στο σχολείο δεν υπάρχουν περιβαλλοντικά προγράμματα. Και το λέω

Η συνεργασία μας με την Attica Group έχει αποδειχθεί ότι, όσον αφορά την αποτελεσματικότητά της, είναι άψογη και ουσιαστική.

ATTICA GROUP IN ACTION

Σε Χανιά, Ρόδο & Χάλκη οι νέες αποδράσεις του Ομίλου Attica

Περισσότεροι από 140 εθελοντές-εργαζόμενοι του Ομίλου συμμετείχαν σε περιβαλλοντικές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης «Πλέουμε Μαζί». / More than 140 volunteers-employees of the Group participated in environmental activities within the scope of the Responsible and Sustainable Development program "Sailing Together".

Ειδικότερα, οι δράσεις της 7ης απόδρασης στα Χανιά έφεραν για άλλη μια φορά κοντά τους εθελοντές του Ομίλου Attica με τις ΜΚΟ Aegean Rebreath, Πράκτορες του Πλανήτη και Special Olympics Hellas και περιλάμβαναν: εκπαιδευτικά προγράμματα σε περίπου 400 μαθητές 4 δημοτικών σχολείων, καθαρισμό του βυθού στο Ενετικό Λιμάνι, απ' όπου συλλέχθηκαν περισσότερα από 4.000 ανακυκλώσιμα αντικείμενα και περίπου 1 τόνος εγκαταλελειμμένων δικτυών, και την υποστήριξη 70 αθλητών και αθλητριών των Special Olympics Hellas στο πλαίσιο των Πανελλήνιων Αγώνων Kayaking, που έγιναν στη Λίμνη Κουρνά.

Αντίστοιχα, στο πλαίσιο της 8ης απόδρασης στη Ρόδο, πάνω από 650 μαθητές σε 5 δημοτικά σχολεία συμμετείχαν σε διαδραστικές, εκπαιδευτικές δραστηριότητες της ομάδας Πράκτορες του Πλανήτη, με θέμα το περιβάλλον, ενώ σε συνεργασία με την πρωτοπόρο σε περιβαλλοντικές δράσεις ΜΚΟ Aegean Rebreath πραγματοποιήθηκε καθαρισμός του βυθού στο λιμάνι Μανδράκι της Ρόδου καθώς και στο νησί της Χάλκης.

THE ACTIVITIES of the 7th Escape in Chania, once again brought together Attica Group's volunteers with the NGOs Aegean Rebreath, Planet Agents and Special Olympics Hellas and included: educational programs for approximately 400 primary school students, seabed cleaning in the Venetian harbor, and the support of 70 Special Olympics Hellas athletes in the Panhellenic Kayak Games. Also, during the 8th Escape in Rhodes, more than 650 primary school students participated in interactive, educational activities of the "Planet Agents" team concerning the environment, whereas together with the pioneer in environmental activities NGO Aegean Rebreath, a seabed cleanup operation took place at Mandraki port in Rhodes and at the island of Halki.

© AEAGEAN REBREATH

1 & 2 Οι πρωτοβουλίες της Aegean Rebreath περιλαμβάνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια σε σχολεία σε όλη την Ελλάδα καθώς και τη δημιουργία του Δικτύου Μπλε Δήμων / Aegean Rebreath's initiatives include educational seminars in schools everywhere in Greece, as well as the creation of the Blue Municipalities Network

αυτό γιατί εμείς, ως Aegean Rebreath, έχουμε οργανώσει περιβαλλοντικά σεμινάρια σε 77 σχολεία σε όλη την Ελλάδα, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Επίσης, εκπαιδευτικά σεμινάρια σε εταιρείες, σε σχολεία και πανεπιστήμια του εξωτερικού. Από τα εργαστιά μας έχουν περάσει πάνω από 5.000 μαθητές και η αξιολόγηση που έχουμε από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς για το έργο μας κινείται από το 95% έως 100%. Οπότε έχουμε ένα μεγάλο δείγμα που μας επιτρέπει να συμπεράνουμε το πώς δουλεύει η εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα είναι θεαματικά. Οι μαθητές είναι αυτοί που αλλάζουν εύκολα την κουλτούρα τους, αναπτύσσουν microprojects μέσω της παρακίνησής μας και τελικά αυτοί είναι το μέλλον.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι τελικά ευθύνη όλων μας και πώς μεταφράζεται αυτό στην πράξη;

Έχει αποδειχθεί ότι για ένα τόσο σημαντικό πρόβλημα όπως είναι το περιβάλλον ο μόνος τρόπος αντιμετώπισής του είναι η συμμετοχή όλων μας. Όλοι μας έχουμε ευθύνη. Οι πολίτες με την καθημερινή τους κατανάλωση, οι δημοτικές αρχές με τις τοπικές πρακτικές που μπορεί να αναπτύξουν, η κυβέρνηση με το ανάλογο θεσμικό πλαίσιο και οι εταιρείες, που μπορούν να δώσουν το παράδειγμα και να αναπτύξουν πρακτικές εντός του εταιρικού περιβάλλοντος. **Ποιες είναι οι μελλοντικές δράσεις που έχετε προγραμματίσει;**

Πέραν της πρόσφατης στη Ρόδο και τη Χάλκη από κοινού με την Attica Group, για το 2025 προγραμματίζουμε 16 δράσεις σε όλη την Ελλάδα: στις Κυκλάδες, στην Κέρκυρα, στην Κρήτη, στα νησιά του Αργοσαρωνικού, του Βορείου Αιγαίου, στις Σποράδες και στην Πελοπόννησο.

clude comprehensive interventions for ports and reefs as well as educational and research programs. 2. Focus on heavily burdened areas: Most of these initiatives target regions across Greece, predominantly island-based, where the environmental strain is most evident. With Attica Group, we aim to showcase best practices in marine protection. Beyond these large-scale initiatives, Attica Group also provides vital support in transportation, standing steadfastly by our side and enabling us to fulfill our mission.

To what extent these environmental initiatives help raise awareness among local communities and build a culture that supports a sustainable future?

Due to their scale and results, these initiatives spark local communities' interest. The volume of waste brought to the surface shocks residents, and that's a positive first step.

How important is environmental education from early ages? Do you believe it should be integrated into the school curriculum?

Absolutely! I would say that in Greece, we're "shooting ourselves in the foot". We are a country with the longest coastline in Europe, and yet we have no environmental education programs in schools. And I say this because we, at Aegean Rebreath, have organized ecological workshops in 77 schools across Greece, at all educational levels. We've also held educational seminars abroad in companies, schools, and universities. Over 5,000 students have participated in our workshops, and feedback from teachers, who evaluate our work,

Our collaboration with Attica Group has demonstrated both effectiveness and profound significance.

ranges from 95% to 100% positive. So, we have a large enough sample to conclude how effective environmental education is. The results are spectacular. Students are the ones who can quickly change their mindset. They develop microprojects with our encouragement; ultimately, they are the future.

Protecting the environment is everyone's responsibility. How is this implemented in practice?

It has been consistently proven that addressing such a critical issue as environmental protection is only possible through collective participation. Each of us is responsible for contributing: citizens through their daily consumption habits, local governments by adopting sustainable practices, the state by establishing and enforcing the necessary legal framework, and companies by leading the way and implementing eco-conscious practices within their operations.

What future actions have you planned?

In addition to the recent one in Rhodes and Chalki together with Attica Group, we plan 16 actions across Greece for 2025: in the Cyclades, Corfu, Crete, the Sporades, Peloponnese, and the Saronic and North Aegean islands.

ANEK LINES

Attica
Group

Με τον αέρα του τόπου της

Φιλόξενα Πλοία Όμορφα Ταξίδια

Η ANEK LINES εδώ και 58 χρόνια πλέει με τον “αέρα” της Κρήτης, περήφανη και δυνατή. Ένας αληθινός ταξιδευτής που συνδυάζει τη μακροχρόνια εμπειρία, την εξυπηρέτηση και την άνεση των πλοίων της, με την κρητική κουλτούρα, δημιουργώντας έτσι για όλους ένα φιλόξενο σπίτι.

**ΧΑΝΙΑ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ:

anek.gr, 210 8919800, 28210 27500, 2810 308000, στον ταξιδιωτικό σας πράκτορα

ή στο νέο app **seamore**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ

Η Anek Lines,
μέλος της ATTICA GROUP,
γράφει ιστορία πάνω από
μισό αιώνα στις θάλασσες
της Μεσογείου.

Με αφετηρία απλούς ανθρώπους της Κρήτης, εδώ και 58 χρόνια η Anek Lines υποδέχεται χιλιάδες επιβάτες στον φιλόξενο στόλο της, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Τα πλοία του στόλου της δραστηριοποιούνται στις γραμμές Ηρακλείου και Χανίων Κρήτης, μετατρέποντας το ταξίδι σε μια αξέχαστη εμπειρία προς έναν μοναδικό προορισμό γεμάτο ιστορία, χρώματα και υπέροχες γεύσεις.

Ο Όμιλος Attica, με πολυετή παρουσία στις ελληνικές και διεθνείς θάλασσες, ηγείται του Ελληνικού κλάδου επιβατηγού ναυτιλίας και συγκαταλέγεται στους κορυφαίους ναυτιλιακούς ομίλους παγκοσμίως.

Μέσω των ισχυρών εμπορικών σημάτων Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways και Anek Lines, με στόλο που αριθμεί 38 πλοία και ανθρώπινο δυναμικό που ξεπερνά τους 3.000 εργαζομένους σε ξηρά και θάλασσα, συνδέει καθημερινά περισσότερους από 55 προορισμούς, προσφέροντας υψηλού επιπέδου μεταφορικές υπηρεσίες στην Ελλάδα και στις γραμμές εξωτερικού (Ελλάδα – Ιταλία).

Με σταθερό προσανατολισμό στην ανάπτυξη και δέσμευση για βιώσιμη επιχειρηματικότητα, ο Όμιλος επενδύει σε πρακτικές που μειώνουν το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα και δημιουργούν αξία για μετόχους, εργαζομένους και τοπικές κοινωνίες.

Τα τελευταία έτη έχει διευρύνει την παρουσία του στον τουριστικό τομέα, με την απόκτηση ξενοδο-

ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ

Anek Lines,
member of ATTICA GROUP,
has been writing history
for more than half a century
in the Mediterranean Sea.

Inspired by the people of Crete, ANEK LINES, for more than 58 years has been welcoming thousands of passengers on its hospitable fleet, offering high quality services.

Its vessels operate in the Heraklion and Chania routes of Crete, making every trip an unforgettable experience full of history, colours and wonderful flavors.

Attica Group, with a long-standing presence in both Greek and international waters, is a leader in the Greek passenger shipping sector and ranks among the top maritime groups worldwide.

Through its well established commercial brands—Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, and Anek Lines — and with a fleet of 38 vessels and a workforce of over 3,000 employees on land and at sea, the Group connects more than 55 destinations daily, offering high-quality transport services within Greece and on international routes (Italy-Greece).

With a consistent focus on growth and a commitment to sustainable entrepreneurship, the Group invests in practices that reduce its environmental footprint and create value for shareholders, employees, and local communities.

In recent years, Attica Group has expanded its presence in the tourism sector by acquiring hotel units on the islands of Tinos (1) and Naxos (2), aiming to offer integrated services to its customers. Specifically, following the acquisition of Naxos

Galaxy Hotel
www.hotel-galaxy.com

Naxos Resort Beach Hotel
www.naxosresort.gr

Tinos Beach Hotel
Υπό πλήρη ανακαίνιση / Under full renovation
www.tinosbeach.gr

χειακών μονάδων στα νησιά της Τήνου (1) και της Νάξου (2), με στόχο την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών στους πελάτες του.

Συγκεκριμένα, μετά το Naxos Resort Beach Hotel στον Άγιο Γεώργιο, απέκτησε το πρόσφατα ανακαινισμένο Galaxy Hotel, το οποίο λειτουργεί πλέον ως ενιαία μονάδα με το υπάρχον. Παράλληλα, ανακαινίζεται το Tinos Beach, που βρίσκεται στα Κιόνια της Τήνου.

Resort Beach Hotel in Agios Georgios, the Group also acquired the recently renovated Galaxy Hotel, which now operates as a single unit with the existing resort. At the same time, the Tinos Beach hotel, located in Kionia, Tinos, is undergoing renovation.

ΒΡΑΒΕΙΑ & ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

AWARDS & DISTINCTIONS

H ATTICA GROUP ΔΙΑΚΡΙΘΗΚΕ

Η αναγνώριση και επιβράβευση των προσπαθειών της Attica Group αποτελεί σημαντική ηθική ικανοποίηση για τον Όμιλό μας, ενώ ταυτόχρονα τονίζει τη δέσμευση να συνεχίσει να εφαρμόζει σχετικές πρακτικές.

Ο Όμιλος Attica διακρίθηκε ως Κορυφαία Εταιρική Επωνυμία στα Superbrands Greece Awards, στην κατηγορία «Μεταφορές» για το 2023-2024. Η εκλογή πραγματοποιήθηκε από την Κριτική Επιτροπή των Superbrands σε συνδυασμό με την έρευνα κοινού που διεξήγαγε η εταιρεία έρευνας MARC.

Επιπλέον, ο Όμιλος μέσω των εταιρειών Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways και Anek Lines, απέσπασε συνολικά **21 διακρίσεις** στην τελετή απονομής των *Tourism & Travel Marketing Awards 2025*, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος έλαβε **1 βραβείο Platinum & Gold, 9 Gold, 7 Silver και 3 Bronze** για δράσεις που προάγουν τη βιωσιμότητα και την αναβάθμιση της ταξιδιωτικής εμπειρίας των επιβατών.

Για **2η συνεχόμενη χρονιά, η ομάδα Marketing του Ομίλου τιμήθηκε ως "In-House Marketing Team of the Year"**, επιβεβαιώνοντας την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής που ακολουθεί και τη δυναμική της παρουσία στον τομέα του travel marketing.

Τέλος, ο Όμιλος Attica διακρίθηκε στα **Health & Safety Awards** με 9 βραβεία ως ακολούθως:

GOLD στις κατηγορίες:

- Υγίης & Ασφαλής Εργασιακός Χώρος
- Εκκένωση Εγκαταστάσεων
- Διαχείριση Συμπεριφοριστικών Επικινδυνοτήτων
- Κοινοτική Υγεία
- Μέσα Πυρόσβεσης & Πυρασφάλειας

SILVER στις κατηγορίες

- Προσβασιμότητα Χώρου σε ΑΜΕΑ
- Διαχείριση επισκεπτών
- Επικαιροποίηση & Βελτίωση Συστήματος Υγείας & Ασφάλειας
- **Και στην Κατηγορία ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ**

ATTICA GROUP HAS BEEN DISTINGUISHED

Recognizing and rewarding the efforts of Attica Group is a major moral satisfaction for our Group while stressing the commitment to continue to apply relevant practices.

Attica Group was recognized as a Leading Corporate Brand at the Superbrands Greece Awards, in the 'Transport' category for 2023-2024. The selection was made by the Superbrands Jury Committee in combination with a public survey conducted by the research company MARC.

Furthermore, the Group through its companies Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, and Anek Lines, received a total of **21 prestigious distinctions** at the *Tourism & Travel Marketing Awards 2025* ceremony, held on May 12. Specifically, the Group was awarded **1 Platinum & Gold award, 9 Gold, 7 Silver, and 3 Bronze awards** for initiatives that promote sustainability and enhance the travel experience of passengers.

In addition, **for the second consecutive year, Attica Group's Marketing Team was honored as "In-House Marketing Team of the Year"**, reaffirming the effectiveness of its strategic approach and its strong presence in the field of travel marketing.

Finally, Attica Group has been distinguished at the **Health & Safety Awards** with 9 awards as follows:

GOLD in the following categories:

- Healthy & Safe Workplace, category
- Premises Evacuation, category
- Behavioral Risk Initiative
- Community Health Development
- Fire Fighting Equipment

SILVER in the following categories:

- Disability Facilitate Space
- Preparing Workplaces
- H&S System Update & Performance Improvement
- **Transportation (Air, Rail, Sea, Public) category**

Awards and Distinctions

Οι βραβεύσεις καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών, αναγνωρίζοντας:

- Την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής ESG και τη δέσμευση για υπεύθυνη επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Τις πρωτοβουλίες marketing που ενισχύουν την εμπειρία του επιβατικού κοινού και αναβαθμίζουν συνολικά την επικοινωνία του Ομίλου, σε κάθε σημείο διάδρασης, online και offline.
- Την αξία του μεγαλύτερου προγράμματος πιστότητας στην ελληνική ακτοπλοΐα, το Seasmile, το οποίο μετατρέπει κάθε ταξίδι σε μια εμπειρία με επιπλέον αξία και προνόμια.
- Τις βέλτιστες πρακτικές για την υγεία και την ασφάλεια επιβατών και εργαζομένων.
- Τις στοχευμένες κοινωνικές δράσεις και τη συστηματική υποστήριξη των τοπικών νησιωτικών κοινωνιών όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος.
- Τις δράσεις που ενισχύουν την ισότιμη πρόσβαση στον τουρισμό και προάγουν τη συμπερίληψη.

Οι παραπάνω πρωτοβουλίες αντικατοπτρίζουν το όραμα και τη στρατηγική του Ομίλου Attica, ο οποίος συνεχώς ενσωματώνει τις αρχές ESG σε κάθε πτυχή της λειτουργίας του. Μέσα από στοχευμένες δράσεις, ο Όμιλος αναδεικνύει τη δέσμευσή του στην ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών και στη βελτίωση της εμπειρίας των επιβατών αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες που προσφέρουν ουσιαστικά οφέλη στους κατοίκους και τους επισκέπτες των νησιωτικών περιοχών της χώρας.

The awards span a wide range of initiatives, recognizing:

- The effective implementation of the ESG strategy and the Group's commitment to responsible business practices.
- Marketing initiatives that enhance the passenger experience and elevate the Group's communication across all touchpoints, both on-line and offline.
- The value of Seasmiles, the most extensive loyalty program in Greek coastal shipping, which transforms every journey into an experience with added value and benefits.
- Best practices for ensuring the health and safety of both passengers and employees.
- Targeted social initiatives and ongoing support for local island communities where the Group operates.
- Actions that promote equal access to tourism and foster inclusion.

These initiatives reflect the vision and strategic direction of Attica Group, which consistently integrates ESG principles into every aspect of its operations. Through targeted actions, the Group demonstrates its commitment to supporting local communities and enhancing the passenger experience by developing initiatives that offer meaningful benefits to both residents and visitors across Greece's island regions.

Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΜΑΣ

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΑΣ

«Ως βασικός πυλώνας της νησιωτικότητας και της ελληνικής οικονομίας, με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, συνεχίζουμε να ταξιδεύουμε με σταθερότητα, δύναμη, υπευθυνότητα και καινοτομία.

Παρέχοντας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου με έμφαση στην πελατοκεντρικότητα και διευρύνοντας την επιχειρηματική μας δράση, διασφαλίζουμε την ενίσχυση της ηγετικής μας θέσης».

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

Καινοτομία
Διαφάνεια
Ακεραιότητα
Υπευθυνότητα
Αξιοπιστία
Ποιότητα

Our Culture

OUR VISION

"Being a key pillar for both the Greek islands' connectivity and the domestic economy, we set our sights on the future, sailing forward with stability, strength, responsibility and innovation.

By providing high-quality services with an emphasis on customer-centricity and expanding our business activities we ensure the strengthening of our leading position".

OUR VALUES

Innovation
Transparency
Integrity
Responsibility
Reliability
Quality

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΜΑΣ

€747,8 ΕΚΑΤ.
MILLION

Κύκλος εργασιών
Turnover

29

Χρόνια παρουσίας
στις θάλασσές μας
Years of presence in our seas

43

Πλοία
Vessels

530 ΧΙΛΙΑΔΕΣ
THOUSAND

Φορτηγά οχήματα
Freight units

7.300.000

Επιβάτες
Passengers

1.300.000

Ι.Χ. οχήματα
Private vehicles

123 ΦΟΡΕΣ
TIMES

Το γύρο της Γης το χρόνο
Around the Earth

€8 ΕΚΑΤ.
MILLION

Κοινωνική συνεισφορά
Social contribution

€2 ΔΙΣ.
BILLION

Επένδυση σε νέα πλοία
Investment in new vessels

2.567

Εργαζόμενοι
Employees

178

Επιθεωρήσεις πλοίων
από τοπικές αρχές
Vessel inspections
from local authorities

100%

Εργαζόμενοι πλήρους
απασχόλησης
Full time employees

€974,5 ΕΚΑΤ.
MILLION

Οικονομική αξία
που διανέμεται
Economic value
distributed

788.000

seasmiles
LOYALTY SCHEME

Μέλη στο πρόγραμμα
Πιστότητας και Επιβράβευσης
seasmiles

Members in the Loyalty
and Reward
programme seasmiles

10,8 ΕΚΑΤ.
MILLION

Επενδύσεις που σχετίζονται
με την προστασία του
περιβάλλοντος
Investments for programs
related to environment
protection

156,4

Τόνοι δωρεάν μεταφορά
υλικών για ανακύκλωση
Tons of free-of-charge
transported materials
for recycling

* Στοιχεία 2024
Data 2024

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τι πετύχαμε το 2024

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Πετύχαμε

- **Βελτιώσαμε** 6,7% το επίπεδο Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης σε σχέση με το 2023 (βάσει ποσοτικής αξιολόγησης 2024).
- **Καθορίσαμε** 205 Ενέργειες προς υλοποίηση στο Πλάνο Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2024-2026.
- **Αυξήσαμε** 19,4% τον αριθμό ποσοτικών δεικτών που δημοσιοποιούμε στον Απολογισμό σε σχέση με το 2023 (και 91% σε σχέση με το 2018).
- **Βελτιώσαμε** 19% την επίδοσή μας στο S&P ESG Score σε σχέση με το 2023.
- **Πάνω από 100** Ανώτατα, Ανώτερα και Μεσαία Διοικητικά Στελέχη από όλες τις Διευθύνσεις συμμετείχαν στην ανάπτυξη Στρατηγικής Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης 2024-2026.
- **3ος συνεχόμενος** κύκλος τριετούς Στρατηγικής και Πλάνου Υπεύθυνης & Βιώσιμης Ανάπτυξης 2024-2026.
- **Εκπαιδεύσαμε** 30,5% των εργαζομένων στον Κανονισμό Δεοντολογίας & Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και 31,6% στην αντιμετώπιση διαφθοράς το 2024.
- **Έχουμε επικοινωνήσει** τον Κανονισμό Δεοντολογίας & Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και τον Κανονισμό Αντιμετώπισης της Διαφθοράς στο 100% των εργαζομένων μας.
- **Κανένα περιστατικό** πραγματικής ή πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων, διαφθοράς, δωροδοκίας ή χρηματισμού εργαζομένου μας και παράβασης των βασικών αρχών και κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς.
- **Κανένα περιστατικό** ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αθέμιτης χρηματιστηριακής εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών.
- **100%** των εργαζομένων μας στα γραφεία έχει υπογράψει για την αναγνώριση και αποδοχή του Κανονισμού Δεοντολογίας & Επαγγελματικής Συμπεριφοράς.
- **Καμία καταγγελία** για επιλήψιμη ή καταχρηστική συμπεριφορά μέσω μηχανισμού ανώνυμης υποβολής αναφορών.
- **100%** των εργαζομένων μας στα πλοία έχει υπογράψει για την αποδοχή βασικών κανόνων επαγγελματικής συμπεριφοράς.

RESPONSIBILITY & SUSTAINABILITY

What we achieved

MANAGEMENT

Our achievements

- **We improved** our Responsibility and Sustainability level by 6.7% compared to 2023 (based on the quantitative assessment for 2024).
- **We defined** 205 actions for implementation in the Responsibility and Sustainability Plan 2024-2026.
- **We increased** the number of quantitative indicators disclosed in the Report by 19.4% compared to 2023 (and by 91% compared to 2018).
- **We improved** our S&P ESG Score performance by 19% compared to 2023.
- **Over 100 Senior**, Upper and Middle Management Executives from all Directorates participated in the development of the Responsibility and Sustainability Strategy 2024-2026.
- **The Responsibility & Sustainability Strategy** and Plan 2024-2026 is our 3rd consecutive three-year cycle.
- **In 2024**, we trained 30.5% of our workforce on our Ethics & Professional Conduct Regulation and 31.6% on addressing corruption.
- **We have communicated** our Ethics & Professional Conduct Regulation and Anti-Corruption Regulation to 100% of our employees.
- **We recorded** no incidents of verified or potential conflicts of interest, corruption or bribery among our workforce, and no breaches of our fundamental principles and rules of professional conduct.
- **There were no incidents** of money laundering, funding of terrorism or insider trading.
- **100%** of our office employees have signed and accepted the Ethics & Professional Conduct Regulation.
- **No complaints** of misconduct or abusive behaviour were submitted via our anonymous reporting mechanism.
- **100%** of our shipboard employees have signed and accepted our basic professional conduct regulations.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πετύχαμε

- **Μειώσαμε 2%** τον δείκτη έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία μας ανά διανυθέν ναυτικό μίλι, σε σχέση με το έτος βάσης 2019.
- **Χρησιμοποιήσαμε για 1η φορά** Κλιματικά Σενάρια (1,5°C, 2°C και 3°C) για την αξιολόγηση μελλοντικών κινδύνων και την προληπτική επιχειρηματική προσαρμογή μας.
- **Υπερδιπλασιάσαμε** την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε σχέση με το 2023.
- **Καμία διαρροή** πετρελαίου και πετρελαιοειδών.
- **Ο πρώτος όμιλος** επιβατηγού ναυτιλίας στην Ελλάδα με Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001.
- **Εκπαιδεύσαμε 100%** των εργαζομένων στα πλοία μας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.
- **Ενημερώσαμε 86,7%** των εργαζομένων μας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.
- **Αυξήσαμε 13,3%** (σε 2,1 εκατ.) τους πελάτες που δυνητικά ενημερώθηκαν σε θέματα Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης (όπως προστασίας του περιβάλλοντος) σε σχέση με το 2023.
- **Μεταφέραμε** δωρεάν πάνω από 346 τόνους υλικών προς ανακύκλωση από Νησιά την τελευταία τριετία.
- **Περισσότερα από 21.000** ανακυκλώσιμα αντικείμενα και 1,7 τόνοι δίχτυα απομακρύνθηκαν από εθελοντές μας από βυθούς και ακτές (από το 2021).
- **Χρησιμοποιούμε στο 100%** των ψυγείων και καταψυκτών στα πλοία μας ψυκτικά υγρά που δεν επηρεάζουν τη στιβάδα του όζοντος.
- **Διαθέσαμε 100%** των επικίνδυνων αποβλήτων σε εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης επικίνδυνων υλικών.

To find out about
our Group's
Responsibility
and Sustainability
Report
but also about
its actions,
please visit...

attica-group.com

ENVIRONMENT

Our achievements

- **We reduced** the greenhouse gas emissions intensity index per nautical mile from our ships by 2% compared to the base year 2019.
- **For the first time**, we used Climate Scenarios (1.5°C, 2°C and 3°C) to assess future risks and proactively adapt our business.
- **We more than doubled** our electricity production from renewable energy sources compared to 2023.
- **No oil** or oil product spills occurred.
- **We are the first** passenger shipping group in Greece to hold the ISO 14001 Environmental Management Standard.
- **We trained 100%** of our shipboard employees on environmental protection issues.
- **We briefed 86.7%** of our employees on environmental protection issues.
- **We increased by 13.3%** (to 2.1 million) the number of customers potentially informed about Responsible and Sustainable Development issues (such as environmental protection) compared to 2023.
- **We transported** over 346 tons of materials for recycling from islands free of charge over the past three years.
- **Since 2021, our volunteers** have removed more than 21,000 recyclable items and 1.7 tonnes of nets from the seabed and coastlines.
- **In 100% of the refrigerators** and freezers on our ships, we use refrigerants that do not deplete the ozone layer.
- **We disposed** of 100% of hazardous waste via specialised hazardous material disposal firms.

Για να ενημερωθείτε

σχετικά με τον Απολογισμό Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου μας

αλλά και για τις δράσεις του, μπορείτε να επισκεφθείτε... **attica-group.com**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τι πετύχαμε το 2024

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πετύχαμε

- **Υπερδιπλασιάσαμε** τον αριθμό και την αξία εκπαιδευτικών εισιτηρίων που παρείχαμε σε σχέση με το 2023.
- **Αυξήσαμε** 43,2% τη συνολική οικονομική αξία προς εργαζομένους, φόρους, παρόχους κεφαλαίου, πράκτορες, προμηθευτές, κοινωνία και επενδύσεις σε σχέση με το 2023.
- **Αυξήσαμε** 70,8% τον αριθμό εργαζομένων που συμμετείχαν σε εθελοντικές δράσεις και υπερδιπλασιάσαμε τις ώρες εθελοντισμού σε σχέση με το 2023.
- **Διαθέσαμε** το 78,1% των συνολικών δαπανών αγορών σε εγχώριους προμηθευτές και 30,1% προς μικρομεσαίους προμηθευτές (μέχρι 50 εργαζομένους).
- **Επικοινωνήσαμε** στο 100% των προμηθευτών μας τον Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών/ Συνεργατών.
- **Υπερδιπλασιάσαμε** την αξία προγραμμάτων κοινωνικής υποστήριξης που υλοποιήσαμε ή υποστηρίξαμε σε σχέση με το 2023.
- **Υλοποιήσαμε** ή υποστηρίξαμε προγράμματα κοινωνικής υποστήριξης στο 100% των νησιών που δραστηριοποιούμαστε.
- **Υπερτριπλασιάσαμε** τους ωφελούμενους πολίτες από δράσεις και προγράμματα κοινωνικής υποστήριξης σε σχέση με το 2023.
- **10% των κριτηρίων επιλογής** προμηθευτών σχετίζεται με θέματα υπεύθυνης λειτουργίας.
- **Καμία διακοπή** συνεργασίας με προμηθευτές ή άλλους εμπορικούς συνεργάτες λόγω πραγματικών ή δυνητικών ζητημάτων συμμόρφωσης.

ΠΕΛΑΤΕΣ

Πετύχαμε

- **100% των εργαζομένων** στα πλοία συμμετείχαν σε γυμνάσια και εκπαιδεύσεις ασφάλειας επιβατών.
- **100% των συμβάσεων επικοινωνίας** και διαφήμισης συμπεριλαμβάνουν όρους Υπεύθυνου Marketing και Επικοινωνίας.
- **Κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης** κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων Τοπικών Αρχών στα πλοία μας.
- **Ενημερώσαμε 96,1% των επιβατών** που ήταν απαραίτητο μέσω ενημερωτικών SMS για έγκαιρη προσέλευση ή τροποποιήσεις ή ακυρώσεις δρομολογίων.
- **95% των εγκαταστάσεων και πλοίων** μας έχουν πρόσβαση για άτομα με αναπηρία.
- **82% των αναχωρήσεων και 66% των αφίξεων** πραγματοποιήθηκαν στις προγραμματισμένες ώρες το 2024.

RESPONSIBLE OPERATION

What we achieved

SOCIETY

Our achievements

- **We more than doubled** the number and value of discount tickets we provided compared to 2023.
- **We increased** our overall economic value generated for employees, taxes, capital providers, agents, suppliers, society and investments by 43.2% compared to 2023.
- **We increased** the number of employees participating in volunteer actions by 70.8%, and more than doubled volunteer hours compared to 2023.
- **We allocated** 78.1% of overall procurement spending to domestic suppliers and 30.1% to SME suppliers (up to 50 employees).
- **We communicated** our Supplier/Partner Code of Conduct to 100% of our suppliers.
- **We more than doubled** the value of the social support programs we implemented or supported compared to 2023.
- **We implemented** or bolstered social support programs on 100% of the islands where we operate.
- **We more than tripled** the number of citizens benefiting from social support actions and programs compared to 2023.
- **10% of our supplier selection** criteria are related to responsible operation issues.
- **We did not terminate** any of our partnerships with suppliers or other commercial partners due to confirmed or potential compliance issues.

CUSTOMERS

Our achievements

- **100% of shipboard personnel** participated in passenger safety drills and training.
- **100% of our communication** and advertising contracts include Responsible Marketing and Communication clauses.
- **We had no incidents of non-compliance** during Local Authority inspections of our ships.
- **96.1% of our passengers** received vital information via SMS regarding timely arrivals, route changes or cancellations.
- **95% of our facilities and ships** are accessible for people with disabilities.
- **82% of our departures and 66% of our arrivals** were on time in 2024.
- **Services provided** on our ships received an average rating of 3.92 out of 5.

- **Η μέση βαθμολογία** μέσω συσκευών αξιολόγησης υπηρεσιών στα πλοία μας ανήλθε σε 3,92 με άριστα το 5.
- **100% των εργαζομένων** έχουν υπογράψει πρόσθετη πράξη για τις υποχρεώσεις τους βάσει GDPR.
- **Αποστείλαμε 8.026 ενημερώσεις** για εξυπηρέτηση επιβατών (εκ των οποίων 2.058 για επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα και 47 για επιβάτες με ευαισθησία σε αλλεργιογόνες ουσίες) το 2024.
- **Αυξήσαμε 20,7%** τα μέλη του προγράμματος πιστότητας πελατών seasmiles σε σχέση με το 2023.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Πετύχαμε

- **Ενημερώσαμε** 100% των εργαζομένων μας σε θέματα Υπεύθυνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης (τουλάχιστον μία φορά).
- **Εκπαιδεύσαμε** 93,8% των εργαζομένων στα γραφεία και 100% στα πλοία τουλάχιστον μία φορά.
- **Αυξήσαμε** 88,7% τους εργαζομένους που εκπαιδεύτηκαν και 11,8% τις ώρες εκπαίδευσης σε σχέση με το 2023.
- **Εκπαιδεύσαμε** 53,5% των εργαζομένων σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας το 2024.
- **Υλοποιήσαμε** στο 100% των εργαζομένων στα πλοία εσωτερικά γυμνάσια σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας (όπως αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης).
- **Ενημερώσαμε** 100% των εργαζομένων για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων και προληπτικά μέτρα προστασίας.
- **Η Υπευθυνότητα** αποτελεί 1 από τα 6 κριτήρια αξιολόγησης όλων των εργαζομένων και Διοικητικών Στελεχών γραφείων, καθώς και του Διευθύνοντα Συμβούλου.
- **Καμία καταγγελία** για τις συνθήκες διαβίωσης των εργαζομένων στα πλοία μας.
- **32,9%** των εργαζομένων στα πλοία συμμετείχε σε πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων το 2024.
- **Εκπαιδεύσαμε** 28,2% των εργαζομένων μας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων το 2024.
- **100%** των εργαζομένων μας απασχολούνται με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης.
- **Συλλέξαμε** 408 μονάδες αίματος μέσω εθελοντικής αιμοδοσίας την τελευταία τριετία.

- **100% of our employees** have signed an addendum regarding their GDPR obligations.
- **We sent 8,026 passenger service notifications** (of whom 2,058 for passengers with reduced mobility and 47 for passengers with allergen sensitivity) in 2024.
- **We increased seasmiles** customer loyalty program membership by 20.7% compared to 2023.

EMPLOYEES

Our achievements

- **100%** of our employees were briefed (at least once) on Responsibility and Sustainability issues.
- **93.8%** of office staff and 100% of shipboard employees received training at least once.
- **We increased** the number of employees trained by 88.7% and training hours by 11.8% compared to 2023.
- **We trained** 53.5% of employees on Health and Safety issues in 2024.
- **100%** of shipboard employees participated in internal drills on issues of Health and Safety (such as responding to emergencies).
- **100%** of our employees were briefed on emergency response and preventive protection measures.
- **Responsibility** is one of six evaluation criteria for all office employees, Management personnel and the CEO.
- **There were no complaints** regarding shipboard crew accommodations.
- **32.9%** of shipboard employees participated in skills development programs in 2024.
- **We trained** 28.2% of our employees on human rights issues in 2024.
- **100%** of our employees have full-time contracts.
- **We collected 408** units of blood through blood drives over the past three years.

ΤΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΤΟΛΟΣ ΜΑΣ

ΚΡΗΤΗ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΧΑΝΙΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Καθημερινά βραδινά δρομολόγια.

Την καλοκαιρινή περίοδο
πραγματοποιούνται και επιπλέον
αναχωρήσεις με πρωινά δρομολόγια.

F/B KISSAMOS

- 24 Kn • 1.790 Επιβάτες / Passengers
- 780 Οχήματα / Vehicles

F/B EL. VENIZELOS

- 21 Kn • 2.500 Επιβάτες / Passengers
- 850 Οχήματα / Vehicles

OUR ROUTES AND FLEET

CRETE

PIRAEUS - CHANIA

PIRAEUS - HERAKLION

Daily night trips

More departures
with morning itineraries
are scheduled
during the summer season

F/B ELYROS

- 25 Κν • 1.874 Επιβάτες / Passengers
- 620 Οχήματα / Vehicles

F/B PREVELIS

- 19 Κν • 927 Επιβάτες / Passengers
- 310 Οχήματα / Vehicles

F/B KYDON

- 25 Κν • 1.750 Επιβάτες / Passengers
- 703 Οχήματα / Vehicles

F/B ASTERION II

- 21,5 Κν • 720 Επιβάτες / Passengers
- 840 Οχήματα / Vehicles

Ανακαλύψτε το **seamore**
τη νέα, έξυπνη εφαρμογή των
Superfast Ferries, Blue Star
Ferries, Hellenic Seaways και
Anek Lines, που φέρνει το
ταξίδι σας στη θάλασσα...
στα χέρια σας!

Ο προσωπικός σας ταξιδιωτικός βοηθός με
μοντέρνο σχεδιασμό, εύκολη πλοήγηση και
λειτουργίες που θα σας λύσουν τα χέρια!

Τι σας προσφέρει το νέο app;

- Γρήγορες κρατήσεις χωρίς κόπο: Τα προσωπικά σας στοιχεία, οι συνταξιδιώτες σας, το όχημά σας και το κατοικίδιό σας (αν έχετε) συμπληρώνονται αυτόματα, για να ολοκληρώνετε την κράτησή σας πιο εύκολα και γρήγορα από ποτέ.
- Όλα τα ταξίδια σας, σε ένα σημείο: Δείτε συγκεντρωμένα όλα τα προγραμματισμένα και ολοκληρωμένα ταξίδια σας, οργανωμένα με τρόπο που σας διευκολύνει.
- Ακόμα περισσότερα για τα μέλη Seasmiles: Παρακολουθήστε τον λογαριασμό σας σε πραγματικό χρόνο και εξαργυρώστε πόντους για δωρεάν ή εκπτώτικα εισιτήρια — απευθείας από την εφαρμογή.

Κατεβάστε το τώρα!

Ενιαία πρόσβαση,
όπου κι αν εγγραφείτε!

Γνωρίζετε ότι μπορείτε να χρησιμοποιείτε τα ίδια στοιχεία σύνδεσης (email & κωδικό πρόσβασης) είτε εγγραφείτε μέσω της εφαρμογής Seamore, είτε από τα websites των Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, Anek Lines ή Seasmiles; Η πρόσβαση στο προφίλ σας είναι απλή και ενιαία—για ακόμα πιο εύκολη διαχείριση των ταξιδιών σας! Εγγραφείτε και συνδεθείτε τώρα στο ενιαίο ψηφιακό περιβάλλον των Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, Anek Lines, της εφαρμογής Seamore και του Seasmiles!

Discover **seamore**
the smart new app from
Superfast Ferries, Blue Star
Ferries, Hellenic Seaways, and
Anek Lines that brings
your sea journey...
right to your fingertips!

Your personal travel assistant — with modern design, easy navigation, and smart features that make your journey effortless!

WHAT DOES THE NEW APP OFFER YOU?

- Fast, hassle-free bookings: Your personal details, travel companions, vehicle, and even your pet (if you have one) are automatically filled in — making your booking quicker and easier than ever.
- All your trips in one place: View all your upcoming and past trips neatly organized in one convenient spot.
- Even more for Seasmiles members: Track your account in real time and redeem your Seasmiles points for free or discounted tickets — directly through the app.

DOWNLOAD IT NOW!

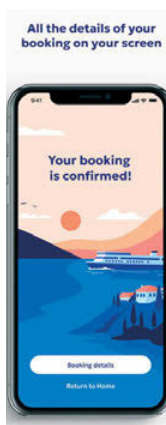

UNIFIED ACCESS, WHEREVER YOU SIGN UP!

Did you know that you can use the same login credentials (email & password) whether you register through the Seamore app or via the websites of Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, Anek Lines, or Seasmiles?

Accessing your profile is simple and unified — making it easier than ever to manage your trips! Sign up and log in now to the unified digital environment of Superfast Ferries, Blue Star Ferries, Hellenic Seaways, Anek Lines, the Seamore app, and Seasmiles!

seamore

Travel to the Greek islands

*Not operating all year round

[bluestarferries.com](https://www.bluestarferries.com)
[hsw.gr](https://www.hsw.gr)
[anek.gr](https://www.anek.gr)

FOR INFORMATION & RESERVATIONS:

Tel.: +30 210 89 19 800, **seamore** app

or contact your Travel Agent

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Shopping on board

Επισκεφτείτε το κατάστημα του πλοίου! Θα βρείτε μεγάλη ποικιλία σε αρώματα, καλλυντικά, κοσμήματα, είδη ταξιδιού, επώνυμα ρούχα καθώς και λογοτυπημένα είδη Anek Lines. Στα πλοία της Anek Lines μπορείτε να κάνετε τις αγορές σας, σε όλα τα σημεία πώλησης, με την κάρτα σας. (Είναι δεκτές πιστωτικές, χρεωστικές, προπληρωμένες κάρτες εκτός από American Express.)

@sea

Το ταξίδι σας με την Anek Lines γίνεται ακόμα πιο ενδιαφέρον! Επισκεφτείτε το διαδραστικό πολυχρηστικό portal @sea και ανακαλύψτε ένα νέο διαδικτυακό κόσμο! Συνδεθείτε στο Wi-Fi του πλοίου μέσω του κινητού ή του tablet σας και αποκτήστε ελεύθερη πρόσβαση στις απεριόριστες δυνατότητες που σας προσφέρει.

Ενημερωθείτε για τον καιρό, τη θέση του πλοίου σε real time, ακούστε μουσική και podcasts ή δείτε χρήσιμες πληροφορίες του πλοίου, των λιμανιών, των προορισμών και πολλά άλλα.

@sea Η γνώμη σας μετράει!

Η εμπειρία σας είναι πολύτιμη για εμάς! Καταγράψτε τα σχόλιά σας ή αξιολογήστε τις υπηρεσίες μας εύκολα και γρήγορα μέσω της ειδικής φόρμας στην πλατφόρμα @sea. Κάθε σας σχόλιο μάς βοηθά να γίνουμε καλύτεροι και να αναβαθμίζουμε συνεχώς το ταξίδι σας.

Internet

Μείνετε συνδεδεμένοι στο Internet καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού σας! Περιηγηθείτε στο διαδίκτυο και κρατήστε επαφή με όλους στα Social Media. Συνδεθείτε στο Wi-Fi του πλοίου, επιλέξτε το @sea wifi access και αγοράστε το πακέτο που επιθυμείτε.

SHOPPING ON BOARD

In our gift stores you will find a wide selection of products, from perfumes, cosmetics and jewellery to clothing, accessories, travel items, selected delicacies and our very own range of Anek Lines souvenirs.

On Anek Lines vessels, you can do all your shopping with your favored card. (Accepted are credit cards, debit cards, prepaid cards except for the American Express.)

@sea

Your trip with Anek Lines becomes even more interesting! Visit the interactive versatile portal @sea and discover a new online world!

Connect to the ship's Wi-Fi via your mobile or tablet and gain access to the unlimited possibilities it offers. Find out about the weather, the location of the ship in real time, listen to music and podcasts or see useful information about the ship, ports, destinations and much more.

@sea Your feedback is important to us!

Your experience is valuable to us! Share your comments or evaluate our services easily and quickly through the dedicated form on the @sea platform. Your feedback helps us improve and continually enhance your travel experience.

INTERNET

Stay connected to the Internet throughout your trip! Browse the web and keep in touch with everyone on Social Media. Simply connect to the ship's Wi-Fi, select the @sea wifi access, and purchase the package of your choice.

À la Carte* & Self Service Restaurants

Για το γεύμα σας μπορείτε να επισκεφτείτε τα εστιατόρια À la Carte* και Self Service και να επιλέξετε από μια μεγάλη ποικιλία πιάτων.

No Smoking

Με βάση τον υπ' αριθμό 3730 νόμο του Υπουργείου Υγείας, απαγορεύεται το κάπνισμα σε όλους τους κλειστούς χώρους και στις καμπίνες του πλοίου. Οι επιβάτες μπορούν να καπνίζουν μόνο στους προκαθορισμένους χώρους των εξωτερικών ανοικτών καταστρωμάτων. Για τους παραβάτες προβλέπονται κυρώσεις και πρόστιμα εκ του νόμου.

ATM*

Για μετρητά εν πλω, στα πλοία μας υπάρχει διαθέσιμο ATM* για γρήγορες και εύκολες αναλήψεις κάθε στιγμή του ταξιδιού σας.

Private Review

Στο πλαίσιο αναβάθμισης των υπηρεσιών μας, τοποθετήσαμε κοντά στο χώρο της Reception τη συσκευή Private Review, η οποία προσφέρει στους επιβάτες την δυνατότητα αξιολόγησης των υπηρεσιών μας.

Αναζητήσετε την και αξιολογήστε μας!

Private Review

À LA CARTE* & SELF SERVICE RESTAURANTS

For your meals you can visit the À la Carte*, and the Self Service restaurant to choose among a variety of dishes.

NO SMOKING

As per the National Law 3730 of the Greek Ministry of Health, smoking is forbidden in all enclosed areas as well as the vessel's cabins. Passengers may smoke only in the designated areas on the open outer decks. Offenders will be liable to penalties and fines by law.

ATM*

If you didn't get cash on time, there is an ATM* on board. Make quick and easy withdrawals any time of the day.

PRIVATE REVIEW

In our constant effort for improvement, we have placed the Private Review device, near the Reception area, so guests can provide their feedback and evaluate our services.

Please evaluate us!

* Δεν διατίθενται σε όλα τα πλοία.

*Not available on all vessels

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗΣ

Σας καλωσορίζουμε στο Πρόγραμμα Επιβράβευσης πελατών Seasmiles. Το Seasmiles απευθύνεται σε όλους εσάς τους επιβάτες της Blue Star Ferries, της Superfast Ferries, της Hellenic Seaways & της Anek Lines και έχει σχεδιαστεί για να σας παρέχει αποκλειστικά προνόμια, μοναδικά δώρα, ειδικές προσφορές και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, που θα κάνουν κάθε σας ταξίδι μαζί μας μια πραγματικά αξέχαστη εμπειρία!

Μάθετε πώς μπορείτε να γίνετε μέλος στο Πρόγραμμα Seasmiles και ταξιδέψτε σε έναν κόσμο προνομίων! Κάντε εγγραφή στο seasmiles.com, ενώ ταξιδεύετε στο [seasmiles kiosk](https://seasmiles.kiosk) ή μέσω του [portal @sea](https://portal@sea) ή εναλλακτικά μέσω του νέου [seamore app](https://seamore.app). Ως μέλος του προγράμματος σας ανταμείβουμε με σειρά από μοναδικά προνόμια και οφέλη σχεδιασμένα να κάνουν το ταξίδι σας εξαιρετικά άνετο.

Το Πρόγραμμα προσφέρει ψηφιακή προσωποποιημένη κάρτα μέλους, σύστημα συγκέντρωσης και εξαργύρωσης seasmiles, πρόσβαση λογαριασμού μέσω διαδικτύου, δωρεάν ταξίδια και εκπτώσεις. Επίσης, προσφέρει μοναδικά οφέλη όπως ειδικές εκπτώσεις μέσα από ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο δίκτυο επιλεγμένων συνεργατών σε διάφορες κατηγορίες:

ΔΙΑΜΟΝΗ
ΑΓΟΡΕΣ

ΦΑΓΗΤΟ & ΠΟΤΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΥΓΕΙΑ & ΟΜΟΡΦΙΑ

Εστιατόρια À La Carte

Με την επίδειξη της κάρτας σας και πριν από την έκδοση του λογαριασμού σας, κερδίστε 15% έκπτωση!

Εκπτώσεις σε εισιτήρια

Επισκεφτείτε την επίσημη ιστοσελίδα της Anek Lines anek.gr και ενημερωθείτε για τις προσφορές που ισχύουν την περίοδο που επιθυμείτε να ταξιδέψετε.

Χαρίστε ταξίδια

Εξαργυρώστε seasmiles και χαρίστε ταξίδια στην οικογένεια ή στους φίλους σας!

Καταστήματα εν πλω

Shopping therapy στα καταστήματα του πλοίου με 10% έκπτωση σε επιλεγμένα είδη !

Welcome to Seasmiles, the frequent traveller Loyalty & Reward programme of Blue Star Ferries, Superfast Ferries, Hellenic Seaways & Anek Lines. Seasmiles is especially designed to offer you, exclusive privileges, unique gifts, special offers, promotions and high quality services, which will make every trip with us a truly unforgettable experience!

Find out how you can join Seasmiles Loyalty Scheme and sail to a world of exclusive privileges! Sign up at seasmiles.com, while travelling at the Seasmiles kiosk, via the portal @ sea, or alternatively on the new [seamore app](https://seamore.app).

By simply presenting your membership card, you collect & redeem seasmiles and you may enjoy discounts & privileges not only on Blue Star Ferries, Superfast Ferries, Hellenic Seaways & Anek Lines, but also, on a selected net-work of partners on various categories such as

ACCOMODATION,
SHOPPING,
FOOD & DRINK,
CULTURE & ENTERTAINMENT
TECHNOLOGY
HEALTH & BEAUTY.

À La Carte Restaurants

By presenting your card before issuing the bill, you are entitled to a 15% discount!

Discounts on tickets

Visit the Anek Lines official website anek.gr and check out the offers valid for the period you wish to travel.

Seasmiles for friends and families

Redeem seasmiles and offer trips to your friends and family!

On board shops

Shopping therapy in our onboard shops with 10% discount on selected items!

www.seasmiles.com

LOYALTY AND REWARD PROGRAMME

Seasmiles CHATBOT

Συμβουλευθείτε 24/7 τον ψηφιακό βοηθό Smiles στο [seasmiles.com](https://www.seasmiles.com) για πληροφορίες εγγραφής & προνομίων που παρέχονται με τη κάρτα Seasmiles, αλλά και εξατομικευμένες απαντήσεις για τα εγγεγραμμένα μέλη!

Seasmiles Kiosks*

Αναζητήστε τα Seasmiles Kiosks* στα πλοία της Anek Lines!

Εδώ μπορείτε να κάνετε ηλεκτρονική εγγραφή στο πρόγραμμα Seasmiles και να εκτυπώσετε την Blue bio κάρτα σας άμεσα.

Αν είστε ήδη μέλη, μπορείτε να ενημερωθείτε για τα seasmiles σας, να εκτυπώσετε την Blue ή Silver bio κάρτα σας ή να αντικαταστήσετε την πλαστική Blue ή Silver με τη νέα βιοδιασπώμενη biocard.

*Σύντομα διαθέσιμο σε όλα τα πλοία.

*Soon available on all vessels

SPECIAL INFO

ΒΙΟΔΙΑΣΠΩΜΕΝΗ ΚΑΡΤΑ

Η βιοδιασπώμενη κάρτα SEASMILES αποτελείται από BIO-PVC, ένα υλικό τελευταίας γενιάς, αποικοδομήσιμο, ανακυκλώσιμο και με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Η αντικατάσταση και ανακύκλωση της πλαστικής κάρτας για όλα τα Blue & Silver μέλη ή η έκδοση της νέας βιοδιασπώμενης κάρτας μπορεί να πραγματοποιηθεί στα Seasmiles kiosks* που υπάρχουν εντός των πλοίων εύκολα και γρήγορα

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε το [seasmiles.com](https://www.seasmiles.com) ή συνδεθείτε εν πλω στο πολυχρηστικό **portal @sea**.

BIODEGRADABLE CARD

The biodegradable SEASMILES card is made of BIO-PVC, a latest generation material, degradable and recyclable, with low environmental impact. Replacing and recycling the plastic card for all Blue & Silver members or issuing the new biodegradable one can be done easily

and quickly at the Seasmiles kiosks* on board.

For more information visit [seasmiles.com](https://www.seasmiles.com) or log in to the information **portal @sea**.

Seasmiles CHATBOT

The digital assistant Smiles at [seasmiles.com](https://www.seasmiles.com) is available 24/7 for any information about registration & privileges offered with the Seasmiles card, as well as personalized responses for the registered Members!

Seasmiles KIOSKS*

Visit the Seasmiles Kiosks* available on Anek Lines vessels, where you can sign up quick & easily and print your Blue biocard immediately while on board. If you are already a member, you may check your seasmiles balance, print your Blue or Silver biocard or switch your Blue or Silver plastic card with the brand new Biocard.

Attica Group & HOPEgenesis 8 χρόνια πλέουμε μαζί

Στηρίζουμε τη μητρότητα σε μια σύμπραξη που «μεγαλώνει»

2018-2025

Το έργο μας σε αριθμούς

17

νησιά*

420

παιδιά
γεννήθηκαν

515

οικογένειες
ωφελήθηκαν

41

αναμένονται
να γεννηθούν

+7.500

δωρεάν εισιτήρια
προσφέρθηκαν

Η Attica Group, πιστή στη δέσμευσή της να στέκεται αρωγός στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών συμβάλλοντας στην καθημερινότητα των νησιωτών μας, υποστηρίζει το έργο της HOPEgenesis για τη μείωση της υπογεννητικότητας στα ακριτικά νησιά και παρέχει πλήρη κάλυψη του κόστους μετακίνησης γυναικών και συνοδών για ιατρικές εξετάσεις, καθ' όλη τη διάρκεια της εγκυμοσύνης έως τον τοκετό.

HOPE
genesis

Ελπίδα για το Δημογραφικό

Attica
Group

SUPERFAST FERRIES

Blue Star Ferries

HELLENIC SEAWAYS

ANEK LINES

Πλέουμε μαζί

*Αμοργός, Αλόνησος, Αστυπάλαια, Ανάφη, Δονούσα, Κάσος, Κάλυμνος, Καστελλόριζο, Κουφονήσι, Λειψοί, Νίσυρος, Οινούσσες, Πάτμος, Σχοινούσα, Τήλος, Φούρνοι, Ψαρά

ΟΑΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΛΙΜΕΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.
Heraklion Port Authority S.A.

Όπου τα πλοία δένουν με την ιστορία.
Ζήστε την Κρήτη, ξεκινώντας από εδώ.

Where ships dock into history.
Experience Crete, starting here.

Heraklion Port Authority S.A.

Heraklion Port, Po Box 1068 - 71110, tel.: 2810 338115-6, e-mail: info@portheraklion.gr, www.portheraklion.gr

DEPON InSticks®

ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ; ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ!

DEPON InSticks®
MAXIMUM

1000 mg Παρακεταμόλη
Γεύση κόκκινο μούρο

DEPON InSticks®

500 mg Παρακεταμόλη
Γεύση κόκκινο μούρο

DEPON InSticks®

Κατάλληλο για παιδιά & εφήβους

250 mg Παρακεταμόλη
Γεύση φράουλα

DEPON InSticks®
MAXIMUM
Red berry **1000 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

Ενδείκνυται για
Πόνο (ήπιας έως
μέτριας έντασης)
& Πυρετό

ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ

8 φακελάκια
Γεύση κόκκινο μούρο
Διαβάστε το φύλλο οδηγιών χρήσης πριν από τη χρήση

DEPON InSticks®
MAXIMUM
Red berry **1000 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

DEPON InSticks®
Red berry **500 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

Ενδείκνυται για
Πόνο (ήπιας έως
μέτριας έντασης)
& Πυρετό

ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ

16 φακελάκια
Γεύση κόκκινο μούρο
Διαβάστε το φύλλο οδηγιών χρήσης πριν από τη χρήση

DEPON InSticks®
Red berry **500 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

DEPON InSticks®
Strawberry **250 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

Ενδείκνυται για
Πόνο (ήπιας έως
μέτριας έντασης)
& Πυρετό

ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ

16 φακελάκια
Γεύση φράουλα
Διαβάστε το φύλλο οδηγιών χρήσης πριν από τη χρήση

DEPON InSticks®
Strawberry **250 mg** κοκκία σε φακελάκι
Παρακεταμόλη
Από στόματος χρήση

Τώρα το DEPON και σε κοκκία.

Ο νέος & πρακτικός τρόπος για την
ανακούφιση του πόνου, χωρίς νερό!

**ΧΩΡΙΣ
ΝΕΡΟ**

BIAN
Εταιρεία των αδελφών Παναγιωτόπουλου

UPSA

BIAN A.E. - Έδρα: Αγ. Νεκταρίου 2, 153 44 Γέρακας,
Παλλήνη Αττικής, Τηλ.: 210 9883372 • Fax: 210 9889591,
E-mail: info@bian.gr • WEBSITE: www.bian.gr
Γραμμή εξυπηρέτησης καταναλωτών: 800 11 11 800,
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 00205380100

Να μη χρησιμοποιείται: σε περίπτωση αλλεργίας στην παρακεταμόλη ή σε οποιοδήποτε
άλλο από τα συστατικά αυτού του φαρμάκου, σε περίπτωση σοβαρής ηπατοκυτταρικής
ανεπάρκειας.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων συνιστούν:
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΤΕ ΤΟΝ ΓΙΑΤΡΟ Ή ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ ΣΑΣ.